

Vestitorul Ortodoxiei

REVISTĂ DE INFORMAȚIE BISERICESCĂ A PATRIARHIEI ROMÂNE

SERIE NOUĂ, ANUL V (XXII), Nr. 7-9 (469-471), IULIE-SEPTEMBRIE 2012

Cinci ani de slujire patriarhală a Preafericitului Părinte Daniel

COLEGIUL DE REDACȚIE

Președintele colegiului de redacție:

PS Varlaam PLOIEȘTEANUL
Episcop-vicar patriarhal

Director general publicațiile „Lumina”:

Pr. Nicolae DASCĂLU
Consilier patriarhal

Cabinet patriarhal:

Arhim. Paisie TEODORESCU
Consilier patriarhal

Editor coordonator:

Diac. Ciprian BĂRA
Director Departament Teologic
publicațiile „Lumina”

Redactor-șef:

Pr. Maricel POPA

Redactori:

Alexandru BRICIU
Ioan BUȘAGĂ
Silviu DASCĂLU
Ștefan MĂRCULEȚ
Marius NEDELICU
Gheorghe-Cristian POPA

Art Director:

Petruța-Nadia BRULEA

Corectură:

Marilena BĂLĂȘEL
Viorica DUMITRESCO
Nicoleta GHEORGHE
Monalisa STANCA

Tehnoredactare și grafică:

Pr. Iuliu BLAGA

Adresa: B-dul Regina Maria nr. 1

Telefon/fax: 0376.203.024

E-mail: info@ziarullumina.ro,

vestitorulortodoxiei@yahoo.com

ISSN: 1223 – 3021

Tiparul: Tipografia Cărților Bisericești

Consilier patriarhal coordonator:

Pr. Mihai HAU

Consilier patriarhal:

Protos. Varsanufie JEBURA

DIN SUMAR

- Cinci ani de slujire patriarhală a
Preafericitului Părinte Daniel
■ pag. 3
- Noi probleme analizate de
Sfântul Sinod al Bisericii
Ortodoxe Române
■ pag. 11
- Vizita Patriarhului României
în Maramureș
■ pag. 14
- Vizită de lucru a Preafericitului
Părinte Patriarh Daniel în
județul Prahova
■ pag. 19
- Patriarhul României a împlinit
61 de ani
■ pag. 22
- Hram și resfințire la Mănăstirea
Snagov
■ pag. 24
- 200 de ani de la construirea
Mănăstirii Țigănești
■ pag. 25
- Sinaxa stareților și starețelor din
Mitropolia Munteniei și
Dobrogei
■ pag. 26
- A V-a ediție a Congresului
național „Hristos împărtășit
copiilor”
■ pag. 30
- Tabere gratuite pentru copiii din
Patriarhia Română
■ pag. 32
- Colocviu internațional despre
Sfântul Maslu
■ pag. 33
- Pomenirea vrednicilor patriarhi
Iustin și Teoctist
■ pag. 34
- Primiri oficiale
■ pag. 38
- Activități din țară
■ pag. 41
- Ediția a V-a a Simpozionului
național „Dialogul dintre
teologie, filosofie și știință”
■ pag. 49
- Al V-lea Congres național al
facultăților de teologie ortodoxă
din Patriarhia Română
■ pag. 51

IMPORTANT PENTRU ABONAȚI

Abonamentele se pot face prin mandat poștal în contul Patriarhiei Române

RO85 RNCB 0075 0048 9503 0115 (LEI)

deschis la BCR, Sucursala sector 4,

CUI RO4430779, cu specificația: pentru abonament la *Vestitorul Ortodoxiei*.

Contravaloarea abonamentului este de 7 lei pe lună.

Cinci ani de slujire patriarhală a Preafericitului Părinte Daniel

Duminică, 30 septembrie 2012, a fost zi de bucurie în Patriarhia Română. Ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, preoți și credincioși s-au rugat și l-au mulțumit lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra Bisericii noastre, cu prilejul împlinirii a cinci ani de slujire patriarhală a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Sfânta Liturghie din Catedrala patriarhală a fost săvârșită de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, înconjurat de soborul ierarhilor, preoților și diaconilor, iar la final a fost oficiată slujba de Te Deum. Momentul aniversar în cadrul căruia au fost prezentate mesajele de felicitare ale autorităților de stat centrale și locale a avut loc în Sala „Europa Christiana” din Palatul Patriarhiei. Momentele de sărbătoare au continuat în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” din Palatul Patriarhiei, cu prezentarea filmului documentar „Continuitate și înnoire” realizat de TRINITAS TV și lansarea a două albume aniversare.

In ziua de pomenire a Sfântului Grigorie Luminătorul, Episcopul Armeniei, la dumnezeiasca Liturghie săvârșită de Patriarhul României, din soborul ierarhilor au făcut parte IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, IPS Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, IPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, IPS Irineu, Mitropolitul Olteniei, IPS Petru, Mitropolitul Basarabiei și Exarhul Plaiurilor, IPS Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, IPS Serafim, Mitropolitul ortodox român al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, IPS Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, IPS Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, IPS

Arhiepiscop Ioan al Episcopiei Covasnei și Harghitei, PS Corneliu, Episcopul Hușilor, PS Lucian, Episcopul Caransebeșului, PS Sofronie, Episcopul Oradiei, PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Vincentiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, PS Ambrozie, Episcopul Giurgiului, PS Sebastian, Episcopul Slatinei și Romanaților, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Petroniu, Episcopul Sălajului, PS Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, PS Siluan, Episcopul ortodox român din Ungaria, PS Timotei, Episcopul ortodox român al Spaniei și Portugaliei, PS Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, PS Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, PS Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, PS Vasile Someșanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei

Vadului, Feleacului și Clujului, PS Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, PS Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, PS Iustin Sigheteanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului.

După Sfânta Liturghie, Preasfințitul Părinte Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit slujba de *Te Deum*. Înainte de Polihroniu, din partea Sfântului Sinod, IPS Mitropolit Iosif a rostit cuvântul aniversar „5 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel al României” și a dăruit Întâistătorului Bisericii noastre o icoană a Maicii Domnului. De asemenea, arhim. Timotei Aioanei, Mare eclesiarh, a oferit Preafericirii Sale, din partea slujitorilor Catedralei patriarhale, o Sfântă Evanghelie confecționată la atelierele Patriarhiei Române. „Toate aceste expresii de iubire în Hristos sunt pentru noi o încurajare și un semn de responsabilitate mai mare. Totdeauna darul presupune răspuns cu alte daruri. Dăruirea harului presupune din partea noastră dăruire prin slujire”, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. La finalul acestui moment de rugăciune, Patriarhul României a citit mesajul „Rodire întru comuniune și conlucrare”.

Programul manifestărilor a continuat în Sala „Europa Christiana” din Palatul Patriarhiei, unde ierarhi ai Sfântului Sinod, reprezentanți ai autorităților de stat centrale și locale,

personalități ale vieții publice românești, membri ai Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor, clerici și mireni s-au reunit pentru a-l felicita pe Întâistătorul Bisericii noastre. Mesajul președintelui țării, Traian Băsescu, a fost transmis de consilierul de stat Eugen Tomac, iar președintele Camerei Deputaților, Valeriu Ștefan Zgonea, a transmis mesajul de felicitare din partea Parlamentului României. Mesajul din partea Guvernului României, transmis de primul-ministru Victor Ponta, a fost citit de Preasfințitul Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal. Mesaje de felicitare au mai fost rostite de către acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, și de către prof. dr. Maria Voinea, prorectorul

Universității din București, care a transmis felicitările profesorului dr. Dumitru Mircea, rectorul Universității din București.

După cuvântul de binecuvântare și mulțumire al Patriarhului României, momentul festiv a continuat în Aula Magna „Teoctist Patriarhul”, unde a fost prezentat filmul documentar „Continuitate și înnoire”, realizat de Televiziunea TRINITAS a Patriarhiei Române. Tot în cadrul momentului festiv din Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a avut loc și lansarea albumului „5 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel al României”, apărut la Editura BASILICA a Patriarhiei Române, sub coordonarea părintelui consilier patriarhal Mihai Hau, precum și a volumului „5 ani de slujire în Mitropolia Munteniei și Dobrogei”, apărut la Editura „Cuvântul Vieții” a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, sub coordonarea părintelui consilier cultural Cristian Cădă. Cele două volume au fost prezentate de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, și Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

La final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit tuturor celor care au contribuit la realizarea proiectelor demarate în cei cinci ani de patriarhat, precum și tuturor celor prezenți la acest moment aniversar. **(Ioan Bușagă, Gheorghe-Cristian Popa)**

Rodire întru comuniune și conlucrare

Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la sărbătorirea împlinirii a cinci ani de slujire patriarhală, 30 septembrie 2012

Taina Bisericii lui Hristos este și taina rodirii spirituale în Hristos. „*Eu sunt Vița*“ - spune Hristos Domnul - „*voi sunteți mlădițele. Cel ce rămâne în Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic (...) căci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și roada să aduceți, și roada voastră să rămână*“ (Ioan 15, 5 și 16), punând astfel în lumină taina rodirii spirituale ca taină a misiunii Bisericii în lume.

Sfântul Apostol Pavel numește pe creștini *împreună-lucrători cu Dumnezeu* (cf. 1 Corinteni 3, 9). Deci, această împreună-lucrare a oamenilor cu Dumnezeu se cultivă în Biserică, deoarece Biserica este icoana comuniunii și conlucrării din Sfânta Treime.

Darurile pe care Hristos le dăruiește fiecăruia sunt făcute roditoare prin conlucrarea noastră cu Sfântul Duh, Duhul Adevărului și al Iubirii. Iar roadele Duhului Sfânt în viața Bisericii și în viața creștinilor sunt: „*dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția*“ (Galateni 5, 22-23). Rodirea în Hristos este, așadar, în primul rând *rodire în Duhul Sfânt*.

Întrucât rodirea este maturizare și împlinire, ea înseamnă receptare a darurilor lui Dumnezeu și cultivare a lor, astfel încât Dăruitorul și comuniunea cu El devin transparente în roadele arătate.

Aniversarea a cinci ani de slujire patriarhală este, prin urmare, un prilej deosebit de a mulțumi cu adâncă evlavie lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra Bisericii noastre în această perioadă și de a pomeni cu recunoștință și prețuire pe toți aceia care ne-au ajutat să facem *roditoare* aceste daruri, cler și popor, păstori și păstoriți, părinți și fii duhovnicești, frați și surori în Hristos Domnul.

Aniversările în Biserică sunt momente de bucurie și *comuniune fraternă*, care inspiră mai multă *conlucrare* în activitatea pastorală și misionară a Bisericii, sunt momente

de *retrospectivă și perspectivă, de recunoștință și reinnoire*.

Este vorba de recunoștința sau mulțumirea adusă lui Dumnezeu, dar și de recunoștința și prețuirea arătate persoanelor care au contribuit la lucrarea de rodire a darurilor. Astfel, *recunoștința ca mulțumire este un act de cultură a sufletului uman și al comuniunii între contemporani și între generații*.

Cu cinci ani în urmă, în 30 septembrie 2007, cu ocazia întronizării noastre în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, am anunțat prioritățile noastre pastorale privind *intensificarea misiunii spirituale a Bisericii în societate, dincolo de zidurile lăcașurilor de cult, prin intermediul a trei rețele bisericești ortodoxe la nivel național, și anume: radio și televiziune, presă și un cotidian al Bisericii*.

Astăzi, la împlinirea a cinci ani de slujire patriarhală, aniversăm și împlinirea a cinci ani de la înființarea Centrului de presă *BASILICA* al Patriarhiei Române, pentru care aducem mulțumire lui Dumnezeu pentru ajutorul primit de la El în ființarea acestei instituții, împlinită cu multă osteneală și cheltuială, dar și cu pasiune și bucurie.

Prin Radio *TRINITAS*, Televiziunea *TRINITAS* și Ziarul *LUMINA*, Biserica Ortodoxă Română face astăzi din comunicarea mediatică o lucrare misionară vie, care unește libertatea cu responsabilitatea. Cuvintele pline de speranță din emisiunile și articolele de ziar sau postate pe site-urile Centrului *BASILICA* sunt, pentru mulți dintre români, printre puținele mesaje luminoase sau pozitive ale fiecărei zile, într-o societate agitată și dezbinată, în care senzaționalul șocant și agresiv înlătură spiritualul pașnic și profund din viața umană.

De asemenea, o altă misiune și datorie, asumată odată cu întronizarea noastră ca nou Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, a fost construirea *Catedralei Mântuirii Neamului*, care este, în același timp, o necesitate practică și un simbol spiritual național.

Înfăptuirea acestui ideal pe care l-am primit ca mandat, împreună cu Sfântul Sinod, cu clerul și credincioșii, de la vrednicii noștri înaintași, a căpătat în acești cinci ani de slujire contur concret și conținut real, ca început bun, în special prin manifestarea solidarității tuturor ierarhilor Sfântului Sinod în sprijinirea acestui proiect, atât prin *adoptarea hotărârilor sinodale necesare*, cât și prin *continuarea realizării Colectei naționale bisericești*.

Astăzi, la împlinirea a cinci ani de slujire patriarhală, *dorim să mulțumim tuturor ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, împreună-slujitori și împreună-păstori cu noi în Biserica lui Hristos din poporul român*.

Totodată, mulțumim întregului cler, tuturor monahilor și monahiilor, credincioșilor și credincioaselor Bisericii Ortodoxe Române din țară și din afara granițelor României, pentru sprijinul lor spiritual și material în lucrarea misionară a Bisericii noastre. Le împărtășim părintești binecuvântări și le cerem să păstreze dreapta credință și să se roage pentru noi, ca să ne ajute Dumnezeu în lucrarea sfântă și plină de răspundere la care ne-a chemat.

De asemenea, mulțumim tuturor autorităților de stat, centrale și locale, și tuturor binefăcătorilor și sponsorilor, pentru ajutorul acordat în susținerea activităților misionare ale Bisericii.

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos să ne ajute să folosim această aniversare ca pe un moment luminos de binecuvântare și bucurie, de întărire a credinței și a iubirii frățești, știind că aniversarea sau sărbătorirea unui eveniment în Biserică poate fi și *un moment de reinnoire a misiunii, o reîmprospătare spirituală pentru un nou început, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea oamenilor!*

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

5 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel al României

Cuvânt omagial în numele ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, rostit de Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, după slujba de Te Deum oficiată în Catedrala patriarhală cu prilejul împlinirii a cinci ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, duminică, 30 septembrie 2012

Preafericirea Voastră,

La acest moment aniversar atât pentru Biserica (pământului românesc), cât și pentru Preafericirea Voastră ca Întâistătător al ei (nu putem decât într-un glas), ierarhi, cler, monahi, monahii, împreună cu tot poporul, copii, tineri și vârstnici, cei din țară și cei de peste hotare, să dăm slavă lui Dumnezeu pentru toate darurile pe care le-a revărsat peste noi (cei nevrednici). Să îi mulțumim pentru lucrarea de binecuvântare a poporului Său pe care o lucrează prin noi, cei nevrednici, care încercăm să ne facem uneltele în Măinile Lui pentru sfințirea și mântuirea fraților noștri întru credință, avându-Vă în fruntea Bisericii dreptslăvitoare a României, la a cărei slujire Dumnezeu V-a chemat în urmă cu 5 ani. Ce am putea să aducem noi lui Dumnezeu ca dar, altceva decât ceea ce El Însuși ne-a dăruit în marea Sa iubire de oameni, adică propria noastră viață și energia pe care a pus-o în fiecare dintre noi în mod diferit și unic, ca împreună-lucrare cu iubirea milostivă a Preasfintei Treimi? Ceea ce de fapt Preafericirea Voastră ați făcut și faceți în tot acest timp ca Întâistătător al Bisericii, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei, Arhiepiscop al Bucureștilor, având pilda de slujire și dăruire pe Arhiereul Cel Veșnic Iisus Hristos și cuvântul Lui cel de viață dătător.

Slujirea Preafericirii Voastre în scaunul de Patriarh al României și Întâistătător al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române - aș spune pusă această slujire sub semnul comuniunii de iubire desăvârșită în sânul Preasfintei Treimi, iubire treimică pe care o propovăduiți și o tâlcuiți lumii de astăzi cu timp și fără timp ca iubire înălță-

toare și mântuitoare (prin care Fiul lui Dumnezeu ne-a mântuit) - **este una foarte complexă**, cerută de vremurile în care trăim. Biserica se găsește la răscrucea marilor schimbări, într-o societate modernă în schimbare continuă, când trebuie să dea răspunsuri la întrebările cele mai apropiate sufletului omului însetat de adevăr și lumină autentice, greu de găsit în societatea tot mai dezorientată. Sensul în care orientați răspunsul Bisericii este cel al descoperirii și trăirii iubirii care vine de la Dumnezeu și care biruiește firea umană egoistă, făcându-l pe om asemenea lui Dumnezeu, prin ea depășindu-și firea limitată și plină de slăbiciuni. În aceasta se poate reconstrui o societate în care creștinul are un cuvânt de spus, mai ales pe cel al faptei celei bune.

Acești ani ai patriarhatului Preafericirii Voastre au fost ani rodnici, de osteneală fără măsură de multe ori, punând grija de Biserica și de oameni mai presus de grija față de propria persoană încredințată în toate milei și bunătății lui Dumnezeu. Ați accentuat și inspirat lucrarea în echipă a *Cancelariei Sfântului Sinod*, o lucrare atât de grea și atât de importantă pentru Biserica întreagă. Ați inițiat și înființat (sau înzestrat Biserica cu) o serie de sectoare atât de necesare pentru misiunea de propovăduire a Evangheliei la toate vârstele și în toate situațiile, cum ar fi: teologic-educational, social-filantropic, patrimoniu, comunicații și relații publice, monumente și construcții bisericești, relații bisericești și interreligioase, comunități externe, pelerinaje, stavropighii și centre sociale, economic-financiar; ați înzestrat Biserica cu ateliere pentru obiectele utilizate în cult, cu trei edituri, cu tipogra-

fie și imprimărie, moderne. Ați purtat de grijă ca biblioteca Sfântului Sinod să fie înzestrată cu cărți și condiții pentru cercetare, ca Reședința patriarhală să fie restaurată, dotată și înfrumusețată prin restaurarea frescei și noi icoane în mozaic, ca Palatul Patriarhiei și Centrul de conferințe să poată primi cu multă demnitate nu numai întrunirile și conferințele organizate de Biserică, dar și cele organizate de diferite instituții naționale sau internaționale. Toate în așa fel, încât Biserica să fie înfrumusețată și pregătită și interior și exterior pentru vremurile în care Mirele ei Iisus Hristos îngăduie ca ea să trăiască și să propovăduiască. Toate acestea s-au făcut de către Preafericirea Voastră punându-Vă tot sufletul și multa osteneală, împreună cu vrednici colaboratori, făcute și gândite de oameni pentru oameni, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea celor care se apropie.

Grija păstorului care sunteți față de Biserica și viitorul ei a făcut să inițiați proiecte și programe (Centrul parohial pentru copii și tineret, Olimpiada de religie ortodoxă, Concursul național de muzică bisericească „Lăudați pe Domnul!”, Concursul național de creație literară, menținerea disciplinei religie în învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional; manuale de religie cl. I-IV pentru eparhiile din diaspora; Concursul național „Icoana ortodoxă - Lumina credinței”; dialogul dintre Teologie, Filosofie și Știință; proiectul „Alege școala!” și altele), care să-i ajute pe copii și tineri să își găsească locul firesc în Biserică, iar pe alții să găsească calea către credință.

Filantropia, iubirea manifestată prin fapte față de cei în nevoi și suferințe sau în

situații de fragilitate, fără de care creștinul nu-și poate justifica credința, s-a înmulțit simțitor în acești cinci ani de patriarhat prin protocoale de cooperare cu guvernul, accesarea de fonduri structurale europene, crearea Federației Filantropia a Patriarhiei, implicată în proiecte sociale de ajutorare a celor în nevoi (de a cărei activitate binefăcătoare au profitat sute de mii de oameni în toată țara la nivelul eparhiilor), de reintegrare pe piața muncii a foștilor deținuți, a victimelor traficului de persoane și multe altele.

Învățământul teologic la toate nivelurile a fost susținut de publicarea a sute de titluri necesare procesului de studiu și cercetare, fie ale Sfinților Părinți, fie ale teologilor români și străini contemporani.

Copiii și adolescenții cu dificultăți în urmarea școlii au fost încurajați și ajutați prin programul „Alege școala!”, prin taberele de creație și concursurile cu premii.

Comunicațiile și relațiile publice beneficiază, prin grija Preafericirii Voastre, de mijloace moderne și eficiente, incontestabile astăzi pentru misiunea Bisericii în lume: Radio și Televiziunea Trinitas, publicațiile „Lumina”, un serviciu IT, Agenția de știri BASILICA, Birou de presă și relații publice.

Ați încurajat și întărit pe creștinii care doresc să meargă în **pelerinaj** în Țara Sfântă sau alte locuri importante ale creștinismului prin înființarea birourilor de pelerinaje.

De la întronizarea ca cel de-al VI-lea Patriarh al României, ați avut ca prioritate „consolidarea și diversificarea **legăturilor tradiționale cu Bisericile Ortodoxe surori**” prin vizite frățești la nivel de Întâistătători sau delegații. „Într-o lume pluralistă din punct de vedere confesional, religios - spuneți Preafericirea Voastră -, nu putem să promovăm Ortodoxia prin izolare, ci prin dialog și cooperare... Cred că este foarte necesar nu doar dialogul nostru cu alte confesiuni, ci

în primul rând un dialog mai intens și o cooperare mai intensă între Bisericile Ortodoxe surori!”

Viziunea largă și experiența bogată în relațiile intercreștine și interreligioase pe care le-ați acumulat de-a lungul vremii V-au ajutat să promovați, în demnitatea de Patriarh al României, „prin dialog și acțiune”, apropierea și cunoașterea reciprocă cu alte Biserici creștine, menite să aducă „o mărturie comună credibilă, în Europa și în lumea întreagă, în contextul actual confruntat cu fenomenul secularizării, al abandonării principiilor și valorilor autentice, precum și al crizei sau deficitului de umanitate”.

Deschiderea către dialog și cooperare între creștini de diferite confesiuni și a creștinilor cu cei de alte religii pe care Preafericirea Voastră o aveți s-a soldat și cu invitația de a participa la sesiunea de lucru a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei de la Strasbourg în ziua de 11 aprilie 2011, în alocuțiunea adresată plenului adunării subliniind „necesitatea aprofundării dialogului, a propriei spiritualități în libertate, a educației permanente pentru dezvoltarea unei noi culturi a conviețuirii”, precum și importanța dimensiunii religioase a dialogului intercultural și a dialogului la toate nivelurile pentru reconcilierea dintre comunitățile diferite religioase și etnice, care trebuie să alcătuiască o identitate europeană, exemplu fiind chiar România.

Dar prioritatea Preafericirii Voastre ca Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române a fost în acești ani și păstrarea legăturilor cu românii ortodocși din străinătate, pe care i-ați vizitat în mai multe rânduri în Austria, Franța, Spania, Germania, Cehia, sfințind biserici, punând piatra de temelie pentru unele noi, întâlnind comunitățile și binecuvântând poporul, dându-le cuvânt de întărire și arătându-le dragostea pe care Biserica-

mamă o are întotdeauna pentru cei care trăiesc departe. Ați propus în acest sens și o Duminică, prima după Adormirea Maicii Domnului, în care Biserica se roagă pentru migranți.

Aveți în grijă astăzi și construirea noii Catedrale patriarhale pe care, ca și înaintașii Preafericirii Voastre în scaunul patriarhal care au dorit-o și gândit-o la rândul lor, o vedeți ca semn al darului mântuirii pe care Domnul Iisus Hristos l-a făcut omenirii întregi, neamurilor toate, printre care este și neamul nostru, smerit și mult încercat de-a lungul veacurilor, dar întotdeauna scos la liman de Cel ce este Mântuirea noastră și ca neam. „Catedrala Mântuirii Neamului - spuneți Preafericirea Voastră - va fi o catedrală-simbol al recunoștinței poporului român pentru eliberarea sau izbăvirea lui din mari încercări, dar și un simbol al dorinței lui de comuniune fraternă în Hristos!”

Toate acestea și multe altele pe care nu le putem menționa acum, al căror artizan neobosit sunteți, s-au realizat cu multă trudă și dăruire de sine de către Preafericirea Voastră în cei 5 ani de patriarhat de care Dumnezeu V-a învrednicit până acum, ajutat de mulțimea de colaboratori cu multă râvnă pentru Casa Lui. Ele marchează prezența vie a Bisericii lui Hristos în lume, prin împreună-lucrarea (sinergia) omului cu harul dumnezeiesc dăruit lui.

Dincolo de toate cele spuse sau nespuse, cuprinse sau necuprinse în săracele noastre cuvinte de recunoștință față de Dăruitorul nostru întru toate, Veșnic-Iubitorul de oameni și al nostru Stăpân și Smerit și infinit Milostiv Domn și Mântuitor Iisus Hristos, Cel care ne-a răscumpărat și înviat prin Crucea și Învierea Sa și ne-a trimis Mângâietor Bun și sfințitor pe Duhul Sfânt, pe Acesta Îl rugăm să Vă mângâie și să Vă dea putere în continuare pentru crucea și slujirea la care ați fost chemat. Din partea noastră, a tuturor ierarhilor Sfântului Sinod, primiți mulțumiri pentru neobosita osteneală și slujire pe care le-ați pus în slujba Bisericii și a noastră, a fiecăruia în parte, cu calitățile și lipsurile noastre puse și ele în slujirea Slujitorului nostru desăvârșit, Domnul Iisus Hristos. Pe El Îl rugăm să Vă dăruiască sănătate și putere și, peste toate, întotdeauna, cuvânt inspirat pentru Biserica Sa și pentru cei care împreună cu Preafericirea Voastră (se) ostensesc la slujirea poporului Său cel dreptcredincios.

Să ne trăiți întru mulți ani și să vă dea Dumnezeu bucuria prezenței Lui în inima Preafericirii Voastre, mai presus de toate bucuriile!

Mesajul președintelui României, Traian Băsescu, transmis de către Eugen Tomac, consilier de stat:

Preafericirea Voastră,

Am deosebita onoare de a Vă adresa cele mai calde urări cu prilejul aniversării întronizării ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Doresc să Vă felicit pentru tot ceea ce ați realizat în acești ani fructuoși, care au insuflat un nou dinamism Bisericii, și să Vă urez succes în îndeplinirea lucrării viitoare. De asemenea, îmi exprim profunda apreciere față de contribuția Bisericii Ortodoxe Române, sub Înalta păstorire a Preafericirii Voastre, la binele comun al societății noastre, prin promovarea valorilor creștine și susținerea pe care o acordă românilor. Dialogul, solidaritatea și cooperarea sunt principii

esențiale pentru Biserica Ortodoxă Română și constituie căi eficiente pentru depășirea dificultăților. Avem nevoie de modele și, în acest sens, efortul constant pe care îl împliniți, mai ales în rândul tinerei generații, reprezintă o premisă a dezvoltării societății noastre.

Totodată, aș dori să salut sprijinul pe care Biserica Ortodoxă Română îl oferă gestionării fenomenului migrației, ajutând comunitățile românești ortodoxe stabilite în afara granițelor să devină comunități vii și dinamice în societățile care le găzduiesc. Trăim într-o lume aflată în schimbare, iar pluralismul de viziuni și identități necesită o capacitate sporită de comunicare și de concii-

liere. Societatea românească a avut mereu în Biserica Ortodoxă un partener, alături de care și-a actualizat fidelitatea față de valorile solidarității și ale respectului pentru tradiție. Am deplină încredere, Preafericirea Voastră, că viitorul ne va confirma viziunea unei societăți demne și solidare, în spiritul cunoașterii și al responsabilității.

Fie ca acest moment aniversar să prilejuiască tuturor credincioșilor ortodocși, din România și din comunitățile diasporei, bucurie și speranță.

Vă rog să primiți, Preafericirea Voastră, gândurile mele cele mai bune însoțite de cea mai înaltă considerație.

Întru mulți și fericiți ani!

Mesajul Guvernului României, transmis de premierul Victor Ponta, citit de către Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal:

Părinte Patriarh,

Vă adresez calde mulțumiri pentru invitația pe care mi-ați adresat-o de a participa la luminata sărbătorire a celor cinci ani de împliniri în cele mai înalte îndatoriri față de Biserica Ortodoxă Română. Din păcate, cu mult regret trebuie să Vă înștiințez că nu voi putea participa la acest eve-

niment, întrucât mă voi afla la Bruxelles la Congresul socialiștilor europeni, reuniune la care este absolut necesar să fiu prezent în calitățile mele guvernamentale și de partid. Chiar dacă nu voi fi prezent la evenimentul aniversar, gândurile mele de admirație, respect și recunoștință se vor îndrepta cu toată afecțiunea către Preafericirea Voastră, Părinte Patriarh,

încredințat fiind că veți înțelege motivul absenței mele de la această sărbătoare a familiei Bisericii noastre naționale. Vă asigur de toată prețuirea mea și Vă rog să primiți urările mele cele mai calde de sănătate, lumină, ani mulți de împliniri în înalta misiune dusă, cu îndemnul Bunului Dumnezeu, în sprijinul românilor de pretutindeni și în folosul României.

Mesajul din partea Parlamentului României, transmis de Valeriu Ștefan Zgonea, președintele Camerei Deputaților:

Preafericirea Voastră,

Aniversarea a cinci ani de la întronizarea Preafericirii Voastre ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe din țara noastră ne oferă plăcutul prilej să Vă adresăm cele mai calde felicitări și să Vă asigurăm de considerația noastră deosebită. Activitatea impresionantă pe care ați depus-o până în prezent, și nu numai în domeniul administrativ sau cel diplomatic, dar mai ales în cel pastoral-misionar, subliniază preocuparea dumneavoastră permanentă de a oferi credincioșilor,

dar și societății românești o Biserică dinamică, o Biserică sensibilă la schimbările structurale prin care trece patria noastră, dar și lumea întreagă, în special în această criză economică severă care ne lovește. Considerăm că rezultatele păstoririi Preafericirii Voastre ca Patriarh al Bisericii noastre, în cei cinci ani de când aveți această înaltă responsabilitate, ne oferă nu numai prilejul unui bogat bilanț important pentru noi toți, dar ne dă speranța că proiectele mari ale Bisericii Ortodoxe pot continua cel puțin cu același dinamism și entuziasm ca până astăzi.

Mesajul din partea Universității din București, transmis de prof. dr. Maria Voinea, prorectorul Universității din București:

Preafericirea Voastră,

Vă mulțumim pentru ceea ce faceți pentru Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, membră a comunității academice a Universității din București. Vă mulțumim pentru sprijinul constant și substanțial pe care ni l-ați dat în ultima vreme în privința asigurării condițiilor materiale, dar și în privința dezvoltării spiritualității tinerilor noștri studenți. Vă asigur de respectul întregii noastre comunități: 38.000 de studenți și 2.500 de cadre didactice. Toată comunitatea noastră este cu sufletul și cu inima la această sărbătoare a Preafericirii Voastre și a Bisericii Ortodoxe Române. În numele conducerii Universității din București, Vă adresez mulți ani fericiți, multă sănătate și putere în slujba Bisericii și a poporului român, pentru propășirea spiritualității!

Mesajul din partea Academiei Române, transmis de Ionel Haiduc, președintele Academiei Române:

Preafericirea Voastră,

Sunt aici ca să aduc un semn de cinstire și respect din partea Academiei Române cu prilejul acestei frumoase aniversări. Academia Română este onorată să-l aibă printre membrii săi de onoare pe Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și privește cu admirație tot ceea ce face în fruntea Bisericii Ortodoxe, în slujba creștinismului, în slujba țării și a culturii din această țară. Cinci ani sunt doar un început. Vă dorim ca încă mulți ani să fiți în fruntea Bisericii Ortodoxe Române, să fiți alături de noi și să Vă vedem în Academia Română ori de câte ori timpul Vă permite! Vă dorim multă sănătate și bucurie, mulțumindu-Vă pentru tot ceea ce faceți!

Noi probleme analizate de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

In ziua de 5 iulie 2012, în Sala Sinodală din Reședința patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Dintre hotărârile luate și alte probleme analizate, Biroul de presă al Patriarhiei menționează:

- continuarea programelor sociale fie din fonduri proprii, fie din fonduri europene, în mod transparent și eficient, pentru ajutorarea persoanelor și familiilor defavorizate în această perioadă de criză economică;

- aprobarea propunerilor „Colegiului decanilor facultăților de teologie ortodoxă din

România“ privind îmbunătățirea calității procesului de învățământ și a vieții spirituale în învățământul superior teologic;

- aprobarea înființării Școlii confesionale „Antim Ivireanul“ din municipiul Timișoara, la propunerea Arhiepiscopiei Timișoarei;

- analizarea stadiului actual al dialogului local între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică). Ierarhii Sfântului Sinod au constatat cu îngrijorare faptul că pe rolul instanțelor de judecată se află multe procese inițiate de Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) împotriva parohiilor ortodoxe. În același timp, comunități ortodoxe mari sunt

evacuate din lăcașurile de cult de către mici comunități greco-catolice, fapt care generează stări conflictuale la nivel local. Sfântul Sinod își reafirmă poziția de soluționare a neînțelegerilor patrimoniale dintre comunitățile ortodoxe și greco-catolice prin dialog local pentru identificarea de soluții practice;

- în urma analizei relațiilor actuale ale Patriarhiei Române cu Patriarhia Ierusalimului și Patriarhia Sârbă, Sfântul Sinod a aprobat textele celor două scrisori care vor fi adresate întâistătorilor celor două Biserici Ortodoxe surori pentru rezolvarea neînțelegerilor pe calea dialogului frățesc. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Hotărâri ale Sfântului Sinod privind înhumarea în Biserica Ortodoxă Română

Menținând în vigoare hotărârea din 15 iunie 1928, reconfirmată la 20 februarie 1933, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 5 iulie 2012, a luat mai multe hotărâri față de practica necreștină a incinerării morților, după cum ne informează Cancelaria Sfântului Sinod.

Din mărturiile scripturistice, patristice, istorice și arheologice reiese că Biserica a practicat de la început până astăzi înhumarea (înmormântarea). Ea corespunde învățăturii Bisericii despre trup și datorile față de el, trup care trebuie să fie redat pământului din care a fost luat.

Biserica Ortodoxă Română a avut și are o atitudine clară și ferm exprimată față de cei care s-au incinerat sau se vor incinera, consacrată prin hotărârea sinodală din anul 1928 și reconfirmată prin hotărârea sinodală din anul 1933, asupra cărora nu s-a mai revenit în nici un fel, întrucât acestea exprimă punctul de vedere oficial al Bisericii noastre, fiind de datoria oricărui slujitor al Bisericii Ortodoxe Române să respecte aceste hotărâri, iar din punct de vedere pastoral, să lămurească și să determine pe credincioși să respecte tradiția bimilenară a înhumării creștinilor.

Abuzând de lipsa de informare corectă a credincioșilor și de acceptarea facilă și fără discernământ de către aceștia a practicii incinerării morților, îngăduită de unele Biserici creștine din Occident și din America, unii preoți caterisiți sau depuși din treaptă, doritori de câștig și în totală separare de Biserică, săvârșesc slujba de prohibire a celor decedați chiar în incinta crematoriului.

Există și situații în care incinerarea s-a făcut fără voia sau împotriva dorinței celui decedat, din motive obiective (financiare sau legale, legi specifice unor state în care incinerarea este obligatorie). În astfel de situații, **chiriarhul este singurul care are autoritatea de a acorda sau nu dis-**

pensă, prin economie, în urma studierii amănunțite a fiecărui caz în parte, cu precizarea că, pentru astfel de cazuri, slujba ce se va săvârși la depunerea urnelor funerare în cripte ar putea fi doar slujba Trisaghionului cu pomenire individuală.

Pentru preîntâmpinarea unor astfel de situații, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, **Permanența Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor**, în ședința din 20 martie 2012, a hotărât elaborarea unei circulare în legătură cu practica necreștină a incinerării morților, în care să se prevadă îndatorirea fiecărui cleric de a se conforma hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din anii 1928 și 1933, având obligația de a-i îndruma pe credincioși să respecte cu sfințenie practica ortodoxă a înhumării (înmormântării) celor adormiți și să nu accepte incinerarea (arderea trupului celui decedat).

Apreciind că problema incinerării morților este comună tuturor eparhiilor și că măsura adoptată de Permanența Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor trebuie extinsă printr-o hotărâre a Sfântului Sinod la nivelul tuturor centrelor eparhiale, în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) lit. a) din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, potrivit cărora „Sfântul Sinod păstrează unitatea dogmatică, liturgică și canonică, statutară și regulamentară în Biserica Ortodoxă Română, precum și comuniunea cu întreaga Biserică Ortodoxă“.

Ca urmare a discuțiilor care au avut loc pe marginea propunerilor Comisiei pastorale, monahale și sociale, precum și a votului unanim exprimat, Sfântul Sinod a hotărât:

1. Menține în vigoare următoarea hotărâre a Sfântului Sinod din 15 iunie 1928, reconfirmată prin hotărârea Sfântului Sinod din 20 februarie 1933:

a. „Preoții să prevină din vreme pe enoriași, atrăgându-le atenția că, în cazul când cineva dintre ei ar voi să se incinereze, Biserica le va refuza orice asistență religioasă, fie la înmormântare, fie la pomenirea pentru morți după înmormântare.

b. Înainte de oficierea slujbei de înhumare (înmormântare) a unui creștin, preotul slujitor să se informeze de la familia defunctului la care cimitir va fi înmormântat cel decedat.

c. Celor ce totuși au fost incinerați, sau se vor incinera din proprie voință, să li se refuze orice serviciu religios, atât la înmormântare, cât și la

pomenirile pentru morți.“

2. În situația în care incinerarea s-a făcut fără voia sau împotriva dorinței celui decedat, din motive obiective (financiare sau legale, legi specifice unor state în care incinerarea este obligatorie), **chiriarhul este singurul care are autoritatea de a acorda sau nu dispensă, prin economie, în urma studierii amănunțite a fiecărui caz în parte, cu precizarea că, pentru astfel de cazuri, la depunerea urnelor funerare în cripte, se poate oficia doar slujba Trisaghionului cu pomenire individuală.**

3. **Preoții care se abat de la hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române privind practica incinerării morților vor fi opriți de la lucrarea preoțească și trimiși în judecata Consistoriului eparhial, spre sancționare.**

4. **În cazul foștilor preoți, caterisiți sau depuși din treaptă, care săvârșesc slujba de prohodire chiar în incinta crematoriului, Înaltpreasfințitii și Preasfințitii Părinți Chiriarhi vor sesiza autoritățile competente pentru interzicerea accesului acestora în crematorii și cimitire și pentru sancționarea penală, întrucât folosesc calități mincinoase (de cleric al Bisericii Ortodoxe Române) pentru a obține un folos material injust, păgubind familiile îndoliate (art. 215 alin. (2) Cod penal, infracțiunea de înșelăciune).**

5. **Înaltpreasfințitii și Preasfințitii Părinți Chiriarhi vor adopta măsurile cuvenite pentru înștiințarea clerului din fiecare eparhie despre conținutul prezentei hotărâri și despre obligativitatea acesteia în cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române.**

6. **Centrele eparhiale vor lua măsurile necesare referitoare la îndatorirea pastoral-misionară de a catehiza credincioșii cu privire la învățătura de credință ortodoxă despre înhumare (înmormântare) și respingerea practicii incinerării, precum și de a acorda atenția cuvenită pastorației individuale a persoanelor îndoliate.**

7. **Centrele eparhiale vor lua măsuri în legătură cu îndatorirea clerului de a promova, inclusiv prin forța exemplului, ajutorarea familiilor îndoliate, pentru ca lipsa banilor să nu fie un motiv de a incinera pe cei decedați, considerând că înhumarea ar fi prea costisitoare.**

Această hotărâre a fost comunicată episcopilor eparhioți ai Bisericii Ortodoxe Române, membri ai Sfântului Sinod, precum și Oficiului canonic-juridic și Centrului de presă BASILICA al Patriarhiei Române, în vederea adoptării măsurilor necesare pentru respectarea și aducerea la îndeplinire a celor stabilite.

Două noi instanțe superioare în cadrul Bisericii Ortodoxe Române

Joi, 20 septembrie, la Palatul Patriarhiei a avut loc ședința de constituire a Consistoriului Superior Bisericesc și a Consistoriului Superior Bisericesc Monahal. Cele două instanțe au apărut ca răspuns la unele necesități de organizare cu privire la aplicarea prevederilor statutare și regulamente referitoare la disciplina clerului de mir și monahal în teritoriu. În organizarea Bisericii Ortodoxe Române a mai existat o astfel de instituție, numită Consistoriul Central Bisericesc. „Din punct de vedere statutar, Consistoriul Superior Bisericesc și Consistoriul Superior Bisericesc Monahal vor primi spre reexaminare, pe cale de recurs, hotărârile împotriva cărora clericii sancționați își exprimă nedumerirea și

dezacordul față de instanța de apel. Pe lângă apariția Consistoriului Superior Bisericesc, ca instanță, mai vorbim și de apariția dreptului de apel pentru clericii care sunt caterisiți de o instanță eparhială. Pentru un cleric sancționat cu pedeapsa caterisirii de către o instanță eparhială, există calea apelului la Sinodul Mitropolitan, la Consistoriul Mitropolitan și apoi, pe cale de recurs, la Consistoriul Superior Bisericesc. Pentru clericii depuși din treapta preoției există doar calea de recurs de la nivelul eparhial care l-a sancționat până la Consistoriul Mitropolitan, care este și ultima instanță care poate fi apelată în cazul în care se exprimă o nemulțumire privitoare la decizia luată“, ne-a declarat părintele Alexandru Moțoc, inspector general bisericesc în cadrul

Corpului de inspecție bisericească (disciplină și învățământ) al Cancelariei Sfântului Sinod.

La aceste instanțe superioare vor ajunge doar problemele mai complicate, asupra cărora fiecare dintre cele două instanțe, eparhială și mitropolitană, a avut anumite rezerve în a se pronunța.

Ședința de constituire a celor două instanțe a fost prezidată de părintele inspector Alexandru Moțoc. Membrii Consistoriului Superior Bisericesc pentru clericii de mir și pentru cei din rândul monahilor sunt desemnați de sinoadele mitropolitane, câte un titular și un supleant, din fiecare mitropolie din interiorul țării, adică șase reprezentanți titulari și șase supleanți pentru fiecare dintre cele două instanțe. **(Cristian Bostan)**

Sfântul Sinod a aprobat noul Regulament pentru organizarea și funcționarea Comisiei de pictură bisericească a Patriarhiei Române

În zilele de 28 și 29 septembrie 2012, la *Reședința patriarhală*, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Sfântul Sinod a aprobat proiectul noului *Regulament pentru organizarea și funcționarea Comisiei de pictură bisericească* a Patriarhiei Române, care îl înlocuiește pe cel adoptat în urmă cu peste 50 de ani (Decizia patriarhală din 1958). Noul regulament cuprinde principii și reguli clare în ceea ce privește pictarea și restaurarea picturii bisericilor parohiale și mănăstirești, stabilind responsabilitățile ce revin preoților parohi, stareți-

lor de mănăstiri și pictorilor autorizați de *Comisia de pictură bisericească* a Patriarhiei Române. Prin noul regulament este promovată și protejată tradiția bizantină de pictare a lăcașurilor de cult ortodoxe românești, mai ales în tehnica *fresco*. De asemenea, se acordă o atenție specială formării pictorilor și restauratorilor de pictură care vor fi autorizați de *Comisia de pictură bisericească* a Patriarhiei Române. În acest sens sunt prevăzute termene și proceduri de promovare mai nuanțate și flexibile care oferă șanse tinerilor pictori talentați de a promova mai repede, în funcție de calitatea lucrărilor realizate.

Sfântul Sinod a mai hotărât:

- includerea din anul 2013 în calendarul creștin ortodox român a pomenirii *Sfântului Ierarh Luca, Arhiepiscopul Crimeii*, cu ziua de prăznuire la 11 iunie, model de ierarh și medic creștin care se bucură deja de cinstire deosebită în multe biserici ortodoxe;

- completarea atribuțiilor diaconilor care activează la parohii, în special în ceea ce privește activitatea social-filantropică și cultural-misionară (în special a copiilor și a tinerilor).

Sfântul Sinod reafirmă nevoia de intensificare a activităților social-filantropice și cultural-educative ale Bisericii în țară și în diaspora română. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Vizita Patriarhului României în Maramureș

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat în perioada 29 iunie - 2 iulie 2012 o vizită canonică în Episcopia Maramureșului și Sătmărilor. Credincioșii maramureșeni au participat sâmbătă, 30 iunie, la slujba de tânosire a noii biserici de lemn a Mănăstirii maramureșene Bârsana, oficiată de Patriarhul României, înconjurat de ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române. Duminică, 1 iulie, Patriarhul României a sfințit și Biserica „Duminica Tuturor Sfinților” din orașul Negrești-Oaș.

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a ajuns vineri, 29 iunie, în municipiul Baia Mare, unde a fost întâmpinat pe aeroportul internațional de ierarhi ai Sfântului Sinod, clerici și autorități locale. Delegația s-a deplasat spre Mănăstirea Bârsana, așezată în ținutul Maramureșului voievodal. Pe drumul spre mănăstire, de-a lungul Văii Izelor, delegația a fost întâmpinată în fiecare parohie de credincioși în costume tradiționale, cu cântări de tulnice și bucium. La poarta de lemn de la intrarea în localitatea Mara, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a fost primit cu pâine și sare de maramureșeni îmbrăcați în haine populare, preoți și credincioși care au cântat cântece religioase, dar și foarte mulți tineri care au organizat pentru acest eveniment o frumoasă reprezentare de artă și tradiție locală. Mai mulți cai au fost înveșmântați în costume specifice zonei, viu colorate în roșu, verde, negru și alb, obicei care se practică la orice sărbătoare. La Mănăstirea Bârsana, Patriarhul României a fost așteptat de ierarhi, preoți și credincioși maramureșeni. În altarul de vară al așezământului, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Justinian al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului a rostit un cuvânt de bun venit. „Cu dor am așteptat sosirea Preafericirii Voastre în mijlocul nostru. Am așteptat clipa aceasta și noi, și tot poporul din Maramureș, și maicile care de 18 ani au trudit ca să refacă această mănăstire“, a spus Înaltpreasfinția Sa. Patriarhul României a remarcat frumusețea zonei, precum și Mănăstirea Bârsana, care este astăzi mai frumoasă ca oricând. „Aici vedem pe Hristos răstignit prin biserica veche a mănăstirii care a fost mutată, dar și pe Hristos înviat în tot ceea ce s-a făcut nou. Puterea lui Hristos ridică un om umilit. Nu-l ridică unde a fost, ci mult mai sus. Hristos a făcut ca mănăstirea actuală să fie mai frumoasă decât la origini. Așa lucrează Dumnezeu cu harul lui, nu rămâne niciodată dator“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Sâmbătă dimineața, peste 3.000 de credincioși au participat la slujba

de sfințire a noii biserici de lemn a Mănăstirii Bârsana cu hramul „Soborul celor 12 Sfinți Apostoli“. Slujba de târnosire și sfințirea picturii bisericii, precum și Sfânta Liturghie au fost săvârșite de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, înconjurat de un sobor de ierarhi, din care au făcut parte: IPS Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, IPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, IPS Irineu, Mitropolitul Olteniei, IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, IPS Arhiepiscop Justinian, Episcopul Maramureșului și Sătmăruului, IPS Arhiepiscop Ioan al Episcopiei Covasnei și Harghitei, PS Lucian, Episcopul Caransebeșului, PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Petroniu, Episcopul Sălajului, PS Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, PS Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei, PS Timotei, Episcopul ortodox român al Spaniei și Portugaliei, PS Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, PS Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, și PS Iustin Sigheteanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului. La finalul Sfintei Liturghii, Patriarhul României a dăruit maicii starețe

Filofteia *Crucea patriarhală*, mai multe diplome de merit pentru ctitori și binefăcătorii mănăstirii, iar pentru noul altar, un set de Sfinte Vase și o cruce de binecuvântare, realizate în atelierul Patriarhiei Române, Sfânta Evanghelie cu icoane color, noul Liturghier și alte cărți de folos duhovnicesc, iar credincioșii au primit în dar iconițe. În semn de recunoștință, Preafericirea Sa a primit o miniatură a noii biserici sfințite.

Vizite în Sighet și Oaș

De la Mănăstirea Bârsana, delegația Patriarhiei Române, condusă de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, a mers sâmbătă după-amiază la Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței din orașul Sighet. În spațiul de reculegere și rugăciune al muzeului, vizitatorii au aprins o lumânare în memoria victimelor comunismului. Patriarhul României a făcut și un scurt popas la sediul Vicariatului ortodox ucrainean din Sighet, unde a fost întâmpinat de credincioși ai acestei comunități. În orașul Sighet a mai fost vizitat și vechiul Palat episcopal, iar în drum spre Țara Oașului a fost vizitată mănăstirea din Săpânța-Peri, care este în construcție. Programul zilei de sâmbătă s-a încheiat cu slujba de sfințire a noului sediu al Protopopiatului ortodox din Negrești-Oaș.

Devenire binecuvântată și dăinuire jertfelnică

Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la sfințirea noii biserici a Mănăstirii Bârsana, cu hramul „Soborul Sfinților 12 Apostoli“, sâmbătă, 30 iunie 2012

Mănăstirea Bârsana este un dar binecuvântat al lui Dumnezeu nu numai pentru Maramureșul ortodox, cu biserici străvechi și sfinți ierarhi care au păstrat unitatea poporului și a credinței sale apostolice, ci este un dar binecuvântat al lui Dumnezeu pentru întreg neamul românesc păstorit de Biserica Ortodoxă, prin mărturia dată pentru Hristos de-a lungul veacurilor în zbciumata ei istorie.

Existența Mănăstirii Bârsana începe în vremea voievodului Dragoș, descălecător în Țara Moldovei, a voievozilor Balc și Drag ai Țării Maramureșului, care au înzestrat mănăstirea cu terenuri arabile, fânețe, păduri și alte bunuri, fiind pe drept cuvânt o mănăstire voievodală. Vechea Mănăstire Bârsana a fost unul dintre cele mai importante așezăminte de cultură din Maramureș; aici existau școli pentru pregătirea preoților, a cântăreților și pictorilor bisericești și se cultivau legăturile cu românii ortodocși din Moldova și Țara Românească.

La scurt timp după ocuparea de către Imperiul Habsburgic și săvârșirea dureroasei dezbinări bisericești a românilor transilvăneni din perioada anilor 1698-1701, Mănăstirea Bârsana a devenit pentru o vreme reședința episcopilor români ortodocși. Venerabila Episcopie Ortodoxă Română a Maramureșului, pomenită în actul patriarhal de la Constantinopol, emis în anul 1391 pentru înființarea mănăstirii din Peri, a fost desființată oficial în anul 1740. Cu toate acestea, *ierarhii, preoții și credincioșii români, deși prizonieri neîncetați, au menținut pururea vie flacăra credinței ortodoxe și a conștiinței românești în vremurile de grea încercare, iar Mănăstirea Bârsana a avut un rol important în apărarea credinței ortodoxe în acea perioadă atât de grea a istoriei Bisericii Ortodoxe din Transilvania.*

În anul 1791, patrimoniul mănăstirii este confiscat de Imperiul Habsburgic, iar ultimii

călugări de aici s-au refugiat la Mănăstirea Neamț, în Moldova. Atunci mănăstirea a fost devastată, chiliile și clădirile anexe au fost distruse, iar averea confiscată. Pentru a feri biserica mănăstirii de profanare și distrugere, credincioșii din Bârsana au mutat-o, în anul 1806, chiar în vatra satului, în locul numit *Podurile Jbarului* (acum *Podurile Mănăstirii*), unde se mai poate vedea și astăzi.

Pătimirile și răstignirea Mănăstirii Bârsana au durat aproape două secole (1791-1989), timp în care de mai multe ori s-a încercat reînființarea ei. Înainte de Marea Unire din 1918, Maramureșul, ca și întreaga Transilvanie, se afla sub stăpânire habsburgică, ostilă bisericilor și mănăstirilor ortodoxe românești.

După reînființarea Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului, în anul 1937, s-a pus și problema reînființării mănăstirii, dar a urmat *Dictatul de la Viena* (1940), care a împiedicat realizarea acestui deziderat. După al Doilea Război Mondial, s-a instaurat la putere regimul comunist ateu, care se opunea

înființării de noi mănăstiri. Astfel, reînființarea mănăstirii s-a tot amânat, dar acest ideal nu s-a stins niciodată, întrucât credința în puterea veșnică a lui Hristos a inspirat și a modelat în poporul nostru *o cultură a dăinuirii* în istorie, având speranța biruinței asupra tuturor ispitelor și încercărilor venite asupra lui.

Reînființarea sau *învierea* Mănăstirii Bârsana, veche năzuință a dreptcredincioșilor maramureșeni, s-a realizat totuși după căderea regimului comunist ateu, în decembrie 1989. Astfel, în anul 1993, Preasfințitul Părinte Episcop Justinian al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului a sfințit piatra de temelie a noii mănăstiri, cu hramul *Soborul Sfinților doisprezece Apostoli*.

În anul 1994, prin rânduiala lui Dumnezeu, monahia Filoftea Oltean a fost numită stareță a noii mănăstiri de maici. De atunci, cu mult zel, evlavie și simț artistic, maica stareță a chivernisit și a supravegheat, până la detaliu, ridicarea întregului ansamblu mănăstiresc pe care-l admirăm acum.

Arhitectura tradițională maramureșeană: suplețe și armonie

Proiectul Mănăstirii „Soborul Sfinților 12 Apostoli” - Bârsana a fost gândit ca un *ansamblu arhitectural*, elaborat de arhitectul Dorel Cordoș, care l-a dezvoltat în timp și spațiu în funcție de posibilitățile financiare și de nevoile spirituale ale obștii monahale. Toate clădirile din incinta mănăstirii sunt executate din *lemn de stejar și pietre de râu*, fiind ridicate de meșteri din localitate, asigurând astfel *continuitatea artei cioplirii și îmbinării lemnului*.

Integrarea inspirată a acestui ansamblu arhitectural în *frumusețea creației lui Dumnezeu (natura înconjurătoare) este încununată și de frumusețea duhovnicească a slujbelor și a cântărilor de priveghere, de rugăciunile maicilor, precum și de evlavia pelerinilor care caută luminile netrecătoare ale Împărăției lui Dumnezeu*.

Maramureșul s-a impus printr-o arhitectură a lemnului de o înaltă valoare artistică, cu realizări originale, inspirate din particularitățile mediului natural înconjurător, unde *muntele și bradul ne cheamă la elevație spirituală, la rugăciune și speranță*. Arhitectura tradițională românească din Maramureș *impresionează prin suplețe și armonie*, încântă privirea atât prin proporții, cât și prin decor. Construcțiile sunt masive, fără a fi greoaie, au siluete înalte, zvelte, datorate turlelor și stâlpilor care subțiază volumele, dând construcției *sobrietate și eleganță, finețe și dinamism*.

Așezată pe înălțime, Mănăstirea Bârsana reflectă *principiile de armonie și de măsură ale artei populare românești, profundă sinteză artistică sculpturală care transformă materia într-o epifanie a spiritului*, unind arhaicul și actualul, veșnicia și timpul. Arhitectura ansamblului mănăstiresc de la Bârsana este integrată în arhitectura peisajului și reprezintă o simbioză între om și natură, o artă în care sunt folosite materii vii, astfel încât vegetația și anotimpurile, lumina și umbra, jocul apelor și culorile cerului intervin mereu cu multiplele lor schimbări, ca un calendar viu al vieții, cu simbolice repetiții și frumuseți care ne îndeamnă să căutăm și frumusețile cerești netrecătoare.

Privind la frumusețea naturii înconjurătoare, cu văi adânci și culmi mărețe, înțelegem mai bine spiritul creator al țăranelui român, care, așezat aici, pe un „*picior de plai, pe-o gură de rai*”, a știut să exprime în artă legături între cer și pământ, între slava eternă a lui Dumnezeu și frumusețea creației Lui, între *rugăciunea ziditoare de suflet frumos și arta care modelează piatra și lemnul*.

Sfințirea bisericii - o nouă „poartă a cerului” deschisă pământurilor

Construirea și sfințirea unei noi biserici într-o mănăstire reprezintă o dovadă a credinței vii și jertfelnice mărturisite de o comunitate monahală duhovnicească și harnică, îndrumată de ierarhi înțelepți și misionari. Construită cu multă jertfă și râvnă duhovnicească, noua biserică a Mănăstirii Bârsana ne arată credința și evlavia călugărițelor acestei mănăstiri, a ctitorilor și binefăcătorilor ei față de Mântuitorul Iisus Hristos și de sfinții Săi Apostoli.

Sfințirea noii biserici a Mănăstirii Bârsana este în același timp un *act de cult și de cultură a sufletului românesc*. Este mai întâi un *act de cult*, pentru că se aduce mulțumire sau recunoștință lui Dumnezeu pentru tot ceea ce s-a realizat. În același timp, ea este revărsare a harului sfințitor de la Dumnezeu pentru ca această lucrare - ofrandă a credincioșilor - să devină „Casă a lui Dumnezeu” și „Poartă a cerului”.

Sfințirea acestei biserici mănăstirești este un *act de cult* și pentru că facem pomenirea vechilor ei ctitori și a tuturor celor care s-au rugat, au donat și au lucrat pentru rezidirea ei timp de 18 ani. Pomenirea acestora este și un *act de cultură a sufletului*, de ridicare în demnitate ca *ființe recunoscătoare*. Dacă recunoaștem binefacerile primite de la Dumnezeu prin oameni și mulțumim Lui și celor prin care El lucrează, atunci creștem spiritual. Dacă nu mai mulțumim, nu mai creștem spiritual. Dacă nu arătăm recunoștință lui Dumnezeu și semenilor, nu lucrăm pentru înălțarea sufletului nostru la demnitatea omului de *ființă euharistică sau recunoscătoare*.

La altarul acestei mănăstiri vor fi pomeniți neîncetat ctitorii vechii mănăstiri: ierarhii, preoții, monahii harnici și credincioșii mărturisitori martiri, prizoniți pentru apărarea dreptei credințe, pentru libertatea și demnitatea poporului român, dar și ctitorii sau binefăcătorii noii biserici, luminați de credință și evlavie, dăruire și iubire jertfelnică, într-o permanentă comuniune spirituală cu Dumnezeu și întreolaltă.

Felicităm cu acest prilej pe *Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Justinian și pe Preasfințitul Părinte Arhiepiscop Iustin Sigheteanul pentru toată lucrarea care s-a împlinit aici cu multă dăruire și iubire jertfelnică de către obștea monahală și de către cei care au ajutat această sfântă mănăstire*.

Felicităm pe maica stareță stavrofora Filoftea Oltean și îi acordăm, ca semn al prețurii și binecuvântării noastre, *Crucea patriarhală*, cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Române.

Totodată, felicităm întreaga obște monahală a Mănăstirii Bârsana, harnică și misionară, pe toți ctitorii și ajutătorii ei, precum și pe toți clericii și credincioșii prezenți la acest eveniment sfânt și solemn de spiritualitate creștină și demnitate românească.

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos Cel Înviat și Sfinților Săi Apostoli să ocrotească această nouă biserică și să dăruiască pace și bucurie, sănătate și mântuire tuturor închinătorilor și binefăcătorilor ei.

Cu multă prețuire și părintească binecuvântare,

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Sfințirea Catedralei din Negrești-Oaș

Delegația Bisericii Ortodoxe Române s-a aflat duminică, 1 iulie, în mijlocul credincioșilor din Negrești-Oaș, unde a fost târnosită noua Catedrală a orașului, închinată Duminicii Tuturor Sfinților. Lăcașul de rugăciune a fost zidit între anii 1990 și 2002 și pictat între anii 2003 și 2012. În prima zi a lunii iulie, Sfânta Masă din Altar a fost târnosită, iar pictura lăcașului de rugăciune a fost sfințită prin ungerea cu Sfântul și Marele Mir și prin stropirea cu apă sfințită de Patriarhul României, înconjurat de ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române. În continuare, Preafericirea Sa a oficiat, pe un podium special amenajat lângă noua catedrală, Sfânta Liturghie, înconjurat de soborul de ierarhi, preoți și diaconi. În cadrul Sfintei Liturghii, Patriarhul României a vorbit despre semnificațiile teologice și duhovnicești ale unui nou lăcaș de rugăciune. „Ca spațiu sacru de rugăciune, biserica sfințită este în același timp darul oamenilor adus lui Dumnezeu și darul lui Dumnezeu pentru oameni, deoarece aceasta a devenit Casa Preasfintei Treimi care adună pe oamenii credincioși în iubirea milostivă a Preasfintei Treimi. Prin intrarea în biserica sfințită, prin închinarea la sfintele icoane, prin participarea la sfintele slujbe, cu multă credință și evlavie, credinciosul se sfințește și se luminează, pentru a sfinți apoi locul în care trăiește și muncește. De aceea, se spune că «omul sfințește locul» dacă se sfințește mai întâi pe sine în biserica lui Dumnezeu prin rugăciune și împărtășire cu Hristos Cel Unul Sfânt“, a spus Preafericirea Sa. Biserica în sensul de lăcaș de închinare exprimă vocația lumii de a participa la slava cerească și bucuria eternă a Preasfintei Treimi. Iar Sfintele Taine săvârșite în biserica sfințită sunt arvună a vieții și bucuriei veșnice din Împărăția lui Dumnezeu. „Această bogăție de sensuri spirituale a sfințirii unei biserici ortodoxe ne invită la un pelerinaj duhovnicesc către Împărăția cerurilor simbolizată de Sfântul Altar cu porțile lui împărătești și catapeteasma lui, simbol al venirii în slavă a lui Hristos la sfârșitul veacurilor, înconjurat de Sfinții Apostoli și Sfinții Îngeri. Sfințirea bisericii ne invită de asemenea la sfințirea vieții noastre, ca înnoire a omului după chipul lui Hristos sau ca sălășluire a vie-

ții lui Hristos în viața noastră“, a învățat Patriarhul României.

La înnoirea catedralei au participat numeroși credincioși din Țara Oașului, negreșteni, dar și maramureșeni de pe Valea Izei și din Vișeu. Mulți au venit îmbrăcați în frumosul port tradițional maramureșean și oșean și ne-au spus că în Maramureș, în fiecare duminică și sărbătoare, bărbații, femeile și copiii se îmbracă în costumul tradițional. Alți credincioși au venit de la sate împreună cu preoții din parohii și, după ce au participat la sfințirea bisericii Mănăstirii Bârsana, au venit în pelerinaj și la Negrești-Oaș. După sfințirea bisericii, credincioșii au intrat în Sfântul Altar din biserică, s-au închinat și au primit târnoseală. „Potrivit tradiției noastre ortodoxe românești, în ziua sfințirii unei biserici, toți credincioșii ortodocși, bărbați și femei, primesc binecuvântarea de a intra în Sfântul Altar pe ușa dinspre miazănoapte, sărută Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și Sfânta Masă și în taină se roagă zicând «Sfințește, Doamne, viața noastră așa cum a fost sfințită această biserică». Slujirea de ctitori, binefăcători și miluitori pentru Biserica lui Hristos este întotdeauna răsplătită de El. Hristos a împrumutat de la noi mâinile noastre și priceperea noastră ca să construim catedrala și această demnitate este una dintre cele mai mari slujiri“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. La sfârșitul slujbei au fost evidențiate persoanele care s-au ostenit cel mai mult și au ajutat la zidirea catedralei din Oaș. Părintele paroh Mihai Feher a primit *Crucea patriarhală* pentru clerici, iar părintele slujitor la aceeași biserică a primit *Ordinul „Sfântul Ștefan cel Mare“*. Distincții și diplome au fost acordate și binefăcătorilor și ctitorilor laici. Patriarhul României a dăruit noii catedrale un set de Sfinte Vase confecțio-

nate în Atelierele Patriarhiei Române, o cruce de binecuvântare, Sfânta Evanghelie cu icoane color, noul Liturghier și mai multe cărți de folos liturgic și pastoral, iar credincioșilor a dăruit icoane. Cu ocazia primei vizite a Patriarhului României în Țara Oașului, autoritățile locale au acordat Preafericitelui Părinte Patriarh Daniel titlul de *cetățean de onoare* al orașului Negrești-Oaș. Preafericirea Sa a oferit Primăriei orașului Negrești-Oaș o icoană a Maicii Domnului numită Prodroimița.

Cetățean de onoare al orașului Satu Mare

În ultima zi a vizitei canonice în Episcopia Maramureșului și Sătmarului, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vizitat municipiul Satu Mare. Preafericirea Sa a fost întâmpinat de popor, de clerici și de autoritățile locale în fața Catedralei „Adormirea Maicii Domnului“ din oraș. În lăcașul de rugăciune, Preafericirea Sa i-a binecuvântat pe credincioși și a dăruit pentru Sfântul Altar o cruce de binecuvântare confecționată în Atelierele Patriarhiei Române, Evanghelia cu icoane color, noul Liturghier și cărți de folos liturgic și duhovnicesc. „Ne-am bucurat de evlavia credincioșilor, de înțelepciunea preoților și de spiritul misionar al ierarhilor de aici și de buna cooperare dintre Biserică și autoritățile locale. Deși din punct de vedere geografic Episcopia Maramureșului și Sătmarului pare mai departe de București, din punct de vedere spiritual, ne-am simțit ca acasă. Am simțit că este o mare apropiere duhovnicescă. Peste tot am remarcat biserici în construcție, mănăstiri noi, parohii noi, protopopiate noi, sedii de instituții bisericesti noi, încât această înnoire și această lucrare pastoral-misionară și social-filantropică reprezintă semnul unei Biserici vii și responsabile. Ne rugăm Bunului Dumnezeu să vă dea putere de a continua tot ceea ce a fost început și a duce la sfârșit biserici începute și programe începute“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Cu această ocazie, Patriarhul României a primit și titlul de *cetățean de onoare* al municipiului Satu Mare, din partea Consiliului local al orașului Satu Mare.

Vizită de lucru a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel în județul Prahova

Sediul Protoieriei Câmpina

În data de 23 iulie 2012, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat o vizită de lucru la sediul Protoieriei Câmpina.

Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române a fost întâmpinat de către părintele protopop Costică Dumitru împreună cu un sobor de preoți din protoierie.

În cadrul vizitei, Preafericirea Sa s-a întâlnit cu angajații protoieriei, după care a oferit următoarele apariții editoriale pentru biblioteca instituției: *Marele Capadocian*, roman creștin de Ileana Toma; *Scieri și epistole hristologice și duhovnicești* ale Sfântului Maxim Mărturisitorul; *Pentru viața lumii. Sfintele Taine și Ortodoxia*, de pr. prof. Alexander Schmemmann; *Despre viață și mântuire. Tâlcuri la lecturile biblice din slujba Sfântului Maslu*, de pr. prof. Stanley S. Harakas; *Pastorația persoanelor dependente de alcool*, volum coordonat de pr. Iulian Negru; *Rugați-vă neîncetat*, de pr. Marc Antoine Costa de Beauregard, precum și *Rânduielele vieții monahale. Viața Sfântului Benedict de Nursia*, scrisă de Sfântul Grigorie cel Mare.

Mănăstirea Turnu

Obștea Mănăstirii Turnu din cadrul Arhiepiscopiei Bucureștilor s-a bucurat, la data de 23 iulie 2012, de vizita Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a fost întâmpinat, în jurul prânzului, de părintele protosinghel Valentin Mătu și de părintele protopop Ștefan Mușat, alături de care s-a aflat și obștea mănăstirii prahovene. Patriarhul României s-a închinat în lăcașul de cult, ctitorie a domnitorului Vlad Țepeș, din anul 1461, care se află acum în curs de restaurare.

Apoi, Preafericirea Sa a vizitat vatra stupinei, mănăstirea având 500 de stupi, precum și incinta mănăstirii, unde se află un cabinet

stomatologic, un laborator de tehnică dentară și un laborator de plante medicinale. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și-a manifestat dorința de a se organiza aici un centru de tratament cu plante medicinale și produse apicole.

Cu această ocazie, Preafericirea Sa a dăruit Mănăstirii Turnu mai multe cărți de cult, dintre care enumerăm: *Liturghier*, cu imagini color, ediția 2012; *Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare*, format mic, ediția 2012; *Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur*, format mic, ediția 2012; *Dumnezeiasca Liturghie a darurilor înainte-sfințite, Slujba Sfântului Maslu și rugăciuni pentru bolnavi*; *Rânduielele vieții monahale* ale Sfântului Benedict de Nursia, și *Viața Sfântului Benedict de Nursia* scrisă de

Sfântul Grigorie cel Mare.

Cronica boierilor Cantacuzini relatează că prima mănăstire ridicată aici datează din anul 1427, ctitor fiind Vlad Dragulea Voievod, tatăl lui Vlad Țepeș. De asemenea, voievodul Vlad Țepeș, domnitorul Țării Românești (1448, 1456-1462, 1476), a lăsat mărturie peste

veacuri aici, la Târgșor, o frumoasă biserică în interiorul curții domnești, data sfințirii fiind, potrivit pisaniei, 24 iunie 1461. Căzută în ruină și uitare, biserica ridicată de Vlad Țepeș a fost restaurată în anul 1671 de Antonie Vodă din Popești, dar mai târziu a fost părăsită și s-a degradat foarte mult. În prezent se reconstruiește pridvorul.

Protoieria Ploiești

Patriarhul României a efectuat, luni, 23 iulie 2012, o vizită de lucru la sediul Protoieriei Ploiești. Părintele protopop Ștefan Mușat și mai mulți preoți ai protoieriei l-au întâmpinat pe Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române, conform tradiției, cu pâine și sare.

Părintele protopop Ștefan Mușat a urat bun venit Preafericirii Sale și a mulțumit pentru grija părintească pe care o poartă ostenitorilor Protoieriei Ploiești.

În continuare, Preafericirea Sa i-a binecuvântat pe angajații care se ostenesc în cadrul instituției și a dăruit pentru biblioteca protoieriei mai multe volume apărute recent la editurile Patriarhiei Române. La final, a urmat o scurtă vizită la viitorul sediu al Protoieriei Ploiești, aflat pe Bulevardul Independenței nr. 3, din municipiul Ploiești.

Protoieria Urlați

Preoții din Protoieria Urlați l-au întâmpinat cu bucurie, marți, 24 iulie 2012, pe Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române, care a efectuat, în această perioadă, mai multe vizite de lucru în Arhiepiscopia Bucureștilor, județul

Prahova.

Părintele protopop Valentin Cazan a adresat un cuvânt de bun venit Preafericirii Sale și a mulțumit pentru purtarea de grijă și sprijinul acordat Protoieriei Urlați.

Apoi, în sala de conferințe a protoieriei, Patriarhul României a discutat cu preoții prezenți despre problemele întâmpinate de ei în cadrul misiunii desfășurate în cadrul parohiilor. De asemenea, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a dăruit, spre folos duhovnicesc, mai multe cărți apărute recent la editurile Patriarhiei Române.

Mănăstirile Jercălăi și Ceptura

În data de 25 iulie 2012, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel s-a aflat în vizită la Mănăstirile Jercălăi și Ceptura din județul Prahova.

La Mănăstirea Jercălăi a fost întâmpinat de către părintele protosinghel inginer Petru Ungureanu, consilier eparhial la Sectorul Agricol, viticol și silvic al Centrului eparhial București, alături de care s-a aflat și părintele protosinghel Cleopa Florescu, starețul Mănăstirii Jercălăi.

După ce a vizitat via nou-plantată pe o suprafață de șase hectare, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a dăruit pentru biblioteca mănăstirii mai multe cărți spre folos duhovnicesc.

Construită în anul 1731, biserica de lemn a mănăstirii a servit vreme de două secole ca lăcaș de rugăciune credincioșilor din satul Luieriu - Reghin, județul Mureș.

În primăvara anului 1956, biserica a fost demontată, transportată și reasamblată la Jercălăi, în preajma ruinelor vechii biserici de zid a schitului, unde, pe locul altarului a fost așezată o cruce mare de piatră, cu o vechime de 400 de ani, adusă din părțile Dobrogei. Alături de biserica veche din lemn, s-a construit recent o biserică nouă din zid, care se află acum în stadiul de pictură.

În aceeași zi, la Mănăstirea Ceptura, Preafericirea Sa a vizitat Altarul de vară construit recent, precum și vechea biserică din apropiere, care necesită lucrări urgente de

consolidare și restaurare.

În ultimii doi ani, la Mănăstirea Ceptura au fost replantate aproximativ 25 hectare de vie, pentru nevoile liturgice ale Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Mănăstirea Cheia

Obștea Mănăstirii Cheia s-a bucurat de prezența Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, care s-a aflat, miercuri, 25 iulie 2012, în mijlocul comunității monahale prahovene. Părintele protosinghel Damian Toderiță, starețul așezământului monahal, dimpreună cu întreaga obște l-au întâmpinat pe Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române și au urat bun venit Preafericirii Sale în această mănăstire.

Părintele Patriarh a binecuvântat obștea mănăstirii și a vizitat atât temelia viitoarei stăreții, corpurile de chilii recent reabilitate, trapeza mănăstirii, cât și atelierul de icoane. De asemenea, în timpul vizitării bibliotecii mănăstirești, Preafericirea Sa a oferit mai multe cărți teologice apărute recent la editurile Patriarhiei Române, precum și cărți de cult pentru folosul liturgic al mănăstirii.

Primul lăcaș de cult atestat documentar în această zonă datează de la sfârșitul secolului al XVII-lea, însă dănuirea lui nu a fost lungă deoarece a fost distrus de turci. În anul 1790, schitul a fost reconstruit, tot din lemn, pe un alt amplasament. La o dată necunoscută, între anii 1832 și 1835, schitul a ars din temelii. Biserica din zid a fost înălțată de către ieroschimonahul Damaschin Bârsan, originar din Săliștea Sibiului, cu sprijinul Episcopului Chesarie al Buzăului, ajutat de creștinii din împrejurimi și prin munca monahilor viețuitori ai schitului. Biserica a fost sfințită la 20 iulie, anul 1839.

Mănăstirea Suzana

Mănăstirea Suzana, situată pe Valea Cheii, a primit, în data de 25 iulie 2012, vizita Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române.

Întâmpinarea Părintelui Patriarh s-a

făcut potrivit rânduielilor bisericești de către părintele ieromonah Andrei Rențea, duhovnicul mănăstirii, și de către maica stareță Mitrodora Fertu dimpreună cu obștea mănăstirii.

A fost vizitată mai întâi biserica mănăstirii, care are nevoie urgentă de consolidare și restaurare.

Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mai vizitat și Paraclisul „Acoferământul Maicii Domnului“, restaurat recent.

După o scurtă prezentare a istoricului mănăstirii de către maica stareță Mitrodora Fertu, Patriarhul României a dăruit mănăstirii mai multe cărți de cult.

Primul lăcaș de cult al Mănăstirii Suzana a fost ridicat din bârne, la anul 1740. După 100 de ani, bisericuța de lemn ce purta hramul „Sfântul Ierarh Nicolae“, din cauza intemperiilor, a devenit impracticabilă și a fost înlocuită în anul 1840 cu altă biserică, construită din piatră cu ajutorul Episcopului Chesarie al Buzăului și al credincioșilor. În urma cutremurului din 1838 biserica a fost distrusă. Cu binecuvântarea Mitropolitului Primat Calinic Miclescu, în anul 1880 începe construcția din zid a actualei biserici (a doua de la înființarea mănăstirii). Construcția s-a terminat în ziua de 25 iulie 1882, având hramul „Sfântul Ierarh Nicolae“, după cum arată pisania mănăstirii.

Din nefericire, terenul pe care este amplasată mănăstirea este instabil și are nevoie de consolidare, ca și biserica mare din incinta mănăstirii.

Protoieria Vălenii de Munte

În continuarea vizitei de lucru, miercuri, 25 iulie 2012, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a fost prezent la sediul Protoieriei Vălenii de Munte. Preoții protoieriei, conduși de părintele protopop Florian Boțârcă, l-au întâmpinat pe Părintele Patriarh în biserica monument istoric din incinta sediului protoieriei, cu hramul „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului“, cunoscută în zonă cu numele *Biserica Filip*

(după numele ctitorului).

La sediul protoieriei, Părintele Patriarh Daniel a oferit cărți teologice apărute recent la editurile Patriarhiei Române.

Apoi, Patriarhul României a vizitat șantierul viitorului Centru social pastoral *Sfântul Prooroc Daniel*, unde vor funcționa noul sediu al protoieriei, Grădinița Myra cu program prelungit, precum și locuințe pentru preoții pensionari. În final, a fost efectuată o vizită la *Pensiunea „Vera și Livia“*, unde pentru al patrulea an consecutiv sunt organizate tabere gratuite, mai ales pentru tineri merituoși din Republica Moldova.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a oferit tinerilor prezenți aici revista *Chemarea credinței* și iconițe.

Mănăstirea Zamfira

De prezența Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, s-a bucurat și obștea Mănăstirii prahovene Zamfira, condusă de maica stareță Fanuria Berica, duhovnic fiind părintele ieromonah Damian Bulz.

După ce a binecuvântat obștea mănăstirii oferind mai multe cărți liturgice, precum și cărți de folos duhovnicesc, Patriarhul României a vizitat viitoarea stăreție care se află în curs de renovare și amenajare.

Așezământul monahal Zamfira a fost ctitorit de arhimandritul Eftimie, stareț al Mănăstirii Ghighiu, și datează de la jumătatea secolului al XIX-lea. Ansamblul arhitectu-

ral al Mănăstirii Zamfira cuprinde două biserici: biserica veche, numită și *biserica mică*, situată în cimitir, și *biserica mare*, situată chiar în incinta Mănăstirii Zamfira. Așezământul monahal are două hramuri: „Înălțarea Domnului“ și „Sfântul Ierarh Nifon“.

Înainte de plecarea din Mănăstirea Zamfira, Patriarhul României s-a recules la mormântul părintelui Gavriil Stoica, fost preot slujitor și duhovnic al acestei mănăstiri vreme îndelungată. A fost prezent și preacuviosul ierodiacon Justinian Stoica de la Sfântul Munte Athos, fratele părintelui Gavriil Stoica.

Mănăstirea Ghighiu

Joi, 26 iulie 2012, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a luat act de multele activități care se desfășoară la Mănăstirea Ghighiu, județul Prahova.

Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române a apreciat șantierul de la noua stăreție a mănăstirii, aflată într-un proces de restaurare și extindere, precum și lucrările de restaurare și acoperire cu tablă de cupru la clopotnița mare, recent înzestrată cu clopote noi, precum și cele de la clopotnița veche.

Biserica mare a Mănăstirii Ghighiu, cu hramurile „Izvorul Tămăduirii“ și „Adormirea Maicii Domnului“, a fost ridicată în anul 1817, iar în prezent are nevoie de restaurarea picturii.

Aici se află o icoană a Maicii Domnului făcătoare de minuni, la care vin să se închine numeroși pelerini.

În timpul vizitelor de lucru în județul Prahova, Patriarhul României a constatat că activitatea parohiilor și mănăstirilor este bogată și dinamică, însă deja afectată de criza economică și financiară actuală. În acest context, este nevoie de o mai amplă accesare a fondurilor europene pentru conservarea patrimoniului cultural bisericesc și pentru susținerea activităților social-culturale și social-filantrropice ale parohiilor și mănăstirilor din județul Prahova. (Diac. Mihai Mușat)

Patriarhul României a împlinit 61 de ani

Ziua de duminică, 22 iulie, a fost una de sărbătoare pentru Patriarhia Română. În această zi, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel împlinind 61 de ani de viață. Momentul a fost marcat prin rugăciune la Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci” din Caraiman, alături de Preafericirea Sa aflându-se în bucuria rugăciunii și a slujirii Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, și Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

La momentul aniversar au participat, pe lângă soborul de arhierei, preoți și diaconi, și numeroși credincioși care au dorit să-l felicite pe Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, dar și alți pelerini veniți pentru a se ruga în sfânta mănăstire de sub crucea de la Caraiman. Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a săvârșit Sfânta Liturghie, și, după Sfânta Evanghelie, a tâlcuit credincioșilor învățăturile ce se desprind din pericopa citită, în care se istorisesc vindecările săvârșite de Mântuitorul asupra a doi orbi și a unui demonizat în Capernaum.

La finalul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, a vorbit credincioșilor despre importanța acestei zile pentru Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, dar și pentru preoții și credincioșii membri ai Sfintei Biserici. „Astăzi, la Sfânta Liturghie am înălțat rugăciuni către Bunul și Milostivul Dumnezeu alături de Preafericirea Sa, cu mulțumire și recunoștință pentru darul vieții. Sunt convins că în timpul Sfintei Liturghii s-a înălțat către Dumnezeu, mulțumindu-i pentru darul vieții, dar și pentru multele daruri cu care l-a înzestrat și pe care, încă din copilărie, a știut să le cultive cu o voință tenace și să le pună în slujirea Bisericii și a semenilor“, a arătat Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, care a evidențiat de asemenea că această zi este un prilej „binecuvântat de reflecție și meditație asupra anilor și etapelor vieții pe care le-a parcurs ca elev, ca student, ca doctorand, ca profesor, până când Dumnezeu l-a chemat la cea mai înaltă slujire, demnitatea arhierască, slujire pe care a înțeles să o îndeplinească cu tot devotamen-

tu, cu toată credincioșia și cu toată dragostea față de tot poporul român cel binecredincios“, a mai adăugat Preasfințitul Ciprian Câmpineanul.

Totodată, a oferit din partea Permanenței Consiliului Național Bisericesc al Patriarhiei Române și din partea Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor o icoană a Sfintei Treimi, reproducere a icoanei realizate de Andrei Rubliov, precum și un buchet de flori.

La final, Preafericitul Părinte Daniel a mulțumit pentru urările și darurile făcute, aducând în același timp mulțumiri părinților trupești pentru că l-au născut și crescut cu credință în Dumnezeu, părinților duhovnicești, profesorilor pe care i-a avut și tuturor colaboratorilor Preafericirii Sale, dar și credincioșilor care împreună transmit mai departe dreapta credință primită de la moși și strămoși. „Din milostivirea lui Dumnezeu trăim pe pământ și de modul în care trăim pe pământ și săvârșim faptele bune ale credinței depinde fericirea noastră veșnică, cerească. Este o mare binecuvântare când ne întâlnim în biserici noi, în mănăstiri ctitorite recent sau mănăstiri vechi restaurate recent. Toate acestea arată credința jertfelnică a poporului român care a descoperit în cruce, în răbdarea cu gândul la Hristos sursa de putere spirituală de a înfrunta necazurile fără a dispera“, a spus Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

La final, credincioșii au oferit flori Patriarhului României, urându-i împreună cu soborul de slujitori „La mulți ani“, iar ei au primit la rândul-le, în semn de binecuvântare și prețuire, icoņite cu Maica Domnului. **(Silviu Dascălu)**

Hram și resfințire la Mănăstirea Snagov

Pașii pelerinilor s-au îndreptat miercuri, 26 septembrie, în ziua de pomenire a Sfântului Voievod Neagoe Basarab, către Mănăstirea Snagov din județul Ilfov, care și-a serbat hramul și a cărei biserică a fost resfințită de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel. Sfânta Liturghie a fost săvârșită în altarul de vară de Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii, împreună cu Preasfințitul Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, și Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

După Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Daniel, însoțit de o delegație de ierarhi din Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, a fost întâmpinat, după tradiție, în fața bisericii istorice. Preafericirea Sa a resfințit biserica recent consolidată și pictura restaurată. Din soborul de ierarhi au făcut parte IPS Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, PS Vincențiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, PS Ambrozie, Episcopul Giurguiului, și cei trei ierarhi care au slujit Sfânta Liturghie de hram.

În cuvântul de învățătură rostit din amvonul bisericii Mănăstirii Snagov după slujba de sfințire, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a evidențiat moștenirea istorică, spirituală și culturală a Sfântului Voievod Neagoe Basarab, ctitor al așezămân-

tului, din vremea căruia se păstrează actuala biserică.

Preafericirea Sa a amintit și faptul că, după distrugerea căii de acces de pe malul lacului către mănăstire în 1821, până de curând nu a mai existat un pod solid, iar transportul era anevoios. Pasarella inaugurată în anul 2010, construită din beton și fier, a înlesnit accesul la mănăstire. Patriarhul României a anunțat că se dorește ca, în viitorul apropiat, să fie construit un muzeu în apropierea bisericii: „Este prea importantă această mănăstire ca să nu aibă un muzeu în care să fie prezentată istoria ei, de la începuturile cunoscute până astăzi și, în mod special, să fie prezentate viața Sfântului ctitor Neagoe Basarab și viața Sfântului Ierarh Antim Ivireanul, cel mai mare Mitropolit al Țării Românești“.

Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel l-a hirotesit protosinghel pe ieromonahul Varahiil Bănățeanu, starețul

așezământului. În continuare, Preafericirea Sa a oferit un semn de recunoștință, de mulțumire și de felicitare celor care au sprijinit, de-a lungul anilor, activitatea mănăstirii. Astfel, domnul ing. Nicolae Noica a primit *Diploma de onoare „Sfântul Voievod Neagoe Basarab“*, o icoană a sfântului și medalia emisă de Banca Națională a României cu chipul domnitorului român și cu biserica Mănăstirii Snagov. Cei șapte ierarhi din Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei prezenți la eveniment au primit icoana Sfântului Neagoe Basarab și medalia omagială amintită, realizată la Monetăria Statului. *Diploma de onoare „Sfântul Neagoe Basarab“* și medalia omagială au mai fost primite de Florentina Pencea, prefectul județului Ilfov, Marian Petrache, președintele Consiliului Județean Ilfov, Marian Oancea, primarul Snagovului, și alți binefăcători ai mănăstirii.

Protosinghelul Varahiil a oferit, apoi, Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române o icoană care îl reprezintă pe domnitorul Sfânt Neagoe Basarab purtând în brațe biserica Mănăstirii Snagov, ctitoria sa.

Momente din istorie

În 2012, an comemorativ al Sfântului Voievod Neagoe Basarab în Mitropolia Munteniei și Dobrogei, se împlinesc 500 de ani de la rezidirea bisericii Mănăstirii Snagov din temelie de către domnitorul sfânt român. Biserica a fost construită în secolul al XIV-lea, fiind atestată documentar în 1408. În anul 2008, Mănăstirea Snagov a împlinit 600 de ani de atestare documentară, prilej cu care sfântului lăcaș cu hramul „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului“ i s-au hărăzit alți doi ocrotitori: Sfântul Voievod Neagoe Basarab și Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul. (Alexandru Briciu)

200 de ani de la construirea Mănăstirii Țigănești

În ziua praznicului Adormirii Maicii Domnului, cu prilejul hramului, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, s-a aflat la Mănăstirea Țigănești, județul Ilfov, unde a sfințit altarul de vară al mănăstirii și a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. La eveniment au participat și Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, precum și numeroși preoți și diaconi.

Sub privirile sutelor de credincioși care s-au alăturat viețuitoarelor mănăstirii pentru a sărbători hramul așezământului, precum și aniversarea a 200 de ani de la construirea mănăstirii, Patriarhul României a sfințit altarul de vară construit în curtea mănăstirii după care a săvârșit Sfânta Liturghie la același altar, pentru ca toți pelerinii prezenți să poată lua parte la slujbă. Au fost binecuvântate, de asemenea, și noul lumânăr al mănăstirii și fântânile recent reparate.

În cadrul Sfintei Liturghii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învățătură în care a explicat semnificația pericopei evanghelice citite (Luca X, 38-42; XI, 27-28), precum și importanța cinstirii Maicii lui Dumnezeu.

Totodată, Patriarhul României a subliniat că în ziua acestui praznic sărbătorim nu doar adormirea Maicii Domnului, cât și faptul că

trupul ei a fost mutat la ceruri. La trei zile după punerea ei în mormânt s-a constatat că a fost ridicată la cer, rămânând în raclă doar veșmintele de înmormântare. „Se cuvenea ca trupul din care S-a întrupat Dumnezeu-Cuvântul, Cel veșnic viu, să nu fie dat stricăciunii, ci să fie ridicat la cer de către Dumnezeu-Fiul“, a arătat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa a săvârșit slujba de hirotesie într-un protosinghel a ieromonahului Calinic, duhovnicul Mănăstirii Țigănești, după care a oferit maicii starețe, stavrofora Eufimia, *Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena“*, pentru tot efortul depus la lucrările de construcție și renovare de la Mănăstirea Țigănești. De asemenea, Patriarhul României a oferit mai multe ordine, distincții și diplome tuturor persoanelor implicate în lucrările desfășurate la mănăstire. **(Cristian Bostan)**

Sinaxa stareților și starețelor din

În Aula Mare „Teoctist Patriarhul“ din Palatul Patriarhiei a avut loc marți, 25 septembrie, Sinaxa stareților și starețelor așezămintelor monahale din cuprinsul Mitropoliei Munteniei și Dobrogei. La întâlnirea prezidată de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, au participat ierarhii din eparhiile Mitropoliei Munteniei și Dobrogei: IPS Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, IPS Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, PS Vincențiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, PS Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, PS Ambrozie, Episcopul Giurgiului, și PS Visarion, Episcopul Tulcii, părinții exarhi de la centrele eparhiale și, desigur, stareții și starețele așezămintelor monahale. Au fost reprezentate 188 de mănăstiri și schituri din 10 eparhii.

Mitropolia Munteniei și Dobrogei

In deschiderea lucrărilor sinaxei, Patriarhul României a rostit cuvântul „*Monahismul între idealul de sfințenie și ispita secularizării*“. Tema sinaxei monahale, „*Misiunea monahismului în viața Bisericii azi*“, a fost prezentată într-un referat de Preasfințitul Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului. După sesiunea de comunicări, ierarhii prezenți la sinaxă și părinții exarhi au discutat despre problemele duhovnicești, misionare și administrative cu care se confruntă unele așezăminte monahale. Sinaxa monahală de anul acesta a fost și un

prinos de cinstire adus personalității bisericești și europene a Sfântului Voievod Neagoe Basarab. La finalul întâlnirii au fost lansate volumul de studii „*Sfântul Voievod Neagoe Basarab - ctitor de biserică și cultură românească*“, tipărit de Editura „Cuvântul Vieții“ a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, precum și un ghid tipărit al Mănăstirii Snagov. A fost prezentată și medalia comemorativă cu chipul voievodului român realizată de Monetăria Statului, care s-a dăruit împreună cu o diplomă de merit autorilor care au contribuit la realizarea volumului.

Monahismul între idealul de sfințenie și ispita secularizării

Cuvântul Patriarhului României adresat stareților și starețelor din Mitropolia Munteniei și Dobrogei, întruniți în sinaxă monahală la Palatul Patriarhiei - București, marți, 25 septembrie 2012

Tema sinaxei monahale de anul acesta, 2012, la care participă ierarhii, stareții și starețele din cuprinsul Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, intitulată „Misiunea monahismului în viața Bisericii azi”, ne cheamă la o reflecție spirituală și pastorală privind responsabilitatea monahilor și a mănăstirilor în contextul misionar actual al societății contemporane, profund marcată de fenomenul secularizării, de intensificarea individualismului și de pericolul unei viziuni laicizate, autosuficiente și materialiste asupra lumii create de Dumnezeu.

Duhul secularizării nu este nou, însă el se exprimă intens atunci când omul nu mai înțelege necesitatea rugăciunii sau a comuniunii cu Dumnezeu și scopul său cel mai înalt, care este dobândirea sfințeniei (cf. Evrei 12, 14). Astfel, viața duhovnicească interioară slăbește, devine formală și se limitează la unele satisfacții emoționale și porunci moralizatoare, care duc la relativizarea vieții bisericești.

Se cuvine să precizăm că secularizarea a început încă din momentul căderii omului în păcat. Adam prezintă primul comportament secularizat: el s-a comportat, în lumea creată de Dumnezeu, ca și cum Dumnezeu nu îl vedea, ca și cum Dumnezeu era absent. Noi îl imităm adesea pe Adam cel vechi, în sensul că avem dificultăți în a înțelege că Dumnezeu ne vede, că El este prezent nu doar în cer, ci și lângă noi, chiar dacă, din respect pentru libertatea noastră, El lasă impresia că este absent sau departe de noi.

Astăzi, când vedem și simțim tendința impunerii unei societăți laice bazate pe etosul umanist autosuficient și raționalist de inspirație iluministă (sec. XVIII), fără referințe la valorile spirituale creștine sau religioase în general, constatăm că toate aceste frământări influențează și viața monahală. Secularizarea, individualismul și lipsa solidarității, deznădejdea și dezorientarea, tot mai evidente în societatea de azi, se repercutază, direct sau indirect, și asupra mănăstirilor.

Monahismul a trecut prin multe încercări și crize în istoria sa, prin prigoane manifestate violent, precum cele venite din partea unor religii păgâne sau necreștine, sau a unor ideologii antireligioase ori ateiste, cum a fost comunismul. Dar au existat și prigoane sau presiuni neînsoțite de violență în care credința și evlavia, ascultarea duhovnicească, iubirea fraternă jertfelnică și duhul smereniei au slăbit ori s-au împuținat.

De pildă, secularizarea averilor mănăstirești din anul 1863 a fost precedată și de o secularizare sau delăsare duhovnicească a vieții din multe mănăstiri închinete străinilor. Când Sfântul Mitropolit Grigorie Dascălu a încercat să schimbe situația, la mijlocul secolului al XIX-lea, el a fost prigunit și exilat, între anii 1829 și 1833. Totuși, adesea, prigoanele violente sau cele administrative și ideologice nonviolente au provocat monahismul să realizeze o înnoire duhovnicească în interiorul său și prin aceasta să ajute și mai mult Biserica și poporul.

În calendarul Bisericii Ortodoxe, pe lângă sfinții mucenici, un număr mare de sfinți l-a dat viața călugărească. Monahii cuvioși și rugători au arătat lumii, cu smerenie și înțelepciune, că rostul vieții pământești și vremelnice este *pregătirea omului pentru a dobândi viața cerească și veșnică*.

Pentru cei care se ostenesc pe drumul înduhovnicirii, cuvintele Mântuitorului Hristos „*Fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este!*” (Matei 5, 48) nu rămân un simplu îndemn, ci sunt idealul mântuirii pentru care ei luptă, având încredințarea că „*Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre*”, după cum ne învață Sfântul Apostol Pavel (cf. Romani 8, 26). Creșterea duhovnicească a monahului în smerenie și iubire milostivă este înaintare spre asemănarea cu Dumnezeu Cel smerit și milostiv, deoarece Dumnezeu, pe cei care L-au iubit, *i-a și hotărât să fie asemenea chipului Fiului Său* (cf. Romani 8, 28-29), adică „*sfinți și fără de prihană înaintea Lui*” (cf.

Efeseni 1, 4).

De aceea, viața monahală este mai întâi relația harică vie și permanentă a călugărului cu Hristos. Iar forma cea mai intensă a acestei legături este *rugăciunea* comunitară și personală.

1. Prima lucrare misionară a monahismului este rugăciunea

Omul secularizat nu percepe prezența lui Dumnezeu în lume și în viața sa personală. De asemenea, el nu înțelege necesitatea, eficacitatea și utilitatea rugăciunii sau a vieții spirituale. I se pare că timpul dedicat rugăciunii este timp irosit, un timp care nu este bine utilizat deoarece nu produce nimic vizibil și imediat. Dimpotrivă, pentru călugări, timpul rugăciunii, departe de a fi timp irosit, este *timp înveșnicit, timp în care intră veșnicia și care conduce către veșnicie, spre viața eternă a Preasfintei Treimi și spre comuniunea sfinților din ceruri*. Rugăciunea are o mare putere de transfigurare și înnoire a vieții. Ea aduce pe om în sine și pe oamenii rugători în comunitatea Bisericii. Ea unește pământul cu cerul, unește pe oamenii de pe pământ cu sfinții din ceruri, pe cei ce viețuiesc în trup cu sufletele celor trecuți la cele veșnice. Rugăciunea este curățitoare de păcate și patimi, este izvor de sfințenie, de pace și bucurie personală și socială.

În pofida tuturor dificultăților din trecut și de astăzi, mănăstirile, prin experiența duhovnicească acumulată, consemnată mai ales în paginile *Patericului* și ale *Filocaliei* și păstrată vie în comunitățile zidite pe ascultare, asumarea sărăciei personale și a curăției trupesti și sufletești, sunt repere luminoase și izvor de putere spirituală pentru misiunea Bisericii în societate.

2. A doua mare lucrare misionară a monahismului este munca unită cu rugăciunea și ospitalitatea

În acest sens, *monahismul ortodox românesc este în același timp liturgic, filocalic (ascetic) și filantropic (ospitalier), fidel*

Tradiției apostolice și patristice și atent la nevoile actuale ale Bisericii și societății noastre.

Ierarhii și domnitorii rugători și cărturari, harnici și darnici ai Țării Românești, între care la loc de cinste sărbătorim în aceste zile pe Sfântul Voievod Neagoe Basarab, mare ctitor de spiritualitate creștină, cultură și limbă românească, de la a cărui urcare pe tron se împlinesc anul acesta 500 de ani (1512-2012), au înțeles cât de folositoare sunt mănăstirile pentru viața spirituală și cultura creștină; atât mănăstirile din orașe, cât și mănăstirile din munți sau din câmpie. De aceea ei au ajutat mănăstirile cu zidirea de biserici și chilii, cu moșii și danii anuale, *ca și mănăstirile să ajute pe cei ce vin să se roage în mănăstiri împreună cu viețuitorii acestora.* Primirea cu bucurie a pelerinilor sau ospitalitatea a fost și este o lucrare misionară a mănăstirilor care oferă pelerinilor atât hrană duhovnicească pentru suflet, cât și o masă caldă, după Sfânta Liturghie. Din nefericire, unele mănăstiri sărace de azi nu mai reușesc să împlinescă această tradiție a ospitalității așa cum ar dori să o facă.

Istoria Bisericii noastre atestă relația puternică dintre monahism și credințioșii din lume. Duhul vieții monahale a constituit un factor esențial pentru menținerea vieții duhovnicești a Bisericii.

Monahismul a sprijinit Biserica din Țara Românească, i-a alimentat viața duhovnicească, a contribuit la unitatea ei de-a lungul vremii și a oferit o mulțime de sfinți rugători în ceruri, care au sprijinit, au îmbogățit și au reînnoit viața Bisericii în momente de criză din istoria ei.

Purtători ai harului Duhului Sfânt, mulți monahi îmbunătățiți, precum părintele Sofian Boghiu sau părintele Arsenie Papacioc, au răspuns chemării lui Dumnezeu la misiune într-un mod înțelept. Ei au devenit misionari statornici în mănăstire, arătând într-un fel minunat cum poate cineva să aducă lumea la Dumnezeu, să schimbe vieți, să vindece răni, să hrănească suflete, *nu cutreierând lumea, nu bătând din ușă în ușă, ci deschizând cu dragoste părintească ușa sufletului și ajutând pe fiecare păcătos să-și deschidă propriul său suflet în spovedanie pentru a se întâlni cu iubirea milostivă și vindecătoare a lui Dumnezeu pentru oameni.*

După libertatea câștigată în anul 1989, Biserica noastră a făcut multe eforturi pentru a reconstrui mănăstirile transilvane demolate de generalul Bukov în secolul al XVIII-lea sau pentru a redeschide mănăstirile închise odată cu secularizarea averilor

mănăstirești (1863) sau pe cele închise în anii de comunism (după 1948 și mai ales după 1959), dar și pentru a înființa mănăstiri și schituri noi, pentru a construi biserici și chilii monahale, cantine pentru săraci și cămine pentru bătrâni, pentru a organiza în cadrul unor mănăstiri unități medicale filantropice, pentru a ajuta la promovarea dialogului duhovnicesc dintre credință și cultură, la nivel național și internațional.

Pe lângă nevoia de reparație morală ca ridicare a mănăstirilor din umilirea opresivă a trecutului, trebuia *afirmată și vocația lor de a contribui la înnoirea vieții spirituale și sociale din România, de a intra în dialog cu alte instituții spirituale și culturale din societate.*

3. Promovarea legăturii dintre cult și cultură

Aceasta este o altă lucrare misionară a monahismului românesc. Pe teritoriul țării noastre, primele școli au fost înființate de mănăstiri, primele cărți au fost tipărite de monahi, începând cu renumitul *Liturghier* de la Târgoviște din anul 1508. Prima cronică a fost un pomelnic al Mănăstirii Bistrița (jud. Neamț). Toți *marii domnitori ai Țării Românești au susținut și au promovat legătura dintre cult și cultură, spre binele Bisericii și al poporului.* Chiar și în timpul epocii comuniste a fost oarecum recunoscută această activitate benefică a monahismului românesc pentru cultura românească, fapt care explică și înființarea de multe muzee în mănăstiri. Mulți dintre scriitori și poeți au aflat inspirație și încurajare în mănăstiri.

Astăzi, o mulțime de monahi și monahii care au studiat teologia, istoria, literatura pot să explice mai bine pelerinilor importanța legăturii dintre cult și cultură pentru luminarea mulțimilor.

Intensificarea spiritualității liturgice și filocalice, ca stare de regăsire a păcii sufletului, de revenire a oamenilor în sine și întreolaltă prin comuniunea lor cu Dumnezeu în rugăciune, participare la slujbe, pelerinaje, convorbiri duhovnicești, meditații spirituale trebuie să fie astăzi priorități ale lucrării misionare din mănăstiri.

Cu cât o parte a societății se secularizează mai mult, cu atât altă parte a ei caută o viață spirituală mai autentică, mai profundă, din care să primească putere și lumină spirituală harică pentru a trăi credința în Hristos astăzi, în pofida încercărilor de tot felul.

Mărturiile sfinților cuvioși trecuți în calendarul Bisericii noastre, precum și

exemplele părinților duhovnicești sunt o dovadă că harul Sfântului Duh lucrează în toate timpurile și că *secularizării trebuie să i se răspundă prin sfințenie*, care se dobândește prin statornicie în iubirea față de Dumnezeu și de aproapele.

În ultimii zece ani, din cauza emigrației și secularizării s-a diminuat numărul persoanelor care vin la mănăstire pentru a deveni monahi sau monahii, s-a diminuat și numărul celor care rămân statornici în mănăstiri. Duhul individualismului și materialismului capitalist devine o dificultate în menținerea comuniunii frățești prin ascultare duhovnicească și conlucrare în obște. A început o nouă perioadă de cernere și de încercare spirituală, tacită, dar vizibilă. *Astăzi statornicia și credințioșia, stabilitatea și fidelitatea în mănăstire devin virtuți mai prețioase decât altădată, în vreme de entuziasm.*

Fericiți sunt însă cei ce rămân statornici în dragostea lor față de Hristos Cel ce i-a chemat la viața monahală, spre bucuria lor și a Bisericii lui Hristos.

În încheiere, dorim să mulțumim lui Dumnezeu pentru toate binefacerile revărsate asupra monahismului românesc în general, mai ales în ultimele două decenii, și în mod special pentru monahismul românesc din Mitropolia Munteniei și Dobrogei, în care a sporit numărul mănăstirilor și schiturilor prin grija pastorală și misionară a ierarhilor, prin osteneala monahilor și monahiilor, dar și ca urmare a evlaviei și dărnicii credincioșilor mireni.

În al doilea rând mulțumim tuturor exarhilor de mănăstiri, stareților și starețelor, monahilor și monahiilor care ajută azi Biserica în lucrarea ei pastorală, culturală, social-filantropică și misionară.

Mulțumim, de asemenea, tuturor autorităților centrale și locale, precum și binefăcătorilor care au sprijinit și sprijină activitatea mănăstirilor și schiturilor, pentru ca și acestea să poată ajuta la rândul lor mai mult pe cei ce caută un ajutor spiritual și material în mănăstiri în vreme de criză economică și incertitudine spirituală și socială.

Ne rugăm Preasfintei Treimi să ne ajute ca mănăstirile și schiturile să fie totdeauna izvoare de înnoire a vieții duhovnicești, de lumină, de pace și bucurie pentru toți cei ce iubesc pe Hristos și Biserica Sa.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

A V-a ediție a Congresului național „Hristos împărtășit copiilor“

Peste 40 de inspectori eparhiali din cuprinsul Patriarhiei Române s-au întâlnit între 11 și 13 septembrie, împreună cu reprezentanți de la Sectorul Teologic-educational al Patriarhiei Române, la Centrul social-cultural „Sfânta Cruce“ de la Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci“ - Caraiman. Scopul acestei întâlniri a fost analizarea activităților catehetice derulate la nivelul Patriarhiei Române pe anul 2012, dar și pregătirea unor programe noi de catehizare și educație religioasă adresate tinerilor și adulților pentru anul viitor. În primele zile ale congresului au fost prezentate rapoartele de activitate ale fiecărei eparhii în ceea ce privește proiectul național „Hristos împărtășit copiilor“ și diferitele programe catehetice și educative care se desfășoară în cadrul acestuia. În cadrul lucrărilor de încheiere, activitatea catehetică a Patriarhiei Române a fost analizată de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, care a participat la discuțiile cu inspectorii eparhiali.

Misiunea Bisericii în educația religioasă-morală a copiilor și tinerilor

Mesaj adresat de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, participanților la al V-lea Congres național „Hristos împărtășit copiilor”, organizat de Patriarhia Română în colaborare cu Organizația World Vision România, 11-13 septembrie 2012, la Mănăstirea Caraiman, Bușteni

Congresul național „Hristos împărtășit copiilor” a ajuns astăzi la cea de-a V-a ediție, fiind organizat de Patriarhia Română, în colaborare cu Organizația World Vision România.

Proiectul „Hristos împărtășit copiilor” a arătat, prin rezultatele obținute de-a lungul timpului, că este un proiect viabil, care continuă să rodească în nobila misiune de a aduce Cuvântul lui Dumnezeu, prin programe catehetice, mai aproape de sufletul copiilor și tinerilor din familiile, parohiile și comunitățile din România și din diasporă.

În fața provocărilor lumii actuale, Biserica nu poate să rămână indiferentă, pentru că misiunea ei constă tocmai în vestirea Evangheliei lui Hristos în lume și a modului de viață în conformitate cu aceasta. Activitatea educațional-formativă a Bisericii a fost rânduită de Însuși Mântuitorul Iisus Hristos și de Sfinții Săi Apostoli, pentru ca oamenii să cunoască voia Sa și să o împlinească printr-o permanentă sporire duhovnicească: „*Creșteți în har și în cunoașterea Domului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos*” (2 Petru 3, 18). Biserica noastră înfăptuiește această lucrare misionară în diferite forme.

Astfel, prin demersul educațional-formativ din cadrul *orelor de religie*, Biserica vine în ajutorul elevilor promovând cunoașterea lui Dumnezeu, a omului, a cosmosului, a valorilor moralei creștine, precum: prietenia, dragostea, pacea, dreptatea, reconcilierea, responsabilitatea, solidaritatea și cooperarea între semeni, ca principii de bază ale credinței creștine. Educația religioasă, realizată prin intermediul Bisericii în școală, reprezintă o șansă, care se oferă fiecărui elev, de aprofundare și cunoaștere a Cuvântului lui Dumnezeu: „*Ca (...) să aibă belșugul deplinei înțelegeri pentru cunoașterea tainei lui Dumnezeu-Tatăl și a lui Hristos*” (Coloseni 2, 2).

În complementaritate cu sistemul educațional religios desfășurat în școală,

Biserica noastră a implementat, începând cu anul 2006, un program intitulat: „*Hristos împărtășit copiilor*”. Programul se adresează tuturor copiilor și tinerilor cu vârste cuprinse între 6 și 17 ani, cu speranța mărturisită de a deschide mintea și sufletul acestora spre valorile credinței creștine. Prin intermediul acestui proiect, echipa de implementare a realizat un set de instrumente și mijloace necesare procesului de catehizare, pe care le-a pus la dispoziția clericilor și laicilor, în vederea modelării și creșterii spiritual-duhovnicești a copiilor după modelul chipului lui Hristos. Considerăm că studiul sistematic al Cuvântului lui Dumnezeu, revelat în Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție, este fundamental pentru revigorarea moral-spirituală a copiilor și tinerilor, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel către ucenicul său Timotei: „*De mic copil cunoști Sfintele Scripturi, care pot să te înțelească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus*” (2 Timotei 3, 15).

Proiectul „*Hristos împărtășit copiilor*” a rodit nu numai prin rezultatele de excepție obținute la nivel național, ci și prin generarea altor proiecte de succes, cum ar fi proiectul „*Alege școala!*” și proiectul „*Copilul învață iubirea lui Hristos*”. Dacă prin primul proiect („*Hristos împărtășit copiilor*”) aceștia învață, prin intermediul catehezelor, adevărurile eterne cu privire la Dumnezeu și lumea creată de El, iar prin proiectul „*Alege școala!*” copiii și tinerii sunt ajutați să nu abandoneze școala, prin

proiectul „*Copilul învață iubirea lui Hristos*”, copiii și tinerii pun în practică iubirea jertfelnică și milostivă a lui Hristos. Proiectul „*Hristos împărtășit copiilor*” a fost gândit ca un *proiect eclesial-liturgic*, care se desfășoară cu precădere în spațiul eclesial, într-o ambianță cultică sau liturgică, în care catehetul are posibilitatea să cultive în sufletele copiilor dragostea, respectul și admirația față de valorile creștine. Principiul *eclesial-liturgic* asigură fidelizarea copiilor și tinerilor față de Evanghelia lui Hristos și față de Biserica, pe când proiectul „*Copilul învață iubirea lui Hristos*” este un *proiect eclesial-caritabil* care sensibilizează copiii și tinerii să arate practic, în viața de zi cu zi, iubirea lui Hristos pentru oameni, prin filantropie, diaconie socială și solidaritate.

Felicităm pe toți cei care cu responsabilitate, devotament și dragoste jertfelnică s-au implicat în toate aceste proiecte vitale pentru o educație moral-religioasă rodnică a copiilor și tinerilor, cu scopul de a-i aduce mai aproape de părinți, de școală și mai ales de Dumnezeu, după modelul Sfântului Apostol Pavel, care spune colosenilor: „*Nu încetați să vă rugați pentru voi și să cereți să vă umpleți de cunoașterea voii Lui (Dumnezeu), întru toată înțelepciunea și priceperea duhovnicească, ca voi să umblați cu vrednicie întru Domnul, plăcuți Lui în toate, aducând roadă în orice lucru bun și sporind în cunoașterea lui Dumnezeu*” (Coloseni 1, 9-10).

Ne rugăm Preasfintei Treimi să vă dăruiască tuturor multă lumină și bucurie în lucrarea sfântă de-a împărtăși copiilor și tinerilor iubirea lui Hristos - izvorul fericii eterne.

Cu aleasă prețuire și părintească binecuvântare,

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Tabere gratuite pentru copiii din Patriarhia Română

Patriarhia Română a oferit pentru 3.400 de copii din întreaga țară tabere de creație gratuite la mănăstirile Caraiman și Durău. Tinerii au învățat aici să picteze, să cânte și să realizeze diferite obiecte în cadrul atelierelor de creație și au luat parte la programele educaționale și la cele de rugăciune.

Taberele „Licăr de lumină” au fost organizate în cadrul proiectului „Alege școala!”, un proiect derulat de Patriarhia Română în parteneriat cu Fundația World Vision România. Obiectivele acestui proiect fiind prevenirea și combaterea fenomenului de abandon timpuriu al școlii și prevenirea delincvenței juvenile prin dezvoltarea unor soluții alternative de tip „școala de duminică”, necesare asigurării educației de bază și a motivației pentru educație a copiilor din mediul rural și urban cu vâr-

ste cuprinse între șase și 16 ani. „Anul acesta, taberele sunt la a treia ediție și se desfășoară în două locații, respectiv Centrul social-pastoral «Sfânta Cruce» de la Mănăstirea Caraiman și Centrul social-pastoral «Sfântul Daniil Sihastrul» de la Mănăstirea Durău, la ele participând pe parcursul întregii veri 3.400 de copii”, a explicat pr. dr. Constantin Naclad, inspector în cadrul Sectorului Teologic-educational al Patriarhiei Române, Biroul de catehizare pentru tineret și coordonatorul proiectului „Alege școala!” la nivel național.

Prin participarea la activități de creație artistică în cadrul atelierelor de educație plastică, dar și de dezvoltare a unor abilități practice din tabere, copiii își dezvoltă creativitatea, afectivitatea, sensibilitatea estetică, dar și motivația de a continua școala. Intensificarea interacțiunilor psihosociale, a conviețuirii și a lucrului în echipă conduce la accentuarea sensibilității umane, la consolidarea unor

sentimente morale pozitive. Prin toate aceste activități se urmărește încurajarea fiecărui copil în a participa activ la descoperirea adevărurilor despre lucruri și fenomene, care corespund orizontului de cunoaștere specific vârstei, în vederea continuării studiilor pentru reușita în viață. Proiectul „Alege școala!” se desfășoară cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și cu aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, fiind implementat cu sprijinul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. **(Silviu Dascălu)**

Colocviu internațional despre Sfântul Maslu

In perioada 13-14 septembrie, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ a Universității din București a avut loc *Colocviul internațional despre Taina Sfântului Maslu în teologia și viața Bisericii Ortodoxe și a Bisericii Romano-Catolice*. Întâlnirea a fost organizată în parteneriat de Facultatea de Teologie Ortodoxă din București și de Facultatea de Teologie Romano-Catolică din Fribourg, Elveția. „Acest colocviu s-a înscris în șirul manifestărilor științifice dedicate Anului omagial al Tainei Sfântului Maslu și îngrijirii bolnavilor. El a analizat teologia Sfintelor Taine, în general, și în special pe cea a Sfântului Maslu și modul în care se reflectă în viața Bisericii. A fost unul din momentele în care parteneriatul dintre cele două instituții de învățământ superior își pune valențele în vigoare și a oferit profesorilor noștri de teologie, în special celor din Departamentul de teologie sistematică și practică, ocazia să înfățișeze aspecte concrete ale teologiei Sfântului Maslu, dar și a misiunii Bisericii, care are în vizor îngrijirea bol-

navilor, și în același timp să cunoască și experiența teologiei romano-catolice în acest domeniu, și cum se reflectă această teologie în viața Bisericii Romano-Catolice“, ne-a declarat părintele Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din București.

Din partea universității elvețiene au participat pr. Guido Vergauwen, rectorul Universității din Fribourg, pr. P. Macej și dr. Thierry Collaud, profesori ai Facultății de Teologie Romano-Catolică din Fribourg. „Importanța acestei întruniri reiese în primul rând din faptul că noi, teologi din diferite Biserici, am discutat împreună, am schimbat idei în legătură cu una din cele mai importante Sfinte Taine. După câte știu, în acest an este cinstită în mod special Taina Sfântului Maslu și sunt sigur că am avut multe de învățat unii de la alții. Nu este pentru prima dată când mă aflu aici și vin întotdeauna cu mare plăcere la București să intru într-un schimb de păreri cu prietenii din România“, a spus părintele Guido Vergauwen. (C.B.)

Pomenirea vrednicilor

Fericiții întru adormire patriarhi Iustin Moiescu și Teoctist Arăpașu au fost pomeniți sâmbătă, 28 iulie, la Catedrala patriarhală, întrucât în ziua de 30 iulie se comemorează cinci ani de la trecerea la cele veșnice a patriarhului Teoctist, iar în ziua următoare, 31 iulie, 26 de ani de la trecerea la Domnul a patriarhului Iustin.

Acești doi fericiți întru adormire patriarhi au rămas în conștiința Bisericii ca fiind doi patriarhi care s-au străduit din toate puterile lor a se pune în slujba propășirii Bisericii și a poporului român. Astfel, în semn de recunoștință și mulțumire pentru jertfelnicia lor, slujitori, rude și credincioși din București, dar și din țară au venit la Catedrala patriarhală, unde se află înhumate trupurile lor, pentru a înălța rugăciuni Preasfintei Treimi, prin slujba Parastasului și prin înălțarea gândurilor spre Dumnezeu, pentru odihna sufletelor celor adormiți, precum a reliefat Preasfințitul Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal. Preasfinția Sa, înconjurat de un sobor de arhimandriți, ieromonahi și diaconi, a săvârșit slujba de pomenire a celor doi patriarhi și a rostit un cuvânt în care a evocat aceste două mari personalități ale Bisericii noastre: „Acest moment este un prilej de comemorare, de rugăciune pentru cei plecați dintre noi. Însuși cuvântul παράστασις (*parástasis*), în limba greacă, înseamnă a simți pe cineva alături, a vorbi, a te ruga ca și cum este lângă tine“.

După slujba Parastasului, Preasfințitul Ciprian Câmpineanul a evidențiat câteva date biografice generale ale celor doi fericiți întru adormire patriarhi ai României, Iustin Moiescu și Teoctist Arăpașu, arătând că niciodată nu este prea mult să ne aducem aminte de felul cum au trăit și cum și-au încheiat viața. „Pretutindeni pe unde a trecut, Patriarhul Iustin Moiescu s-a remarcat ca o personalitate covârșitoare, datorită erudiției, culturii sale înalte. A fost un mare cărturar și un mare poliglot, iar această personalitate

covârșitoare era dublată și de statura sa monumentală și de sobrietatea pe care o impunea și celor din jur. Așa se face că și-a împlinit cu mult succes îndatoririle sale de păstor, pe unde a trecut, la Sibiu, la Iași, apoi la București. S-a remarcat apoi ca un restaurator al monumentelor istorice, al ctitoriilor voievodale din Moldova, iar ca mitropolit și patriarh, ca deschizător de drumuri, fiind un foarte bun ambasador al Bisericii Ortodoxe Române în organismele internaționale bisericești, în Consiliul Mondial al Bisericilor, în Conferința Bisericilor Europene, și nu numai. În 1956 el a fost acela care a înființat revista «Mitropolia Ardealului», apoi a contribuit foarte mult la dezvoltarea învățământului și a culturii în Moldova și la București.

Este suficient să amintim doar faptul că a inițiat traducerea și publicarea opere-

lor Sfinților Părinți, ca unul care era un foarte bun cunoscător al limbii grecești vechi, din colecția Părinți și Scriitori Bisericești, în care au apărut mai bine de 50 de volume din cele 90 programate. Patriarhul Iustin Moiescu a păstorit în vremuri grele, mai ales în ultimii ani când regimul comunist a luat măsuri dure împotriva Bisericii, hotărând dărâmarea multor lăcașuri de cult din București, fapte care l-au mâhnit profund. De aceea, înainte de vreme, fericitul întru adormire Patriarh Iustin Moiescu a trecut la cele veșnice în 31 iulie 1986 cu această durere în sufletul său, că nu a putut să facă mai mult pentru Biserică, dar a făcut tot ce i-a stat în putință, dacă e să ținem seama de vremurile dure pe care le-a trăit întreg poporul român“, a spus Preasfințitul Ciprian Câmpineanul.

patriarhi Iustin și Teoctist

Pe treptele slujirii creștine

Urmas în scaunul de Întâistător al Bisericii Ortodoxe Române a fost Patriarhul Teoctist, care din copilărie a simțit în sufletul său chemarea lăuntrică de a sluji pe Dumnezeu, îndreptându-și pașii spre slujirea Lui. Astfel, din cei 92 de ani de viață ai Patriarhului Teoctist, 72 au fost petrecuți ca monah, 70 de ani în slujirea sacerdotală, dintre care 57 ca arhiereu, iar 21 de ani ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. „Asemenea Patriarhului Iustin Moisescu, și Patriarhul Teoctist Arăpașu a trecut prin toate provinciile românești: 12 ani la București ca episcop-vicar, 11 ani ca episcop la Arad, aproape cinci ani ca mitropolit al Olteniei, după aceea, din 1977 până în 1986, a fost mitropolit al Moldovei, iar apoi cei mai mulți ani i-a petrecut aici la București, în calitate de patriarh, păstorind vreme îndelungată în regimul greu al opresiunii comuniste, dar și în condiții de libertate, când Patriarhul Teoctist și-a simțit chemarea și mai mult de a sluji Biserica din această demnitate cu tot devotamentul. Și Patriarhului Teoctist Arăpașu, cel de-al cincilea patriarh, i se datorează faptul că Biserica s-a implicat

din nou în viața socială, așa cum o făcuse în perioada interbelică. Este suficient să ne aducem aminte de faptul că s-au înființat mai multe seminarii teologice și facultăți de teologie, s-a introdus ora de religie în învățământul public, s-a introdus asistența

religioasă în penitenciare, spitale, unități militare, în toate așezămintele sociale. S-a dat un impuls deosebit învățământului teologic, au fost reînființate multe eparhii și create unele noi și s-au restaurat multe lăcașuri de cult.

Dar, totodată, dacă Patriarhul Iustin Moisescu s-a distins prin erudiție, prin cultură, prin sobrietate, prin această lucrare de restaurare a monumentelor istorice, Patriarhul Teoctist s-a distins prin evlavie, prin răbdarea pe care a cultivat-o în cei 72 de ani de viețuire monahală și prin multă înțelepciune. A fost iubit de către toți slujitorii sfintelor altare, de către ierarhi, preoți, monahi, mai ales de către credincioși, căci a fost un adevărat părinte căruia noi îi păstrăm vie amintire“, a mai spus Preasfinția Sa.

La finalul cuvântului său, PS Ciprian Câmpineanul a îndemnat credincioșii ca la fiecare participare la Sfânta Liturghie să înalțe rugăciuni către Dumnezeu pentru odihna celor adormiți întru Domnul și să se roage ca Dumnezeu să aibă grijă întotdeauna de Biserica Sa și de poporul român. (Ioan Bușagă)

Binecuvântare pentru ortodocșii români din străinătate

*În fiecare an, în întreaga Patriarhie Română, prima duminică după praznicul Adormirii Maicii Domnului este dedicată românilor plecați peste hotare - fie să muncească, fie să studieze. **Duminica Migranților Români** a fost instituită prin hotărârea Sfântului Sinod din 25-26 februarie 2009, astfel încât în toate parohiile și mănăstirile, în timpul Sfintei Liturghii, sunt înălțate rugăciuni de mulțumire, de cerere și de ajutor pentru înmulțirea dragostei între membrii familiei plecați din România și cei rămași acasă, rugăciuni pentru călătorie și bună înțelegere cu cetățenii țărilor în care lucrează sau studiază. Redăm în continuare mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la Duminica Migranților din 19 august 2012:*

Această duminică dedicată românilor migranți reprezintă un nou prilej de a adresa cuvânt de întărire duhovnicească tuturor credincioșilor ortodocși români aflați departe de țară.

Biserica-mamă, prin slujitorii ei, se îngrijește atent de fiii ei duhovnicești din afara granițelor țării și **se roagă la fiecare sfântă slujbă pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni**, dorind astfel ca fiecare credincios român, oriunde s-ar afla, să aibă parte de bucurie și împlinire sufletească, să își păstreze credința ortodoxă și să arate iubire față de Biserică și neam.

Este o mare binecuvântare faptul că în parohiile românești înființate în străinătate, din ce în ce mai numeroase, se realizează multe activități pastoral-misionare și cultural-educaționale. Pe lângă acestea, se desfășoară proiecte cu caracter social-filantropic, astfel încât românii din străinătate aflați în dificultate pot găsi un sprijin în Biserică. Este bine cunoscut faptul că Sfântul Sinod al Bisericii noastre a declarat anul 2012 *An omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor*, inițiativă care încurajează ajutorarea oamenilor în suferință și în dificultate.

În acest sens, îndemnăm pe toți românii ortodocși din diasporă să cultive întru ajutorarea și respectul reciproc, să promoveze unitatea familiei și conlucrarea fraternă cu toți oamenii, indiferent de etnie și stare

socială, să ajute și pe cei săraci, bătrâni și bolnavi pe care i-au cunoscut în România, să ajute parohiile care zidesc biserici și să contribuie la construirea Catedralei Mântuirii Neamului. La acestea, adăugăm cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care spune: „*Dojeniți pe cei fără de rânduială, îmbărbătați pe cei slabi la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători față de toți. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna să urmați cele bune unul față de altul și față de toți. Bucurați-vă pururea. Rugați-vă neîncetat. Dați mulțumire pentru toate,*

căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi“ (I Tes. V, 14-18).

Deodată cu aceste îndemnuri părințești și frățești, ne rugăm milostivului Dumnezeu să vă dăruiască pace și sănătate, bucurie și mântuire, să vă ocrotească de tot răul și să vă întărească în tot lucrul bun, spre bucuria Bisericii noastre și a poporului român de pretutindeni!

Cu prețuire, binecuvântare și dragoste în Hristos Domnul,

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

COMUNICAT DE PRESĂ

Administrarea cimitirelor: responsabilitate publică și culturală

Intorcând în presa laică au apărut articole prin care se promovează interesele unor întreprinzători privați de a înființa și a administra cimitire particulare, Patriarhia Română face următoarele precizări:

Potrivit reglementărilor legale în vigoare din România, cimitirele umane sunt de două feluri: *ale Administrației publice locale și ale cultelor religioase*. Cu toate acestea, în actualul Cod CAEN (*Clasificarea activităților din economia națională*) din România, la Secțiunea S - „Alte activități de servicii”, activitatea de „pompe funebre și similare” este apreciată și ca activitate economică, motiv pentru care unii întreprinzători privați se consideră îndreptățiți să înființeze și să administreze cimitire particulare. Or, acest fapt contravine actualului cadru normativ, care consideră aspectele legate de cimitire ca fiind de interes public. Astfel, **unitățile de cult** - conform prevederilor *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local*, titlul *Organizarea și funcționarea cimitirelor*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 955/2004* - **sunt singurele care asigură în sistem privat „Serviciile necesare colectivității locale”**. În plus, prin art. 4 al *Ordinului nr. 261/1982 al Ministrului Sănătății*, în vigoare, se stabilește în mod evident **dreptul exclusiv al administrațiilor publice și al unităților de cult de a administra cimitire**.

Regimul juridic al libertății religioase și al cultelor este reglementat prin *Legea 489/2006*, care, la **art. 28**, prevede că „**autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa cimitire comunale și orășenești în fiecare localitate** (alin. 4). **Cimitirele comunale sau orășenești se organizează astfel încât să aibă sectoare corespunzătoare pentru fiecare cult recunoscut, la cererea cultelor ce funcționează în localitatea respectivă** (alin. 5)”. În aceeași lege se precizează și că „**unitățile locale ale cultelor pot avea și întreține, singure sau în asociere cu alte culte, cimitire confesionale pentru credincioșii lor. Cimitirele confesionale se administrează potrivit regulamentelor cultului deținător. Identitatea confesională a cimitirelor istorice este protejată de lege** (alin. 1). **În localitățile în care nu există cimitire comunale și unele culte nu au cimitire proprii, persoanele decedate care aparțineau cultelor respective pot fi înhumate potrivit ritului propriu în cimitirele existente în funcțiune** (alin. 2). **Prevederile alin. (2) nu se aplică cimitirelor aparținând cultelor mozaic și musulman** (alin. 3)”. Din aceste prevederi legale reiese cu claritate că legislația română în vigoare prevede ca responsabilitatea administrării cimitirelor să fie una strict comunitară, mai precis a comunității locale sau confesionale.

Cu toate acestea, unii întreprinzători privați (asociații, fundații sau operatori economici), cu scopul unui câștig material imediat, au înființat cimitire particulare, fără a se adresa însă autorităților celor 18 culte recunoscute din România, pentru o eventuală cooperare.

În plus, este necesar de subliniat faptul că înființarea și admi-

nistrarea cimitirelor de către întreprinzători privați produc consecințe deosebit de grave, și anume:

1. Tulburarea păcii confesionale în perimetrul cimitirelor deținute de operatori economici, fundații și asociații

Conform rezultatelor recensământului din anul 2002, în proporție de 98,8%, cetățenii României și-au declarat apartenența la un cult religios. De asemenea, mai mult de 90% din cimitirele existente sunt confesionale, restul aparținând autorităților publice locale. Atât în situația cimitirelor confesionale, cât și în cea a cimitirelor deținute de administrațiile publice locale, este prevăzută *o parcelare în funcție de apartenența confesională a defuncțiilor*.

Nu există nici o astfel de obligație în situația operatorilor economici, fundații și asociații. Astfel se va ajunge fie la situația în care locurile de veci sunt vândute fără a se ține cont de apartenența confesională, pe criterii strict economice, ceea ce va duce, inevitabil, la conflicte atunci când ceremonii religioase diferite se vor suprapune într-un spațiu restrâns, fie la împărțirea necorespunzătoare proporției credincioșilor a sectoarelor în cimitir, ca o formă de prozelitism pentru cei care nu vor mai găsi locuri în sectorul cultului de care aparțin.

2. Instabilitatea cimitirelor deținute de operatori economici, fundații și asociații

Stabilitatea pe termen lung a cultelor și a administrațiilor publice locale este o certitudine, fiind foarte cunoscută grija cultelor, chiar și a celor reduse numeric, față de cimitirele în care se află defuncții lor. *Unitățile componente ale cultelor recunoscute și administrațiile publice locale sunt structuri stabile, responsabile, reprezentând comunitățile locale, care nu se autodizolvă și nici nu intră în faliment.*

Nu același lucru se poate spune despre operatorii economici, animați de interesul economic imediat, sau despre fundații și asociații, născute din interese conjuncturale sau de grup, reprezentativitatea lor putându-se restrânge, legal, chiar și la o singură persoană (asociat unic sau fondator).

Din acest motiv, un cimitir aparținând unui operator economic poate fi ușor dezafectat sau vândut unei alte religii decât cea creștină, sau altcuiva, iar mormintele pot fi profanate sau acoperite cu alte construcții, dacă se schimbă destinația terenului respectiv.

În final, Patriarhia Română mai precizează și faptul că înființarea și administrarea de cimitire sunt o datorie morală a Bisericii, întrucât Biserica apără cultul morților sau cinstitirea celor decedați și poate acorda asistență social-filantropică celor îndoliați. *Sectorul (Departamentul) cimitire, monumente și servicii funerare din cadrul Administrațiilor eparhiale a fost înființat prin hotărârea Sfântului Sinod tocmai pentru o mai bună administrare și întreținere a cimitirelor eparhiale, parohiale și mănăstirești, a monumentelor funerare din cuprinsul acestora, pentru asigurarea de servicii funerare adecvate, precum și pentru asistența religioasă și pastorală a familiilor îndoliate.*

Delegația Conferinței Episcopale din regiunea Umbria în vizită la Patriarhia Română

La Palatul Patriarhiei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit miercuri, 4 iulie, în audiență delegația Conferinței Episcopale din regiunea Umbria, Italia, condusă de Excelența Sa Vincenzo Paglia, Arhiepiscop de Terni, Narni și Amelia și președinte al Consiliului Pontifical pentru Familie.

Excelența Sa Vincenzo Paglia a mulțumit pentru primire și a menționat că împreună cu membrii Conferinței Episcopale din regiunea italiană Umbria se află într-un pelerinaj în România pentru a cunoaște mai bine viața socială, culturală și religioasă a poporului român, de

aceeași origine latină cu poporul italian. În acest context, Arhiepiscopul Vincenzo Paglia a subliniat relațiile foarte bune ale Bisericii Romano-Catolice cu Episcopia Ortodoxă Română a Italiei, condusă de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, informează Biroul de presă al Patriarhiei Române.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel l-a felicitat pe Excelența Sa Vincenzo Paglia pentru recenta numire ca președinte al Consiliului Pontifical pentru Familie și a mulțumit pentru sprijinul constant pe care Biserica Romano-Catolică îl acordă parohiilor ortodoxe române din Italia, în special prin oferirea de lăcașuri de cult pentru oficierea slujbelor religioase.

Patriarhul României și președintele Consiliului Pontifical pentru Familie au mai subliniat importanța dialogului și cooperării practice între cele două Biserici pentru promovarea comună a valorilor creștine, în special ale instituției sacre a familiei într-o Europă afectată de secularizare, criză morală și economică.

Marea provocare a unității creștine

La sfârșitul întrevederii, Excelența Sa Vincenzo Paglia, Arhiepiscop de Terni, Narni și Amelia, a oferit o declarație de presă despre vizita în România a delegației Conferinței Episcopale din regiunea Umbria, Italia: „Avem marea provocare a unității creștine, și îmi aduc aminte că am fost prezent la întâlnirea dintre patriarhul Teoctist și papa Ioan Paul al II-lea, cu acel mare strigăt: «Unitate, unitate!». Aceasta este prima sarcină a creștinilor. O altă sarcină este aceea de a comunica Evanghelia iubirii într-o lume în care oamenii riscă să fie tot mai singuri, tot mai triști. Iată de ce trebuie să regăsim o forță, o putere care să ne unească pentru a face diferența și pentru a combate tristețea, răul și conflictele. Pentru noi, vizita în România înseamnă o întâlnire cu frați care au ambiția de a schimba acest moment dificil într-un moment de speranță pentru toată lumea“. (Alexandru Briciu)

Catolicosul și Patriarhul Suprem al Tuturor Armenilor în vizită la Patriarhia Română

Luni, 13 august 2012, la Palatul Patriarhiei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit o delegație a Bisericii Armene condusă de Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicosul și Patriarhul Suprem al Tuturor Armenilor, delegație aflată într-o vizită în România cu ocazia manifestărilor prilejuite de împlinirea a 500 de ani de la înființarea mănăstirii armenice Hagigadar din județul Suceava.

La întrevedere au participat ierarhi armeni din Rusia, Franța și America, precum și Preasfințitul Părinte Datev Hagopian, Întâistătătorul Arhiepiscopiei Armene din România, Excelența Sa Hamlet Gasparian, Ambasadorul Republicii Armenia la București, domnul Varujan Vosganian, președintele Uniunii Armenilor din România, și alte personalități.

Din partea Patriarhiei Române au fost prezenți Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, precum și Preasfințitul Părinte Ciprian Cămpineanul, Episcop-vicar patriarhal.

Sanctitatea Sa Karekin al II-lea a exprimat bucuria reîntâlnirii cu Patriarhul României și a rememorat prima întâlnire cu Preafericirea Sa în data de 25 octombrie 2008, la un an după alegerea Preafericitului Părinte

Daniel ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. În acest context, Catolicosul Armenilor a subliniat relațiile tradiționale foarte bune dintre cele două Biserici și popoare creștine.

Sanctitatea Sa Karekin al II-lea a menționat bucuria trăită în ziua de duminică, 12 august 2012, la Mănăstirea Hagigadar, cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la înființarea acestei vetre monahale armenice, și a apreciat prezența unui număr important de credincioși ortodocși români la această sărbătoare a Bisericii Armene din România.

Preafericitul Părinte Patriarh

Daniel l-a felicitat pe Sanctitatea Sa Karekin al II-lea pentru dinamismul misiunii Bisericii Armeniei și a evidențiat necesitatea intensificării relațiilor dintre cele două Biserici prin întâlniri periodice între ierarhi și clerici, schimburi de studenți și organizarea de pelerinaje în cele două țări creștine pentru o mai bună cunoaștere reciprocă. În acest sens, Preafericirea Sa a menționat intenția Patriarhiei Române de a include Armenia între destinațiile pelerinajelor organizate de Centrul de pelerinaj al Patriarhiei Române. În același timp, Patriarhul României a apreciat relațiile de prietenie și cooperare dintre eparhiile Bisericii Ortodoxe Române și comunitățile armenice din România.

La finalul întrevederii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a conferit Sanctității Sale Karekin al II-lea Ordinul „Sfântul Apostol Andrei - Ocrotitorul României”, clasa I, pentru bogata activitate desfășurată în fruntea Bisericii Armeniei și pentru contribuția la dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre cele două Biserici.

(Biroul de presă al Patriarhiei Române)

Noul Ambasador al Ucrainei în România, în vizită de prezentare la Patriarhia Română

La Reședința patriarhală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit miercuri, 5 septembrie, în vizită de prezentare, pe Excelența Sa Teofil Bauer, noul Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în România, la începutul misiunii sale diplomatice în țara noastră.

Excelența Sa Teofil Bauer a mulțumit pentru primire și a subliniat rolul important al Bisericilor în păstrarea identității etnice în contextul procesului de globalizare al lumii de astăzi. În acest sens, domnul ambasador a menționat faptul că în Ucraina autoritățile de stat asigură libertatea religioasă pentru cultele religioase istorice, inclusiv pentru minoritățile națio-

nale, cărora le este garantat dreptul de oficiere a sfințelor slujbe în limba maternă.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a urat succes domnului Ambasador al Ucrainei la București la începutul misiunii sale diplomatice în România și a subliniat relațiile de cooperare dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă din Ucraina. În acest context, Patriarhul României a evidențiat *Protocolul de cooperare* la nivel universitar dintre Facultatea de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian” din București și Institutul Teologic Ortodox din Kiev, precum și pelerinajele organizate lunar de Centrul de pelerinaje al Patriarhiei Române la bisericile și mănăstiri din Ucraina, care contribuie la o mai bună cunoaștere reciprocă

între cele două popoare. În același timp, Preafericirea Sa a subliniat relațiile de frățietate dintre clerul și credincioșii ortodocși români și ucraineni din Maramureș și Banat.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a apreciat faptul că în majoritatea regiunilor din Ucraina comunitățile românești se bucură de oficierea slujbelor liturgice în limba română și a considerat că de același drept trebuie să beneficieze și românii ortodocși din regiunea Odesei. Acești români, din lipsă de slujbe liturgice în limba română, se confruntă cu un prozelitism agresiv din partea cultelor neoprotestante, care le permit să se roage în limba română dacă devin adepții acestora. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Noul Ambasador al Iordaniei în vizită la Patriarhia Română

Miercuri, 19 septembrie 2012, la Reședința patriarhală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit în vizită de prezentare pe Excelența Sa Munther S. Qabbaâah, noul Ambasador al Regatului Hașemit al Iordaniei în România. La întrevvedere a mai participat părintele arhimandrit Qais Sadiq, preotul comunității creștinilor ortodocși de limbă arabă din București.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a subliniat bogata experiență diplomatică a domnului ambasador și l-a felicitat acum, la începutul misiunii diplomatice în țara noastră.

Patriarhul României a apreciat climatul de bună înțelegere între comunitățile religioase din Iordania și a remarcat în mod deosebit atitudinea autorităților iordaniene de sprijinire și promovare a pelerinajelor organizate de Patriarhia Română în această țară.

Domnul Ambasador Munther S. Qabbaâah a mulțumit pentru primire și a amintit că populația creștină din Iordania (aproximativ 10%) conviețuiește pașnic cu populația majoritar musulmană și se bucură de libertate religioasă.

În acest context, Patriarhul României și Ambasadorul Iordaniei la București au evidențiat importanța relațiilor de respect reciproc dintre popoare de religii și culturi diferite pentru păstrarea păcii și a stabilității în Orientul Mijlociu. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Oaspeți din Serbia la Palatul Patriarhiei

Miercuri, 5 septembrie, Catedrala patriarhală și Palatul Patriarhiei din București au fost vizitate de o delegație militară din Serbia, condusă de comandantul Statului Major al Forțelor Terestre, domnul general-maior Milan Mojsilovic. Aflată în vizită oficială în România, delegația a fost primită de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, care le-a transmis oaspeților mesajul de bun-venit al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și le-a prezentat o parte din ansamblul Palatului Patriarhiei. „Îi mulțumesc Armatei Române pentru că mi-a dat ocazia să vizitez Patriarhia Română și să stau de vorbă cu Preasfințitul Episcop Varlaam despre serviciile religioase în armată. Suntem fericiți că ne aflăm aici, mai ales că și poporul sârb împărtășește aceeași credință cu poporul român”, ne-a declarat general-maiorul Milan Mojsilovic. **(C.B.)**

Resfințirea bisericii mari a Mănăstirii Agapia

În Mănăstirea Agapia din județul Neamț, bucuria și rugăciunea au vibrat vineri, 20 iulie 2012, mai intens ca de obicei. După 370 de ani de la sfințirea temeliei bisericii ctitorite de hatmanul Gavriil și după 150 de ani de la sfințirea picturii realizate de Nicolae Grigorescu, Mănăstirea Agapia a primit, prin resfințire, un nou veșmânt de har.

Slujba de resfințire a bisericii mari a Mănăstirii Agapia - care, în ultimii 15 ani, a fost înnoită, prin lucrări atât de consolidare, cât și de restaurare a picturii - a fost săvârșită de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, împreună cu Preasfințitul Corneliu, Episcopul Hușilor, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, înconjurați de un mare sobor de preoți și diaconi. În soborul preoților s-au numărat profesori de teologie, stareți ai mănăstirilor moldave, dar și preoți din parohii, legați sufletește de oaza duhovnicească de la Agapia.

După resfințirea și pecetluirea Sfintei Mese, a picturii grigoresciene, a cărei frumusețe a fost scoasă din nou la iveală prin restaurare, soborul de ierarhi și preoți a ieșit pe scena împodobită de măicuțele mănăstirii, pentru a săvârși Sfânta Liturghie.

Deși pentru mulți a fost o zi obișnuită de lucru, sute de credincioși au umplut curtea Mănăstirii Agapia, împodobind împreună cu miile de flori de la balcoanele chiliilor o zi ce va rămâne de neuitat în istoria așezământului.

În cuvântul de învățătură rostit după Sfânta Evanghelie, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a subliniat câteva aspecte legate de viața Sfântului Prooroc Ilie.

După Sfânta Liturghie a fost săvârșită slujba de pomenire a ctitorilor Mănăstirii Agapia și a lui Nicolae Grigorescu, de la a cărui trecere la cele veșnice s-au împlinit pe 21 iulie, anul acesta, 105 ani.

Un alt moment de sărbătoare, petrecut pe 20 iulie la Mănăstirea Agapia, l-a constituit lansarea albumului „Agapia în fotografie veche”, apărut la Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, care reunește fotografii excepționale, de la mijlocul secolului al XIX-lea până după mijlocul veacului al XX-lea, ce surprind frânturi din istoria mănăstirii. Volumul, îngrijit de

monahia Maria Giosanu, a fost prezentat de domnul Cătălin Jeckel, directorul Editurii Doxologia.

La finalul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Ioachim, Episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a dat citire mesajului trimis de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, cu prilejul resfințirii bisericii mari a Mănăstirii Agapia.

Mănăstirea Agapia, frumusețea unei ctitorii înnoite

Mesajul trimis de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, cu prilejul resfințirii bisericii mari a Mănăstirii Agapia, 20 iulie 2012

Înălțată în perioada de înflorire a spiritualității și culturii moldave de către hatmanul Gavriil Coci, fratele binecredinciosului voievod Vasile Lupu, într-un cadru natural deosebit, Mănăstirea Agapia reprezintă o floare rară în grădina Maicii Domnului din binecuvântata Moldova.

Chiar dintru început, această chinovie s-a bucurat de atenția și dărnicia ierarhilor și domnitorilor Moldovei. Lăcașul de cult a fost sfințit la 12 septembrie 1646 de marele mitropolit al Moldovei, canonizat de Biserica Ortodoxă Română în anul 2007, înconjurat atunci de un mare sobor de preoți, diaconi și monahi, în prezența domnitorului Vasile Lupu, anticipând astfel rolul important al mănăstirii în istoria Bisericii lui Hristos din Moldova.

Ulterior, Mănăstirea Agapia și viețuitoarii ei au trecut prin multe încercări, cotropiri, incendii, pustiiri, dar Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, ocrotitorii spirituali ai așezământului monahal, au păzit *podoaba casei lui Dumnezeu*, așa încât la începutul secolului al XIX-lea vrednicul de pomenire mitropolit al Moldovei Veniamin Costachi a ales chinovia ce purta numele marelui pustnic Agapie pentru viețuitoarele Mănăstirii Socola - Iași, unde se înființase un seminar teologic (1803). Odată cu venirea monahilor la Agapia, viața mănăstirii a cunoscut o intensă activitate în plan duhovnicesc, dar și gospodăresc, care se poate observa ușor până în zilele noastre. Mitropolitul Veniamin a ctitorit în acest loc o școală monahală pentru călugărițe, unde se învățau psaltichie, limba greacă, precum și meșteșugul broderiei și țesătoriei. Astfel, maicile de la Agapia au împletit rugăciunea cu munca, ascultarea și spiritualitatea cu grija pentru cultură și pentru artele frumoase, dar și cu neîncetata grijă față de omul aflat în suferință (filantropia). Această întrepătrundere armonioasă dintre cult și cultură, rugăciune și muncă a făcut ca Mănăstirea Agapia să devină *una din cele mai mari și mai cunoscute mănăstiri de călugărițe din România și chiar din lumea ortodoxă*. De altfel, tocmai echilibrul dintre spiritualitate și cultură a atras de-a lungul timpului numeroase personalități

din diferite domenii care s-au bucurat de lumina harică a acestui loc, lăsând în scrierile lor impresii de neuitat. Amintim în acest context pe Ion Creangă, care numește Agapia „mănăstirea cea tăinuită de lume”, apoi poetul Dimitrie Bolintineanu, care descrie Agapia în volumul de memorialistică *Călătorii în Moldova*, iar Calistrat Hogaș a lăsat impresii inedite despre frumusețea chinoviei în volumul *Pe drumuri de munte*. Însă, dintre scriitorii noștri, cel mai apropiat de Agapia rămâne Alexandru Vlahuță, care a locuit aici mult timp și de a cărui ședere ne amintește *casa-muzeu*, aflată în spațiul sfintei mănăstiri, redeschisă acum după ample lucrări de reparații și reamenajare.

Așadar, Mănăstirea Agapia a impresionat dintotdeauna prin istoria, frumusețea și eleganța ei, dar și prin miile de flori îngrijite cu multă dăruire de călugărițe, care încântă în timpul verii pelerinii și oaspeții veniți din lumea întreagă.

Biserica mare a mănăstirii a cunoscut mai multe transformări în multiseclara ei existență, dar rămâne unică prin frumusețea arhitecturii ei și prin pictura interioară realizată între anii 1858 și 1861 de către renumitul pictor român Nicolae Grigorescu. Aflat la începutul carierei sale, pictorul a înfăptuit pe zidurile bisericii mari de la Agapia o istorie a chemării la sfințenie, pace și bucurie a poporului român, deoarece scenele pictate, sub influența picturii occidentale, au o frumusețe și o strălucire aparte, iar în execuția chipurilor de sfinți, *artistul s-a inspirat din înfățișarea țaranilor locuitori ai satelor din vecinătatea mănăstirii, ori a călugărițelor sau chiar a unor vizitatori aflați în treacăt pe la Agapia*.

După anul 1990, Mănăstirea Agapia a cunoscut o revigorare a vieții duhovnicești. Atunci, prin strădania stareței Eustochia Ciucanu s-a reînființat Seminarul Teologic, fiind pus sub ocrotirea spirituală a Sfintei Cuvioase Parascheva, ocrotitoarea Moldovei.

Canonizarea oficială a celor doi cuvioși părinți, Partenie și Rafael de la Agapia, în anul 2008, a constituit un alt moment de referință din viața spirituală a acestei mănăstiri, confirmând că harul dumnezeiesc a fost și rămâne prezent în viața monastică de la

Agapia. Totodată, s-a intensificat grija pentru patrimoniul cultural religios al Agapiei, parte constitutivă a tezaurului cultural național, carte de identitate a demnității și a spiritului creator al poporului român.

După anul 1990, starețele mănăstirii, stăvoforele Eustochia Ciucanu, Macrina Toderuț și Olimpiada Chiriac, au purtat de grijă acestei mănăstiri și au inițiat *ample lucrări de restaurare a bisericii mari și a satului monahal*. După o perioadă îndelungată, presărată cu multe încercări și umilințe, dar și prin eforturi multiple, Mănăstirea Agapia îmbracă astăzi haină de sărbătoare prin resfințirea bisericii mari, a cărei restaurare rămâne un model de cooperare a specialiștilor români în domeniu. Sărbătoarea aceasta este semnul prezenței și lucrării Duhului Sfânt, Cel ce sfințește nu doar frumusețea exterioară a lăcașului de cult, ci mai ales pe cea interioară, a credinței și evlaviei soborului mare al maicilor și surorilor de la Agapia, care prin rugăciune, trudă și răbdare au făcut ca biserica mănăstirii să fie un *monument istoric reînviat* și un model pentru generațiile prezente și viitoare, privind grija față de moștenirea culturală religioasă.

Cu prilejul resfințirii bisericii mari a Mănăstirii Agapia adresăm cuvinte de apreciere și felicitare preacuvioasei stavrofore Olimpiada Chiriac, stareța mănăstirii, pentru bogata, frumoasa și jertfelnică lucrare din cei aproape 20 de ani de veghe la cărma mănăstirii. De asemenea, felicităm întreg soborul Mănăstirii Agapia, precum și pe toți binefăcătorii și ajutătorii ei.

Ne rugăm Milostivului Dumnezeu, Cel în Treime închinat, să păzească și să ajute această mănăstire care ne cheamă să descoperim, dincolo de frumusețea artei creștine, frumusețea interioară a sfințeniei și a iubirii veșnice a lui Dumnezeu pentru lume.

Tuturor celor prezenți le dorim sănătate și pace, bucurie și ajutor de la Dumnezeu în toată lucrarea cea bună!

Cu binecuvântare patriarhală și aleasă prețuire,

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Sfântul Nifon sărbătorit la Târgoviște

Manifestările festive dedicate hramului catedralei din Târgoviște, inițiate și coordonate de către Înaltpreasfințitul Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, au început vineri seara, 10 august, cu Vecernia, la finalul căreia Înaltpreasfinția Sa a acordat diplome speciale elevilor care au obținut rezultate deosebite la Olimpiada de religie. După aceea, s-a desfășurat pelerinajul tinerilor, la care au participat peste 1.500 de persoane.

Pelerinii au pornit, în frunte cu IPS Mitropolit Nifon, însoțit de preoți și diaconi, în procesiune cu racla cu moaștele sfântului ocrotitor, din fața catedralei și au mers prin centrul istoric al orașului.

Procesiunea s-a reîntors la sfântul lăcaș, iar la final, IPS Mitropolit Nifon a adresat un cuvânt de învățătură tinerilor prezenți. A urmat slujba Acatistului Sfântului

Nifon, iar pelerinii s-au închinat la racla cu moaștele sfântului, așezate în fața catedralei.

Sărbătoarea a continuat sâmbătă, când la catedrală au venit peste 18.000 de credincioși pentru a se închina ocrotitorului catedralei din Târgoviște. Ceremoniile solemne au fost deschise de scoaterea raclei cu sfințele moaște în fața catedralei, după care a fost oficiată Sfânta Liturghie, de către IPS Mitropolit Nifon, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, pe un podium special amenajat lângă altarul Catedralei mitropolitane.

Cu acest prilej a fost citit și mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, trimis cu ocazia sărbătorii Sfântului Nifon.

Sfântul Ierarh Nifon - promotor al culturii creștine românești

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, trimis cu ocazia sărbătorii Sfântului Nifon, 10 august 2012

Cu deosebită bucurie duhovnicească, Biserica noastră, ca de altfel întreaga Ortodoxie, dar mai ales Arhiepiscopia Târgoviștei, sărbătorește astăzi, în chip solemn, pomenirea Sfântului Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești, înțelept învățător al credinței ortodoxe și al valorilor Evangheliei Mântuitorului Hristos, personalitate marcantă a vieții spirituale și culturale, creștine și românești, de la începutul secolului al XVI-lea.

Bincredinciosul popor român de pretutindeni a cinstit sfinții ca fiind prieteni ai lui Dumnezeu și rugători pentru mântuirea oamenilor, făclii ale credinței, speranței și iubirii milostive. Exemplul strălucitor al sfinților devine, pentru cei care

cheamă ajutorul lor, îndrumare duhovnicească spre înnoirea vieții după chipul lui Iisus Hristos, Izvorul sfințeniei și al vieții veșnice.

Între acești rugători fierbinți ai noștri către Dumnezeu, care au luminat viața duhovnicească și culturală a poporului român, Sfântul Ierarh Nifon, primul sfânt canonizat pe teritoriul țării noastre, a rămas în memoria Bisericii ca fiind **înțelept arhipăstor, grabnic ajutor, harnic și rugător fierbinte** al poporului creștin către Dumnezeu. Fiind apreciat și iubit de poporul bincredincios, Sfântul Ierarh Nifon rămâne, peste veacuri, o pildă luminoasă pentru credința, trăirea și evlavia creștină, deoarece prin întreaga sa viață și activitate a plămădit virtuți în cei care l-au cinstit. Este bine cunoscut, de către toți, faptul că

Sfântul Voievod Neagoe Basarab, fiul spiritual al Sfântului Ierarh Nifon, a primit o aleasă educație creștină, devenind un sprijinitor al Ortodoxiei universale și fiind model pentru unii domnitori renumiți de mai târziu, precum Matei Basarab, Vasile Lupu, Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu. De asemenea, un alt mare dar oferit de către Sfântul Ierarh Nifon spiritualității și culturii noastre naționale este apariția trilogiei macariene: **Liturghierul (1508), Octoihul (1510) și Tetraevangheliarul (1512)**, toate tipărite, la îndemnul repetat al Sfântului Ierarh Nifon, de către Voievodul Radu cel Mare și Sfântul Voievod Neagoe Basarab, la Târgoviște. În semn de prețuire a acestor tipărituri definitorii pentru cultura românească, la inițiativa și prin strădania

Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopia Târgoviștei le-a rețipărit în ediție jubiliară, ceea ce constituie un valoros act de restituire spirituală și culturală, arătând astfel că Biserica noastră se manifestă permanent ca promotoare și creatoare de valori în istoria poporului român.

În această aleasă și sfântă zi de sărbătoare, cu bucurie duhovnicească în suflete, numeroși credincioși au venit să se închine la moaștele Sfântului Ierarh Nifon, atât din Arhiepiscopia Târgoviștei, cât și din eparhiile învecinate și din întreaga țară, cu speranța că vor afla lumina spirituală, tămăduire duhovnicească și trupească, dar mai ales ajutor pentru a înainta pe calea mântuirii, înfruntând greutățile și încercările din viața lor.

Lumina vieții Sfântului Ierarh Nifon ne arată că, dincolo de orice încercare și criză spirituală, morală sau materială, **trebuie să ne punem nădejdea în Dumnezeu și în sfinții Lui rugători pentru noi.**

Cu prilejul acestei sfinte sărbători, creștine și românești, dar și pentru că anul acesta sărbătorile legate de aniversarea a **500 de ani de la tipărirea Tetraevangheliarului lui Macarie (1512), 360 de ani de la tipărirea Pravilei celei Mari (1652), a 380 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a Voievodului Matei Basarab (1632) și 500 de ani de la urcarea pe tron a Sfântului Voievod Neagoe Basarab (1512), precum și jumătate de mileniu de atestare documentară a județului Dâmbovița (1512)** au o amplă rezonanță și sunt cinstite în chip deosebit în Arhiepiscopia Târgoviștei, felicităm pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, căruia îi dorim multă sănătate, pace, bucurie și ajutor de la Dumnezeu în lucrarea pastorală și social-misionară. Totodată, felicităm pe toți slujitorii Sfintelor Altare, pe toți monahii și monahiile, pe toți credincioșii din cuprinsul Arhiepiscopiei Târgoviștei, precum și pe toți pelerinii veniți aici, din întreaga țară.

Ne rugăm Atotmilostivului Dumnezeu ca, prin mijlocirea Sfântului Ierarh Nifon, să Vă dăruiască tuturor întărire în credință și în viețuire sfântă pe calea mântuirii, spre slava Preasfintei Treimi și bucuria sfinților!

Cu părintească binecuvântare și frățească dragoste în Hristos Domnul,

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Resfințirea Catedralei din Târgu Mureș

Ierarhii din Mitropolia Ardealului s-au reunit duminică, 12 august, pentru a binecuvânta lucrările de renovare și de înfrumusețare efectuate la Catedrala „Înălțarea Domnului” din Târgu Mureș. La această sărbătoare duhovnicească a orașului au fost prezenți autorități locale și reprezentanți ai mediului universitar, precum și foarte mulți credincioși.

Slujba sfințirii a fost săvârșită de IPS Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, Înaltpreasfințitul Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Ioan al Episcopiei Covasnei și Harghitei, Preasfințitul Sofronie, Episcopul Oradiei, Preasfințitul Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, și Preasfințitul Andrei Făgărașanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului.

După slujba sfințirii a urmat Sfânta Liturghie, iar după citirea Evangheliei, PS Episcop Sofronie a tâlcuit textul biblic în care ne este prezentată minunea vindecării unui lunatic.

La final, IPS Mitropolit Laurențiu a oferit catedralei din Târgu Mureș o raclă cu părțile din moaștele Sfântului Ierarh Andrei, Mitropolitul Transilvaniei, și a vorbit credincioșilor despre realizările pe plan pastoral și administrativ ale marelui mitropolit sfânt din Ardeal. IPS Mitropolit Laurențiu i-a felicitat pe cei doi preoți ai catedralei, pr. protopop Nicolae Gheorghe Șincan și pr. Silviu Negruțiu, oferindu-le cea mai mare distincție a Mitropoliei Ardealului, „Crucea șaguniană pentru clerici”.

Mitropolitul Ardealului și-a exprimat prețuirea și pentru alte câteva personalități din Târgu Mureș, oferindu-le distincții. Pentru activitatea desfășurată au primit „Crucea șaguniană pentru mireni” domnul subsecretar de stat în Ministerul Sănătății, Raed Arafat, vicepreședintele Academiei de Științe Medicale din România, acad. prof. univ. dr. Radu Deac, rectorul Universității de Medicină și Farmacie din

Târgu Mureș, prof. univ. dr. Leonard Azamfirei, rectorul Universității „Petru Maior” din Târgu Mureș, prof. univ. dr. Călin Enăchescu, rectorul Universității de Arte din oraș, prof. univ. dr. Sorin Crișan, președintele Consiliului Județean Mureș, Ciprian Dobre, precum și directorul SC Azomureș SA, ing. dr. Mihai Ogorean.

Distincția *Ordinul „Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, mitropolitul Transilvaniei”* a fost oferită prefectului județului Mureș, Alexandru-Petru Frătean, primarului Dorin Florea, viceprimarului Ionela Claudia Ciotlăuș și altor personalități și oameni de seamă ai comunității.

Mulțumind pentru participarea la marele eveniment, IPS Arhiepiscop Irineu a oferit arhierilor prezenți engolpioane, cruci și bastoane arhieriești. În cuvântul de încheiere, IPS Irineu a subliniat unicitatea acestor momente și a mulțumit tuturor ierarhilor, preoților și credincioșilor pentru prezență și pentru eforturile depuse în acești ani la renovarea catedralei din Târgu Mureș. **(Ștefan Mărculeț)**

Manifestări pentru Sfântul Antim Ivireanul la Râmnic

Manifestările dedicate cinstirii Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul, ocrotitorul spiritual al Arhiepiscopiei Râmnicului, au culminat joi, 27 septembrie, în ziua de prăznuire a sfântului, cu Sfânta Liturghie, oficiată de un sobor de arhieriei, condus de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

După ce au participat la slujba Vecerniei în seara de miercuri, 26 septembrie, credincioșii râmniceni au însoțit în pelerinaj icoana Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul pe traseul: Arhiepiscopie - Calea lui Traian - Biserica „Cuvioasa Parascheva” - Paraclisul arhiepiscopal „Buna Vestire” - Primărie - Troița „Sfântul Antim Ivireanul” - Arhiepiscopie. Din sobo-

rul de ierarhi care a participat la procesiune au făcut parte: Preasfințitul Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Andrei Făgărășanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, și Preasfințitul Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului. În fața primăriei, unde se află troița Sfântului Antim, după rugăciunea închinată sfântului, PS Nicodim a rostit un cuvânt dedicat sărbătorii.

A doua zi, joi, 27 septembrie, înainte de Sfânta Liturghie, au fost aduse la Centrul eparhial al Arhiepiscopiei Râmnicului moaștele Sfintei Mucenițe Filofteia de la Mănăstirea Curtea de Argeș, care au fost însoțite de Înaltpreasfințitul Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului. Sfânta raclă a fost primită de un sobor de

șapte arhieriei, înconjurați de preoți, diaconi, monahi și monahii. La Centrul eparhial moaștele sfintei au fost așezate la loc de cinste, spre închinare, în fața Catedralei arhiepiscopale „Sfântul Ierarh Nicolae” din Râmnicu Vâlcea, într-un loc special amenajat, alături de moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul.

Sfânta Liturghie a fost oficiată de un sobor de arhieriei, preoți și diaconi pe o scenă special amenajată pe esplanada Catedralei arhiepiscopale. La sfârșitul Sfintei Liturghii, IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și IPS Irineu, Mitropolitul Olteniei, au rostit câte un cuvânt de învățătură în care au evocat personalitatea marcantă a ocrotitorului spiritual al Râmnicului, Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul. **(Arhid. Ioan Liviu Găman)**

Sfințirea Catedralei „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Mioveni

La 20 de ani după începerea lucrărilor de construcție, anul acesta, în prima zi a lunii iulie, a avut loc sfințirea Catedralei „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Mioveni, județul Argeș. Slujba de târnosire a fost săvârșită de IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, și PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal. După sfințire, Sfânta Liturghie a fost săvârșită pe o scenă amenajată sub clopotnița aflată în construcție.

Zidirea catedralei din Mioveni a început la 29 iunie 1992, când IPS Calinic, pe atunci Episcop al Argeșului și Teleormanului, a pus piatra de temelie a lăcașului de cult cu hramurile „Sfinții Apostoli

Petru și Pavel” și „Adormirea Maicii Domnului”. În prezent, se execută lucrările de pictură începute în anul 2011, în tehnică mozaic.

În cuvântul de învățătură rostit după citirea pericopei evanghelice din timpul Sfintei Liturghii, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a arătat învățătura care se desprinde din relatarea vindecării slugii sutașului. Ca delegat al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, PS Varlaam Ploieșteanul a transmis un cuvânt de binecuvântare și felicitare al Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române pentru IPS Arhiepiscop Calinic, pentru preoții slujitori, pentru reprezentanții autorităților locale și pentru credin-

cioșii care au ajutat la înălțarea și înfrumusețarea catedralei și la buna organizare a acestui eveniment.

După Sfânta Liturghie, a fost săvârșită o slujbă de pomenire pentru binefăcătorii trecuți la Domnul ai catedralei din Mioveni. La final au fost evidențiați ctitorii care au sprijinit mai mult ridicarea bisericii, aceștia primind diplome de vrednicie.

Înaltpreasfințitul Calinic a rememorat momentele de acum 20 de ani, când a început zidirea bisericii și a adresat cuvinte de mulțumire preoților, credincioșilor și reprezentanților autorităților locale și celor din străinătate care reprezintă comunitățile înfrățite cu municipiul Mioveni, prezenți la eveniment. **(Alexandru Briciu)**

Trei arhieriei au târnosit mănăstirea de la Sita Buzăului

Biserica mănăstirii de la Sita Buzăului, din județul Covasna, a fost sfințită la praznicul Schimbării la Față de trei arhieriei înconjurați de peste 50 de preoți și diaconi. Sărbătoarea românilor din această parte a țării a adunat sute de pelerini din întregul Ardeal și de mai departe.

La slujba de târnosire, soborul de arhieriei a fost format din Înaltpreasfințitul Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, IPS Arhiepiscop Ioan, al Episcopiei Covasnei și Harghitei, și Preasfințitul Paisie, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei. Sfânta Liturghie a fost oficiată în fața paraclisului de vară, din incinta așezământului.

Înainte de începerea slujbei religioase, IPS Mitropolit Laurențiu le-a explicat credincioșilor întreaga rânduială de la sfin-

țirea unei biserici. La Sfânta Liturghie, IPS Arhiepiscop Ioan a tâlcuit Evanghelia citită și și-a exprimat recunoștința față de toți binefăcătorii mănăstirii. IPS Arhiepiscop Ioan a mulțumit de asemenea celor doi ierarhi invitați, preoților prezenți și obștii monahale pentru organizarea sărbătorii. Cuvintele de felicitare și de binecuvântare ale IPS Mitropolit Laurențiu au încheiat manifestările.

Mănăstirea de la Sita Buzăului, unde viețuiesc 20 de maici, este situată la altitudinea de 700 de metri, în depresiunea intracarpatică de la „Cotul cel Mare“. Biserica cea nouă a mănăstirii sfințite luni, 6 august, a fost zidită în perioada 2002-2004. Prima Liturghie a fost oficiată pe 19 decembrie 2004, iar pictura a fost realizată în 2007-2010 de o echipă condusă de pictorul Vasile Buzuloi.

20 de ani de la canonizarea Sfântului Voievod Ștefan cel Mare

Mănăstirea Putna din județul Suceava a găzduit în perioada 11-14 iulie 2012 ediția a XII-a a Simpozionului de istorie „Colocviile Putnei”. Manifestarea a marcat în acest an 20 de ani de la canonizarea Sfântului Voievod Ștefan cel Mare. Deschiderea oficială a avut loc miercuri, 11 iulie, în prezența Înaltpreasfințitului Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, fiind precedată de un *Te Deum*, oficiat în Paraclisul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” al Mănăstirii Putna. În deschidere a vorbit prof. univ. dr. Ștefan Sorin Gorovei, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, care a prezentat ultimele numere ale revistei „Analele Putnei”, după care a urmat lansarea volumului „Mănăstirea Dobrovățului. Monografie arheologică și istorică”, în prezența autoarei Voica Maria Pușcașu.

În continuare, Elka Bakalova a prezentat o comunicare legată de sfințele moaște și icoanele făcătoare de minuni din Ortodoxie, iar prof. univ. dr. Ștefan Sorin Gorovei a evocat trei cercetători ai istoriei lui Ștefan cel Mare: Emil Turdeanu, Nicoară Beldiceanu și Petre Ș. Năsturel.

„Centrul de Cercetare și Documentare «Ștefan cel Mare» al Mănăstirii Putna organizează din anul 2005 «Colocviile Putnei». Aceste colocvii au ca scop cercetarea epocii ștefaniene și a istoriei Mănăstirii Putna de la înființare până în prezent. Începând cu ediția a IX-a a simpozionului, centrul de cercetare al mănăstirii noastre s-a orientat și spre celelalte mănăstiri din Bucovina și din perioada Sfântului Voievod Ștefan cel Mare”, a spus arhim. Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Putna. (C. Ciofu)

Ediția a V-a a Simpozionului național „Dialogul dintre teologie, filosofie și știință“

În perioada 13-16 septembrie 2012, s-a desfășurat la Mănăstirea Durău, județul Neamț, ediția a V-a a Simpozionului național „Dialogul dintre teologie, filosofie și știință“, cu tema „Viața și conștiința în orizontul temporalității - abordare teologică, filosofică și științifică“. La manifestare au participat 20 de cadre universitare și cercetători din Iași (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“) și București (Universitatea din București, Universitatea Politehnică din București, Academia de Științe Economice, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila“) și 100 de profesori din învățământul preuniversitar.

În cadrul simpozionului s-au desfășurat două școli de vară, cu teme „Religie și psihologie“ și „Miracolul vieții“, programate în proiectul „Cursuri privind dialogul dintre teologie, filosofie și știință din perspectiva teologiei ortodoxe“. Proiectul se desfășoară în România, în perioada martie 2011 - martie 2013, fiind organizat de către Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ din Iași (prin Centrul de Cercetare Interdisciplinară în Religie, Filosofie și Știință), Universitatea din București (prin Centrul de Dialog și Cercetare în Teologie, Știință și Filosofie), în directă cooperare cu Patriarhia Română, cu sprijinul Fundației „John Templeton“ din

Statele Unite ale Americii.

Lucrările simpozionului și școlile de vară s-au adresat unui număr de 100 de profesori din mediul liceal, profesori care predau discipline precum religie, literatură, istorie, educație plastică, economie, informatică, fizică, filosofie, biologie, chimie și matematică.

Participanții la simpozion au convenit ca tema următorului simpozion național privind dialogul dintre teologie, filosofie și știință să fie „Libertate și comuniune: implicații sociale. Abordări din perspectivă științifică, filosofică și teologică“, întrucât aceste aspecte sunt de mare actualitate pentru contextul contemporan. (Gheorghe-Cristian Popa)

Timpul vieții conștiente - măsură a devenirii

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la a V-a ediție a Simpozionului național „Dialogul dintre teologie, filosofie și știință“, Mănăstirea Durău, 13-16 septembrie 2012

Este de remarcat și de apreciat faptul că în ultimii ani, prin intensificarea cooperării dintre Biserica Ortodoxă Română și universitățile românești, se consolidează o perspectivă *spiritual-sapientială* a relației dintre teologie, filosofie și știință, respectându-se totodată exigențele academice de cercetare. În acest sens, dialogul permite atât depășirea unor poziții reducționiste și izolaționiste, cât și a unor înțelegeri și atitudini bazate pe relativism și sincretism. Pentru dezvoltarea adecvată și onestă a dialogului este importantă depășirea unei raportări ideologizate asupra cunoașterii care a distorsionat semnificativ relația dintre teologie, filosofie și știință, cultivându-se spiritul de divergență, nu de convergență. Acum însă, *perspectiva sapientială promovează convergența căilor de cunoaștere și înțelege cunoașterea ca îmbogățire a vieții umane în comuniune.*

În numeroase domenii de vârf ale cercetării științifice de astăzi s-a renunțat la ideologia scientistă structurată pe autosuficiență și aroganță, conturându-se cadrul favorabil pentru întâlnirea dintre perspectivele științifică, filosofică și teologică. În acest context, prin participarea teologiei eclesiale la dialogul cu filosofia și știința, pot fi actualizate cu fidelitate și în mod creator reperele Tradiției biblice și patristice într-un context cultural, filosofic și științific diferit de cel al epocilor biblice și patristice. În acest sens, Tradiția eclesială, bazată pe revelația divină a originii și finalității existenței create, devine *sursă de inspirație creatoare* pentru întâlnirea dintre *scientia și sapientia*, dintre știință și înțelepciune, componente majore ale vieții și conștiinței prezenței umane în natură și în istorie.

Un proiect semnificativ în cooperarea Bisericii Ortodoxe cu universitățile românești este și acest simpozion național dedicat dialogului dintre teologie, filosofie și știință. Primul eveniment de acest fel a avut loc în anul 2007, tot la Mănăstirea Durău (județul Neamț), iar edițiile desfășurate până acum au adunat un număr important de profesori, cercetători și teologi din spațiul universitar românesc.

În acest an, 2012, s-a semnat un protocol de cooperare între *Patriarhia Română, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ din Iași prin Centrul de Cercetare Interdisciplinară în Religie, Filosofie și Știință și Universitatea din București prin Centrul de Dialog și Cercetare în Teologie, Știință și Filosofie din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“*. Acest protocol materializează cooperarea existentă între Biserică și Universități în ceea ce privește relația dintre teologie, filosofie și știință, intensificând și întărind totodată *asumarea programatică a perspectivei spiritual-sapientiale în acest domeniu.*

Anul acesta, în mod similar cu ediția precedentă, desfășurată anul trecut (2011) la Mănăstirea Caraiman (județul Prahova), simpozionul național dedicat dialogului dintre teologie, filosofie și știință se desfășoară în cadrul proiectului *„Cursuri despre relația dintre religie, filosofie și știință din perspectivă creștin-ortodoxă“*. Proiectul menționat este rodul cooperării dintre *Patriarhia Română, Centrul de Cercetare Interdisciplinară în Religie, Filosofie și Știință al Universității „Alexandru Ioan Cuza“ din Iași și Centrul de Dialog și Cercetare în Teologie, Știință și Filosofie din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității din București.*

Ediția a V-a a simpozionului național, care include și școlile de vară din proiectul menționat anterior, are tema *„Viața și Conștiința în orizontul temporalității - abordări teologice, filosofice și științifice“*. Este o temă de mare actualitate, cu numeroase implicații în aspectele care vizează întâlnirea dintre teologie, filosofie și știință. Problematika timpului este una extrem de complexă, constituind o preocupare constantă pentru tradițiile religioase ale lumii, pentru filosofie și știință. În societatea contemporană, bulversată de un ritm deosebit de accelerat al existenței, amplificat artificial prin tehnologiile informației de astăzi, **este necesar să fie cultivate atât dimensiunea existențială a timpului ca durată și dăinuire a vieții umane în comuniune, cât și valoarea conștiinței umane care dă sens timpului și îl transcende spiritual prin aspirația la nemurire sau viață eternă.**

Tradiția vie a Bisericii oferă înțelegera timpului nu doar având semnificația de *cronos*, ca succesiune a unor secvențe temporale, ci timpul asumat în calitate de *kairos*, de timp binecuvântat și privilegiat, pentru înnoirea și transfigurarea existenței, ca șansă de sesizare a lucrării lui Dumnezeu în istorie și în viața concretă a fiecăruia dintre oameni. *Prin înomenirea Fiului veșnic al lui Dumnezeu, viața veșnică a intrat în timpul trecător, deschizându-l spre eternitate, ca mod de existență nefragmentată și netrecătoare, ca plenitudine de viață în comuniunea persoanelor distincte. În conștiința și experiența Bisericii, timpul trecător trebuie folosit de om pentru unirea lui cu Dumnezeu - Creatorul, Cel netrecător sau etern.*

În această perspectivă, timpul trăit fără iubire de Dumnezeu și de semenii poate fi răscumpărat prin credință,

pocăință și fapte bune, așa cum ne îndeamnă Sfântul Apostol Pavel când zice: „Răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt“ (Efeseni 5, 16). Fiecare clipă a vieții umane poate constitui o șansă de comuniune a omului cu Dumnezeu și cu semenii. Astfel, timpul devine o măsură a creșterii sau devenirii spirituale a omului în comuniunea cu Dumnezeu Cel veșnic viu.

Versetul de la Apocalipsa 3, 20 „Iată Eu stau la ușă și bat“ oferă perspectiva asumării timpului ca interval între chemarea lui Dumnezeu și răspunsul liber al omului, așa cum preciza sugestiv părintele Dumitru Stăniloae. Cu alte cuvinte, în timp se exprimă relația dintre iubirea smerită a lui Dumnezeu Care caută pe om și libertatea de conștiință a omului de a-I răspunde sau nu. În acest sens, părintele Dumitru Stăniloae menționează: „Timpul înseamnă pentru Dumnezeu durata așteptării între bătaia Sa la poartă și fapta noastră de a o deschide. El nu intră cu forța în inima oamenilor. Timpul implică în acest sens și libertatea, și respectul acordat de Dumnezeu creaturilor conștiente. Unirea cu El în iubire nu se poate realiza fără răspunsul liber al oamenilor la oferta iubirii Sale. Dar Dumnezeu, așteptând, trăiește timpul fără să uite de eternitatea Sa“.¹

Considerăm că Simpozionul Național de Teologie, Filosofie și Știință, aflat la cea de-a V-a ediție și având ca temă „Viața și Conștiința în orizontul temporalității - abordări teologice, filosofice și științifice“, va contribui la fructificarea întâlnirii dintre tradiția teologică ortodoxă, gândirea filosofică și cercetarea științifică, cu un impact semnificativ în rândul profesorilor de religie din mediul liceal, al preoților, studenților și masteranzilor de diferite specializări din cele două centre universitare, București și Iași.

Dorim tuturor organizatorilor, oratorilor și participanților bucuria unui dialog binecuvântat și rodnic!

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Notă:

1) Pr. Dumitru Stăniloae, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. I, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003, pp. 191-192.

Al V-lea Congres național al facultăților de teologie ortodoxă din Patriarhia Română

La Mănăstirea Nicula, din județul Cluj, s-au încheiat miercuri, 26 septembrie, lucrările celui de-al V-lea Congres național al facultăților de teologie ortodoxă din Patriarhia Română, cu tema „Formare, calitate, competitivitate în învățământul teologic universitar contemporan“.

La congres au participat Înaltpreasfințitul Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, decani și cadre didactice ale facultăților de teologie din Patriarhia Română, care au formulat recomandări concrete pentru ca învățământul teologic academic să poată fi mai mult apreciat în țară și în străinătate.

Cu ocazia deschiderii oficiale a Congresului național al facultăților de teologie ortodoxă din Patriarhia Română, IPS Mitropolit Andrei a sfințit Centrul de conferințe și studii patristice „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare“ de la Mănăstirea Nicula.

Pe parcursul celor trei zile ale lucrărilor simpozionului au fost prezentate referate care au abordat dimensiunea formativă a învățământului teologic universitar; calitatea și competitivitatea învățământului teologic universitar; hotărâri și normative cu privire la învățământul teologic ortodox universitar din România.

Potrivit părintelui profesor Constantin Pătuleanu, consilier patriarhal coordonator al Sectorului Teologic-educational al Patriarhiei Române, „participanții la congres au făcut

propuneri în special în ceea ce privește dimensiunea formativă a învățământului teologic universitar, recomandând studenților implicarea directă în proiectele misionare și sociale din parohii și mănăstiri, astfel încât teologia Bisericii să nu fie doar pentru școală, ci și o teologie pentru viață“. De asemenea, „s-au formulat propuneri care vizează calitatea și competitivitatea învățământului teologic universitar. Decanii, dar și profesorii de teologie au solicitat Comisiei Patriarhiei Române pentru dialogul cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului refacerea listelor disciplinelor fundamentale și complementare și stabilirea unei noi proporții între disciplinele obligatorii și cele opționale sau facultative. S-au mai propus măsuri cu privire la formarea cadrelor didactice din facultățile de teologie și pentru sprijinirea unei evaluări a acestora de către Comisia Patriarhiei Române pentru dialogul cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza standardelor ARACIP, dar și pe baza standardelor Comisiei teologice, liturgice și didactice a Sfântului Sinod. Totodată, s-au propus câteva măsuri pentru îmbunătățirea activității didactice din cadrul școlilor doctorale și s-a stabilit ca, începând de anul viitor, toate facultățile de teologie pastorală să reintroducă examenele de admitere. În cadrul congresului au fost aduse la cunoștința profesorilor hotărârile mai noi și normativele mai noi cu privire la învățământul teologic ortodox din Patriarhia Română luate de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române“.

Părintele consilier patriarhal Constantin Pătuleanu a mai menționat că în cadrul congresului s-a discutat și despre implicarea profesorilor de teologie în organizarea, în 2013, a unui congres național cu tema „Sfinții Împărați Constantin și Elena, promotori ai libertății religioase și susținători ai Bisericii“. (Gheorghe-Cristian Popa)

Nevoia de fidelitate și înnoire în educația teologică universitară

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul celui de-al V-lea Congres național al facultăților de teologie ortodoxă din România, Mănăstirea Nicula, 24-26 septembrie 2012

1 Teologia adevărată este știință a mântuirii și a vieții veșnice

Starea lumii de astăzi, marcată de crize multiple și de secularism agresiv, cere teologiei noastre academice să folosească metode noi și dinamice de cercetare și exprimare, pentru intensificarea misiunii ei de formare intelectuală și spirituală a tinerei generații de azi. În acest context, *reafirmarea legăturii dintre teologie și spiritualitate, dintre credință și viața creștină, se impune, cu prioritate, conștiinței și activității misionare a Bisericii în eforturile ei actuale de sfințire a vieții creștine și de întărire a mărturiei ei în societate.*

Teologia în calitatea ei de *conștiință misionară a Bisericii și de știință a mântuirii sau a vieții veșnice* (cf. Ioan 17, 3) trebuie să mențină un echilibru sănătos între sfințirea vieții personale și angajamentul social al credincioșilor, între Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și cerințele timpului prezent.

În comuniune de gândire cu Sfinții Bisericii, părintele Dumitru Stăniloae ne-a arătat prin teologia sa că Ortodoxia este mai întâi o lucrare lăuntrică sau mistică, de unire a omului cu Dumnezeu prin Iisus Hristos în Duhul Sfânt.

Persoana umană se sfințește și se îndumnezeiește în relație conștientă și liber asumată cu Persoana divino-umană a lui Hristos, Care introduce pe om în iubirea și lumina Preasfintei Treimi. Biserica, prin învățătura de credință și prin Sfintele Taine, promovează viața spiritua-

lă sau lăuntrică, adică sălășluirea Împărăției lui Dumnezeu în oameni, întrucât toate darurile duhovnicești sunt împărțite omului pentru creșterea lui spirituală sau duhovnicească în comuniune cu Dumnezeu - Izvorul vieții veșnice. Prin modul duhovnicesc și eclesial de a cugeta și a trăi, Sfinții Părinți ai Bisericii, ca mari teologi ai ei, au dobândit *mintea* sau *gândirea* lui Hristos (cf. I Corinteni 2, 16). Spre acest mod de gândire și viețuire sfântă trebuie să înaintăm și noi, cei de astăzi, deopotrivă dascăli și studenți, în toate școlile de teologie, *cultivând mai intens discernământul sau capacitatea de-a deosebi între Duhul lui Hristos și duhul veacului secularizat*. De fapt, la această lucrare ne îndeamnă mai întâi Sfinții Apostoli, zicând: „*cercetați duhurile dacă sunt de la Dumnezeu...*“ (I Ioan 4, 1, 3); „*nu vă potriveți cu acest veac, ci să vă schimbați prin înnoirea minții, ca să deosebiți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvârșit*“ (Romani 12, 2).

2 Fără legătura ei vie cu Biserica, teologia se secularizează și devine irelevantă pentru misiunea creștină în lume

În contextul cultural secularizat al lumii de azi, *facultățile de teologie ortodoxă trebuie să promoveze constant, intens și corelat atât cercetarea științifică intelectuală, cât și experiența liturgică eclesială*. Mai precis, teologia academică ortodoxă trebuie să evite drama gândirii secularizate din unele școli teologice occidentale care pierd mulți candidați la teologie tocmai pentru că dezvoltă doar o teologie informativă, nu și una formativă, adică

dezvoltă o „știință pentru știință“, dar nu o „știință pentru viață“, reducând astfel teologia la o cunoaștere intelectuală fără comuniune eclesială. Prin urmare, trebuie să unim mai mult informarea intelectuală cu evlavia personală, cercetarea din bibliotecă cu rugăciunea din biserică, iubirea de Dumnezeu cu iubirea de oameni, libertatea individuală cu fapta socială, pentru ca teologia să poată fi apreciată ca fiind știință a mântuirii sau a unirii duhovnicești a omului cu Dumnezeu și cu semenii, o teologie pentru viață, nu doar pentru școală.

În confruntarea cu fenomenul secularizării sau al secularismului de azi, se simte acut nevoia ca facultățile noastre de teologie să intensifice cercetarea academică privind legătura dintre viața spirituală și activitatea socială a Bisericii pentru misiunea creștină în societate. De aceea, în timpul studiilor teologice, studenții facultății de teologie trebuie să cunoască nu numai biblioteci bune și cărți multe, ci și oameni duhovnicești, parohii și mănăstiri dinamice și harnice, bine îndrumate spiritual și pastoral, proiecte educaționale bisericesti pentru copii și tineri, centre social-filantropice pentru săraci, bătrâni și bolnavi ș.a. Criteriul principal al evaluării calității spirituale a unei teologii creștine trebuie să fie conformitatea ei spirituală cu Dumnezeu-Cuvântul, cu gândirea și lucrarea lui Hristos pentru mântuirea lumii, deoarece numai El ne arată cum cunoașterea lui Dumnezeu devine comuniune de iubire și viață cu Dumnezeu și cu semenii. Este necesar ca studenții din fiecare an de studiu să fie îndrumați de către un părinte duhovnic, urmând un program de formare duhovnicească viu și atrăgător, astfel încât participarea la rugăciune să nu fie o simplă obligație formală, ci o bucurie personală și comunitară.

În plan academic, ieșirea din autosuficiență, rutină și formalism instituțional poate fi stimulată și de un dialog onest între teologie, filozofie și știință. Dar această abordare interdisciplinară în dialogul facultăților de teologie ortodoxe cu alte facultăți din universități trebuie pregătită și printr-o abordare interdisciplinară chiar în interiorul facultăților noastre de teologie. O astfel de abordare interdisciplinară, atât în dialog intern, cât și în dialog extern, oferă posibilitatea unei cunoașteri mai bogate a teologiei înseși după modelul teologiei marilor Sfinți Părinți ai Bisericii, oameni deopotrivă rugători și erudiți, care au preluat selec-

tiv, cu înțelepciune și discernământ, ceea ce era bun în cultura timpului lor. Totuși, răspunsul teologiei ortodoxe în fața diferitelor provocări contemporane nu poate fi rezultatul exclusiv al reflecției teologice și al dialogului interdisciplinar, ci mai ales rodul legăturii permanente a teologilor cu viața comunităților eclesiale trăitoare și mărturisitoare ale iubirii lui Hristos pentru lume. Asumând reperele gândirii patristice în dialogul dintre teologie și știință, teologii creștini ortodocși pot aduce o mărturie despre identitatea profundă a teologiei creștine ortodoxe care nu se epuizează în cercetarea academică, ci presupune în primul rând experiența harului divin în viața Bisericii rugătoare, adică trăirea omului în Hristos, Cel ce „ieri și azi și în veci este Același“ (Evrei 13, 8), Creatorul lumii și Capul Bisericii. În lumina celor spuse mai sus, considerăm că **facultățile de teologie trebuie să promoveze, ca prioritate misionară constantă, călăuzirea tinerilor dinspre lume spre viața Bisericii și comuniunea Sfinților, pentru ca aceștia să devină, potrivit dorinței și libertății lor de alegere, fie buni preoți ai Bisericii în lucrarea ei pastorală, fie buni mireni mărturisitori ai iubirii lui Hristos în lume.**

Din aceste motive, având în vedere necesitatea exprimării responsabilității Bisericii în raport cu finalitatea și calitatea învățământului teologic academic, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a luat hotărâri privind respectarea disciplinei canonice eclesiale în instituțiile de învățământ teologic universitar, care funcționează cu binecuvântarea Bisericii. Prin afirmarea responsabilității Bisericii în domeniul educației teologice, în baza autonomiei cultelor de a-și organiza activitatea și misiunea lor în societate, se atrage atenția că **nu trebuie confundată autonomia instituțională cu autodegradarea instituției, prin devierea ei de la însuși scopul pentru care a fost înființată.**

3 Promovarea coresponsabilității Bisericii și Universității în perfecționarea actului educațional

În situația concretă de azi, este absolut necesară promovarea coresponsabilității Ministerului Educației și a Patriarhiei pentru realizarea scopului comun în perfecționarea actului educațional, deși cele două instituții sunt în același timp autonome. Cu alte cuvinte, Biserica și Universitatea vor cultiva o autonomie responsabilă și cooperantă, exprimată prin informare reciprocă, respect reciproc și

confirmarea deciziilor luate de fiecare în parte, potrivit sferei sale de competență. În acest scop, Sfântul Sinod a instituit Comisia Patriarhiei Române pentru dialogul cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Comisia este formată din reprezentanți ai Patriarhiei Române și câte un reprezentant din fiecare centru mitropolitan din România, sub coordonarea Preasfințitului Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal. Această comisie are ca obiect principal elaborarea de principii și modalități pentru perfecționarea formării academice și spirituale a celor ce studiază teologia, precum și implementarea hotărârilor Sfântului Sinod cu privire la învățământul teologic din Biserica Ortodoxă Română, întrucât acesta este considerat ca fiind o lucrare misionară majoră, dacă are o calitate superioară certă. Din nefericire, examenele de capacitate preotească organizate de către centrele eparhiale arată că uneori calitatea învățământului teologic actual este sub nivelul așteptărilor. În special este deficitară formarea liturgică și spirituală a absolvenților unor facultăți de teologie în care a slăbit conștiința eclesială și misionară a cadrelor didactice.

Însăși alegerea temei pentru acest congres, și anume: „Formare, calitate, competitivitate în învățământul teologic universitar contemporan“, arată cât de necesare sunt deopotrivă perfecționarea intelectuală și înnoirea vieții spirituale sau duhovnicești din facultățile de teologie de azi, confruntate cu fenomenul secularizării. Ne exprimăm speranța că decanii și profesorii facultăților de teologie, participanți la acest congres, vor formula recomandări concrete pentru ca învățământul nostru teologic academic să poată fi mai mult apreciat în țară și în străinătate, tocmai pentru că dorește să realizeze permanent o sinteză creatoare între tradiție și actualitate, știință și spiritualitate, cercetare academică și lucrare misionară eclesială.

Ne rugăm Preasfintei Treimi să binecuvânteze lucrările celui de al V-lea Congres al facultăților de teologie ortodoxă din cuprinsul Patriarhiei Române, călăuzind pe toți participanții la acest congres să conlucreze, cu înțelepciune și bucurie, în duh de frățietate și coresponsabilitate!

Cu deosebită prețuire și binecuvântare,

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Consfătuirea națională a inspectorilor de religie

Episcopia Devei și Hunedoarei a fost gazda Consfătuirii naționale a inspectorilor școlari la disciplina religie care a avut loc între 3 și 5 septembrie 2012. Scopul întâlnirii a fost prezentarea noii programe analitice pentru clasa pregătitoare, introdusă în sistemul de învățământ românesc începând cu noul an școlar 2012-2013.

La lucrările desfășurate în plen au conferențiat pr. prof. dr. Constantin Pătuleanu, consilier patriarhal la Sectorul Teologic-educational al Patriarhiei Române, Romeo Moșoiu, consilier al ministrului educației, pr. lect. univ. dr. Dorin Opriș, care au abordat probleme referitoare la metodică predării religiei la clasa pregătitoare, dar și probleme cu privire la întregul sistem de învățământ religios din România. Totodată s-a realizat și o diagnoză a

întregului proces educațional specific disciplinei religie.

„Consfătuirea națională a inspectorilor de religie din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului încearcă să prezinte noua programă analitică pentru disciplina religie, structura ei și modalități de implementare. Sperăm ca aceste lucrări să se încheie cu succes pentru ca inspectorii să poată apoi prezenta profesorilor care predau ora de religie noua programă analitică și modalități de implementare la clasă. Am discutat cu privire la începerea noului an școlar, la noua clasă pregătitoare, la programa analitică, la conținutul programei și chestiuni generale care țin de învățământ“, ne-a spus părintele consilier Constantin Pătuleanu. (Pr. Mircea M. Mihuleț)

Simpozion internațional la Alba Iulia

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscopul Alba Iuliei, în perioada 3-5 iulie 2012, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cetatea Unirii românilor a avut loc Simpozionul internațional „*Relația om - Dumnezeu în complexitatea ideii de suferință*“. Lucrările simpozionului s-au desfășurat în Aula „Sfântul Mitropolit Simion Ștefan“, iar dezbaterile s-au încadrat în tema Anului omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor, informează reîntregirea.ro.

Acest simpozion s-a organizat printr-un parteneriat între Inspectoratul Școlar Județean Alba și Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, coordonat fiind de pr. prof. dr. Nicolae Bolea, inspector școlar pe religie, și de pr. prof. univ. dr. Emil Jurcan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia. La acest simpozion au participat reprezentanți ai Episcopiei Ortodoxe a Românilor din Ungaria, reprezentanți ai celor două Mitropolii Ortodoxe Române din Chișinău, invitați din Germania și Italia, cadre didactice universitare de la Facultatea de Teologie „Justinian Patriarhul“ din București și Facultatea de Teologie din Alba Iulia, profesori de la Seminarul Teologic Liceal „Sfântul Mitropolit Simion Ștefan“ din Alba Iulia și profesori de religie din

județul Alba. Consiliul Județean Alba a acordat sprijin financiar pentru realizarea acestui eveniment cultural și tipărirea volumului comunicărilor științifice susținute în cadrul acestei manifestări academice.

Parteneriat între Episcopia Ortodoxă Română a Italiei și postul italo-român CasaMia TV

Episcopia Ortodoxă Română din Italia a semnat recent un important acord cu postul de televiziune italo-român CasaMia TV. Începând cu data de 1 iulie, mai multe emisiuni puse la dispoziție de către televiziunea Patriarhiei Române, Trinitas TV, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, vor apărea și în grila de programe a postului CasaMia TV.

Telespectatorii din Italia vor putea astfel urmări seria de documentare „Pagini de istorie“, o călătorie prin istoria României și a Bisericii Ortodoxe Române, precum și emisiunile „Pașii pelerinului“ și „Artă sacră“.

„Parteneriatul cu televiziunea CasaMia TV a început din anul 2009, odată cu vizita pe care Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Italiei, a făcut-o în Sardinia, unde locuiau cei care au pus bazele acestui post de televiziune italian. Ei s-au arătat de la început interesați de un parteneriat, gândindu-se că o contribuție a Episcopiei Ortodoxe a Italiei ar fi deosebit de benefică. De la început, ei ne-au sprijinit constant pentru promovarea activităților care au loc în eparhia noastră, trimițând reporteri și operatori

ori de câte ori i-am solicitat pentru a face relatări de la evenimentele noastre. Apoi, am primit binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru ca această televiziune să poată prelua și redifuză mai multe emisiuni realizate de Trinitas TV“, ne-a declarat părintele Ioan Lupășteanu, coordonatorul Departamentului de informare și mass-media al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei.

CasaMia TV este un post de televiziune tematic despre România, care emite prin sistem digital terestru în Italia și poate fi recepționat gratuit. Grila de programe variată, cu emisiuni atât în română, cât și în italiană, dorește să ajute integrarea dintre români și italieni. Pentru românii aflați în Italia, postul de televiziune își propune să îi ajute să mențină legătura cu propria țară, iar pentru ita-

lieni, să le descopere multe chipuri ale culturii și societății românești, prin programe de divertisment, muzică, artă, cultură, spectacol, gastronomie și mărturii ale românilor din Italia. Totodată, în exclusivitate pentru Italia, postul CasaMia TV transmite și principalele știri de actualitate, informații, politică și sport și prin intermediul programelor Radio România.

Locuitorii din Italia care vor să recepționeze acest post de televiziune și dețin un decodor propriu pot căuta canalul la numărul regiunii în care locuiesc: Veneto, Trentino, Friuli 689; Lombardia 271; Piemonte 638; Lazio 117, sau pot căuta postul pe decodor după nume: CasaMia TV. Pentru mai multe informații despre canalul CasaMia TV puteți accesa noul site: www.casamiatv.it. **(Cristian Bostan)**

Universitatea de Vară a Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale

Centrul de studii și rugăciune „Sfânta Cruce” din Dordogne, Franța, a găzduit, începând de joi, 23 august, până duminică, 26 august, cu binecuvântarea IPS Mitropolit Iosif, cea de-a patra ediție a Universității de Vară a Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale. Stagiul a furnizat clericilor și credincioșilor care sunt mai angrenați în viața eparhiei mai multe cunoștințe despre învățăturile Bisericii, cuprinse în scrierile

Sfinților Părinți, punându-se accent în acest an pe sensul ascezei, Sfânta Liturghie și darurile Sfântului Duh. Seria de conferințe și discuții la care au participat clerici și profesori de teologie își propune să vină în ajutorul slujitorilor care întâmpină în zilele noastre un context misionar tot mai complex și mai delicat, din cauza faptului că mulți dintre credincioșii ortodocși s-au născut în familii în care a lipsit educația catehetică. **(Cristian Bostan)**

Tabără de religie pentru copiii din Micherechi

Elevii înscriși la cursurile de religie din cadrul Școlii Generale Românești din Micherechi, Ungaria, au participat în perioada 31 august - 2 septembrie la Tabăra de religie „Muguri de lumină” organizată de Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria. Pe parcursul celor câteva zile, elevii au participat la activități educative sau artistice, au vizitat mănăstiri și au participat la slujbă fiind binecuvântați de Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei.

Alături de copiii români din Micherechi s-au mai aflat profesorul lor de religie, părintele Visarion Tuderică, secretar eparhial, părintele paroh Ioan Bun și alte persoane implicate activ în organizarea taberei.

Programul taberei a fost deschis prin rugăciunile dimineții, rostite de către copiii participanți, în prezența și cu bine-

cuvântarea episcopului lor la biserica ortodoxă românească din localitate, după care la Centrul pastoral-misionar al parohiei s-au desfășurat diferite activități. În cursul zilei, cei aproape 25 de copii participanți la tabăra de religie s-au bucurat și de vizita consulului Andreea Monica Radu, de la Consulatul General al României la Seghedin, aflată în vizită de lucru la Școala Generală din Micherechi cu prilejul Zilei Limbii Române.

În cea de-a doua zi a taberei, elevii

participanți împreună cu părinții lor, însoțiți de PS Siluan, clerici și alți credincioși, au mers, cu binecuvântarea Preasfințitului Sofronie, Episcopul Oradiei, într-un pelerinaj la mănăstirile Izbuc și Stâna de Vale din această eparhie.

În cea de-a treia și ultima zi a taberei de religie de la Micherechi, Preasfințitul Siluan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica acestei parohii. La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Siluan a sfințit icoanele lipite pe lemn de către copii în prima zi a taberei.

Tabăra a beneficiat de sprijinul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, dar și al Autogovernării Românești Locale, al Primăriei, al Școlii Generale, al Parohiei „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Micherechi, al Asociației „Oastea Domnului” și al altor persoane din Micherechi.

Cursuri de limba maternă pentru românii din Serbia

De aproape 180 de ani, românii din regiunile istorice Timoc, Morava și sudul Dunării au fost lipsiți de dreptul de a avea școli în limba maternă și de a învăța în limba străbunilor.

Sub genericul „Ateliere de limba română“, în localitatea Petrovăt, din Serbia, au fost organizate primele cursuri de învățare și scriere a limbii române pentru comunitatea de români din această zonă. Vicepreședintele administrației publice din localitate, Dragan Demici, a precizat că atelierele au fost inițiate de Centrul pentru limbă, cultură și religia românilor de pe Valea Moravei - Isacova, condus de preotul român al Protopopiatului „Dacia Ripensis“, Iel Buobu Lui, prin promovarea unui proiect finanțat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni al Guvernului României. „Am avut surpriza să constat că foarte multe persoane adulte și tinere și-au exprimat dorința de a participa la studiul limbii române. De aproape 180 de ani, etnicii români din regiunile isto-

rice Timoc, Morava și sudul Dunării au fost lipsiți de dreptul de a avea școli în limba maternă și de a învăța în limba maternă a străbunicilor lor“, a afirmat Dragan Demici. În acest context, liderul românilor din Serbia de Nord-Est, unul dintre promotorii luptei de conservare a identității naționale românești din această zonă, a mai arătat că respectivele cursuri se vor extinde și în alte localități cu populație majoritar românească, printre acestea numărându-se Golubăt, Veliko Gradište, Cuceva, Jagubița, Jabari, Ciuprija, Șvailainat și Doni Milanovaț. Reprezentanții comunității românești au afirmat că prin intermediul unor astfel de proiecte se dorește ca, în câțiva ani, autoritățile de învățământ de la Belgrad să fie determinate să introducă și să oficializeze, în câteva din școlile celor 154 de sate cu populație majoritar românească, clase primare de învățare în limba română, astfel încât copiii românilor să beneficieze de manuale standard, aprobate de Ministerul Învățământului al Republicii Serbia.

Pelerinaj pe urmele Sfântului rege martir Olav

In zilele de 27 și 28 iulie 2012, Preasfințitul Episcop Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, împreună cu clerici și credincioși ortodocși de diferite naționalități, a participat la tradiționalul pelerinaj din orașul Trondheim, în cinstea Sfântului rege martir Olav (995-1030), creștinătorul Norvegiei.

Vineri, 27 iulie 2012, Preasfinția Sa și pelerinii prezenți s-au rugat în străvechea biserică de piatră, ridicată pe platoul unde a fost martirizat regele Olav, din localitatea Stiklestat. Pelerinii s-au închinat la piatra pe care a stat trupul sfântului după primirea cununii muceniei, dar și la frumoasa icoană bizantină a Sfântului Olav, dăruită de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în anul 2003. Sâmbătă, 28 iulie, PS Macarie a slujit Sfânta Liturghie într-o biserică din Trondheim.

Sfântul Olav a adus în ținuturile scandinave patru episcopi saxoni pentru a-i creștina pe vikingi. Poporul a fost botezat, iar păgânismul a dispărut treptat. Regele Olav a călătorit de-a lungul Norvegiei, împreună cu episcopii săi, a ținut adunări cu poporul, iar viața creștină a început să înflorească și să se dezvolte. Regele Knut al Danemarcei și al Angliei a ridicat pretenții asupra Norvegiei, i-a atras de partea sa pe rebelii păgâni norvegieni și au format o armată împotriva lui Olav. Sfântul rege a fost nevoit să părăsească Norvegia în anul 1028, fugind prin

Suedia spre Novogrod, în Rusia, unde a fost bine primit de către Marele Cneaz Iaroslav cel Înțelept. La 29 iulie 1030, Olav și armata sa depășită numeric s-au luptat la Stiklestat, lângă Trondheim, cu trupele daneze unite cu cele ale rebelilor norvegieni. În timpul luptei, regele a căzut sub lovitura de secure a unui rebel păgân, rostind cuvintele: „O, Doamne, mântuiește!“ La mormântul lui s-au săvârșit minuni, sfintele sale moaște au fost aflate cu bună mireasmă, fiind apoi strămutate în Biserica „Sfântul Clement“ din Trondheim.

Prima sfințire a unei biserici românești de pe Valea Moraviei după 1.400 de ani

Biserica ortodoxă românească „Sfinții Mucenici Montanus preotul și soția sa Maxima” din localitatea Isacova, de pe Valea Moraviei, Serbia, a fost sfințită duminică, 19 august, cu binecuvântarea Preasfințitului Daniil, Episcopul ortodox român al Daciei Felix, de părintele protopop Boian Alexandrovici, vicar al Timocului, înconjurat de alți cinci preoți. „Am reușit după multă trudă să mai înălțăm o zidire pentru credincioșii români care, timp de aproape 180 de ani, nu au beneficiat de slujbe și de săvârșirea Liturghiei în limba română”, a afirmat pentru Agerpres părintele Boian Alexandrovici.

O mulțime de credincioși ortodocși români de pe Valea Moravei, Valea Timocului și din zona Homolie, precum și un grup de români de la Râmnicu Vâlcea au fost prezenți la eveniment. Printre cei prezenți la sluj-

ba de sfințire s-a aflat și Excelența Sa Daniel Banu, Ambasadorul României la Belgrad. „Vom continua să sprijinim activitățile promovate pentru păstrarea limbii române în această parte a Serbiei, pentru continuarea dialogului cu autoritățile sârbe, astfel încât românii să-și recapete drepturile la învățământ și biserică proprie”, a spus ambasadorul Daniel Banu.

După Sfânta Liturghie au fost împărțite diplome și distincții celor 17 ostenitori la ridicarea și împodobirea bisericii. Doi dintre aceștia, Dimitrije Dulkanovici, din Isacova, și Novica Damian Vannuca, din Belaica, au primit *Ordinul „Crucea Sfântului Niceta de Remesiana”*, cea mai mare distincție oferită de Protopopiatul Daciei Ripensis. Lucrările la această biserică au început în anul 2009, iar în 2012 s-a finalizat pictura de către pictorii bisericești Lăcrămioara și Liviu Anton din București. **(Cristian Bostan)**

Sfințirea bisericii parohiei Săcal din Ungaria

La parohia Săcal (Körösszakál), din Episcopia Ortodoxă Română a Ungariei, sâmbătă, 18 august, a fost prilej de bucurie și de sărbătoare pentru credincioșii ortodocși, care vor participa de acum înainte la slujbe într-o biserică frumoasă, restaurată complet. „Biserica satului, închinată de la începuturi Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, la scurtă vreme după praznicul Adormirii Maicii Domnului, a avut parte de un îndoit eveniment: cinstirea Fecioarei Maria și alegerea ei ca a treia ocrotitoare a lăcașului de rugăciune și resfințirea bisericii, în urma efectuării

unor lucrări de restaurare care au avut loc prin sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni de la București”, informează Biroul de presă al Episcopiei Ortodoxe Române a Ungariei.

Biserica a fost resfințită prin ungere cu Sfântul și Marele Mir și stropire cu apă sfințită de către Preasfințitul Episcop Siluan, înconjurat de un sobor de slujitori din care au făcut parte părintele protopop Origen Sabău al Protopopiatului Dobrițanului, care cuprinde și parohia Săcal, părintele protopop Aurel Becan al Protopopiatului Seghedinului, doi clerici din Episcopia Oradiei, sosiți la Săcal cu binecuvântarea Preasfințitului Sofronie, Episcopul Oradiei, precum și alți preoți și diaconi.

Chiriarhul locului a săvârșit și Sfânta Liturghie, în prezența credincioșilor care au umplut biserica parohială. La acest eveniment au fost prezente mai multe oficialități din Ungaria și România, între care amintim pe Samók Gyula, primarul Săcalului, consulul Bogdan Ignat, de la Ambasada României la Budapesta,

Dragoș Țigău, consul general interimar de la Consulatul General al României din Gyula, Andreea Monica Radu, de la Consulatul General al României din Seghedin, directorul de la Școala Generală Românească din Săcal, pastorul reformat din Săcal, reprezentanții celor două publicații românești de la Gyula („Foaia Românească” și „Cronica”) și alte oficialități. „Cuvântul de învățătură al zilei a fost rostit de Preasfințitul Episcop Siluan, care a evidențiat rolul Maicii Domnului în iconomia mântuirii și importanța ei deosebită în viața tuturor credincioșilor, iar la final a adus mulțumire celor prezenți și celor care au organizat această sărbătoare, precum și Departamentului pentru Românii de Pretutindeni de la București, pentru sprijinul acordat bisericii din Săcal, dar și altor biserici din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române a Ungariei. Toți participanții au fost invitați apoi la o agapă comună, care a avut loc la Casa de Cultură din localitate”, informează același birou de presă. **(Marius Nedelcu)**

Întâlnire interortodoxă la Volos, în Grecia

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în Mitropolia de Dimitriada și Almyrou din Grecia, o delegație a Bisericii Ortodoxe Române, condusă de către Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a fost prezentă la invitația Înaltpreasfințitului Mitropolit Ignatie de Dimitriada și Almyrou. Din delegație au făcut parte arhim. Timotei Aioanei, Exarh cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor și Mare Eclesiarh al Catedralei patriarhale, diac. Dumitru Ojog, Ștefan Bădescu și Oana Lungu, ultimii doi fiind angajați și ai Centrului de pelerinaje Basilica Travel al Patriarhiei Române. În perioada 20-25 august, la Volos, Grecia, s-a desfășurat congresul cu tema „Pelerinajul în Elada și în celelalte Biserici Ortodoxe”, la care au participat ierarhi, clerici și teologi reprezentând Bisericele Ortodoxe din Rusia, Serbia, România, Bulgaria, Cipru și Grecia.

În după-amiaza zilei de luni, 20 august, delegațiile Bisericilor Ortodoxe au fost primite de către primarul orașului Volos și de alte autorități locale în sala de protocol a Primăriei. Domnul Panos Skotiniotis, primarul orașului, a rostit o alocuțiune de bun venit în care a amintit principalele coordonate istorice ale orașului și ale zonei Magnesia din Tessalia Greciei. Reprezentantul Bisericii Ortodoxe Ruse, Episcopul Tihon de Podolsk, a rostit un cuvânt de mulțumire din partea Bisericilor reprezentate la congres.

La sediul din Volos al Mitropoliei de Dimitriada și Almyrou, a avut loc marți, 21 august, conferința cu tema „Pelerinajul în Țările Ortodoxe”, cu participarea reprezentanților Bisericilor mai sus amintite, a autorităților locale, a unor senatori, profesori, teologi, reprezentanți ai agențiilor de turism și a altor invitați.

În prelegerea sa, Mitropolitul Ignatie de Dimitriada și Almyrou a subliniat inițiativa Bisericii pentru inițierea unor pelerinaje și a spus: „Am considerat că putem contribui la mai buna cunoaștere internă și

internațională a țării noastre, în colaborare cu autoritățile locale, și de atunci încerc să răspund la această provocare, chiar într-o situație de recesiune. Noi credem că frumusețea naturală a muntelui Pilio și a întregii regiuni combinată cu alte surse spirituale (mănăstiri și altare sfinte) sunt cele mai bune remedii pentru regenerarea omului obosit din zilele noastre. Prin urmare, având în vedere sentimentul nostru de responsabilitate pastorală față de nevoile personale ale oamenilor, localnici și vizitatori pelerini, sugerăm îmbinarea vizitării locurilor istorice cu cea a altarelor sfinte, comuniunea cu sfinții noștri locali și cunoașterea, comunicarea cu parohiile și mănăstirile din zonă...”

Un cuvânt a fost rostit și de primarul orașului Volos, Panos Skotiniotis, care s-a referit la avantajele comparative ale Volosului, menționând: „Asigurăm accesul facil la toate mijloacele de transport, feribot, legăturile feroviare și conexiunile aeriene. Orașul Volos oferă, de asemenea, cazare de înaltă calitate, facilități turistice moderne, având unul dintre cele mai vechi și frumoase centre de schi din Grecia,

Hania Palion“.

În discursul ei, doamna Marina Chrysoveloni a remarcat, printre altele, faptul că „fără îndoială, turismul religios este o culme culturală a poporului elen“ și că „efortul de a promova turismul religios, fără asistență din partea Bisericii, este de neconceput și sortit eșecului“.

Salutări au fost exprimate și de către domnul Argyris Antiperifereiarchis, care a transmis mesajul ministrului Kostas.

Printre vorbitori a fost și arhimandritul Alexis Alexopoulos, director al Oficiului de turism Demetrias, care a vorbit despre destinația religioasă din zona Mitropoliei de Dimitriada și Almyrou.

Părintele Alexis a subliniat dimensiunea religioasă pe care Biserica o conferă turismului.

A urmat doamna Kerasia Bartzioka, președinta Sectorului de Dezvoltare și Promovare Turistică din Volos, care a prezentat prelegerea cu tema „Cultura și turismul în Volos“.

Domnul Costas Leventis, președintele Asociației Hotelierilor din Magnesia, a vorbit despre „Turismul religios în Magnesia“.

Au mai susținut prelegeri Tecla Kammenou, care a vorbit despre turism, traseele religioase în Pelion și întreaga regiune, și domnul Nick Visvikis, care a subliniat aspecte privind cultura religioasă

și frumusețile naturale ale regiunii.

Conferința a fost închisă de Mitropolitul Ignatie, care a mulțumit tuturor pentru participare.

În seara aceleiași zile, delegațiile Bisericilor Ortodoxe au participat la slujba Vecerniei, oficiată la Mănăstirea „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil“, de către Preasfințitul Episcop-vicar patriarhal Varlaam Ploieșteanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența celorlalți ierarhi reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe surori. În cuvântul pe care l-a rostit, la finalul slujbei, Preasfințitul Episcop-vicar patriarhal Varlaam Ploieșteanul a amintit legăturile existente între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Greciei, concretizate în ultimii 15 ani prin aducerea în România a importante sfinte moaște, atât la Iași, cât și la București.

Miercuri, 22 august, la Mănăstirea Panaghia Kato Xenia (unde se păstrează o parte din brâul Maicii Domnului, adus cu ani în urmă la Iași), cu prilejul Odovaniai praznicului Adormirii Maicii Domnului, a avut loc slujba Privegherii, care s-a încheiat cu Prohodul Maicii Domnului și cu o procesiune la care au participat autoritățile locale, armata și o fanfară. La slujba hrămului au luat parte câteva mii de credincioși.

Joi, 23 august, la aceeași mănăstire

(care are o vechime de peste 500 de ani), unde se află și o icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către ierarhii Bisericilor reprezentate la congres, preoții și diaconii străini împreună cu preoții din mitropolia-gază. Cuvântul de învățătură a fost rostit de către PS Tihon, Episcop de Podolsk, delegatul Bisericii Ortodoxe Ruse.

În cursul serii, la Primăria din Volos s-a desfășurat o întâlnire a delegațiilor Bisericilor Ortodoxe cu presa locală. Ierarhii și autoritățile locale și-au exprimat punctul de vedere în sensul întăririi comunității și al intensificării pelerinajelor în spațiul ortodox. Seara s-a încheiat cu întâlnirea și agapa oferită la reședința Mitropolitului de Dimitriada și Almyrou, IPS Ignatie.

Ziua de vineri a fost rezervată unor pelerinaje și vizite în locuri istorice și pitorești din apropierea Volosului, precum și formulării unor concluzii la tema aflată în centrul acestei întruniri. Seara, primarul orașului Volos a oferit participanților o cină pe malul mării.

Întâlnirea de la Volos a fost prilejul întăririi comunității dintre Bisericile Ortodoxe, a discuțiilor pe diferite teme și a intensificării pelerinajelor în Grecia, dar și în spațiul ortodox. **(Arhim. Timotei Aioanei)**

Resfințirea Mănăstirii Hagigadar

Mănăstirea Hagigadar din județul Suceava a sărbătorit duminică, 12 august, 500 de ani de la sfințirea Bisericii „Sfânta Maria“. Cu acest prilej, după ample lucrări de restaurare, lăcașul de cult a fost resfințit de Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicos și Patriarh suprem al tuturor armenilor. Delegatul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la acest eveniment a fost PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Preasfinția Sa a asistat la slujbele religioase prilejuite de momentul aniversar de la Hagigadar. Sfințirea Bisericii „Sfânta Maria“ a Mănăstirii Hagigadar și Liturghia arhierescă au fost oficiate în limba armeană. La finalul acestui eveniment, PS Ioachim Băcăuanul a citit mesajul Preafericitului Părinte Daniel, cu prilejul sărbătoririi a 500 de ani de la sfințirea bisericii Mănăstirii Hagigadar, pe care îl redăm în continuare:

Un moment solemn și un eveniment misionar - 500 de ani de la sfințirea Mănăstirii armene Hagigadar

Mare este bucuria unei comunități creștine când se sfințește sau se resfințește un lăcaș de cult al ei, construit sau restaurat, cu multă osteneală și răbdare, ca laudă și recunoștință aduse lui Dumnezeu. Cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la sfințirea Bisericii „Adormirea Maicii Domnului“ a Mănăstirii Hagigadar, din județul Suceava, comunitatea armenilor din România trăiește o astfel de bucurie, sporită și de participarea la eveniment a pelerinilor armeni veniți din multe părți ale lumii, precum și a românilor ortodocși din zona Bucovinei, veniți să primească binecuvântare de la Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicos și Patriarh suprem al tuturor armenilor.

Evenimentul de astăzi este încă o mărturie a bunelor legături statornicite de veacuri între români și armeni. În decursul istoriei, românii și armenii au fost împreună părtași la suferințele anilor de comunism, încredințați fiind că numai adevărul lui Hristos și viața trăită întru El îi va face liberi (Ioan 8, 32).

Aceste legături au fost statornice după

ce mulți armeni și-au găsit refugiul mai ales pe pământul ospitalier al Moldovei, aducând împreună cu ei zestrea spirituală a unui popor creștin, talentat și creator de valori. În acest sens, în plan bisericesc, un exemplu grăitor a fost vrednicul de pomenire Patriarh Catolicos Vasken I, născut la București, care a fost conducătorul spiritual al Eparhiei Armene din România, iar apoi a urcat pe tronul patriarhal de la Etchmiadzin, ca Patriarh suprem al tuturor armenilor.

În numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, al clerului și întregului popor român dreptcredincios, salutăm cu deosebită considerație și sentimente de prietenie pe Sanctitatea Sa Karekin al II-lea și întreaga Biserică Apostolică Armeană, încredințându-i de multă prețuire.

Felicităm și binecuvântăm pe toți ierarhii, clericii și credincioșii prezenți la mănăstirea armeană de la Hagigadar, la împlinirea a 500 de ani de existență pe pământ românesc. Astfel de momente solemne și sfinte pot fi izvor de lumină pentru o mai intensă cooperare între români și armeni,

pentru o mărturie creștină comună într-o lume marcată de fenomenul secularizării și cel al migrației, de criză morală și economică. În plan religios, ar putea fi promovate pelerinaje ale românilor în Armenia și ale armenilor în România, pentru a cunoaște cum au păstrat credința cele două popoare în vremuri grele de ocupație străină și de prigoană. Astfel, înțelegem mai bine că o sărbătoare mare poate fi un moment misionar și poate încuraja mărturia noastră comună în lumea de azi, spre slava lui Dumnezeu și binele oamenilor!

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

A V-a Întrunire interortodoxă pentru studierea religiilor și cultelor distructive

În perioada 24-27 septembrie 2012, la Novi Sad, în Serbia, s-a desfășurat cea de-a V-a Întrunire interortodoxă pentru studierea religiilor și cultelor distructive. Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a adresat participanților mesajul intitulat „Responsabilitate misionară și pastorație adecvată timpului prezent”, pe care îl redăm în continuare.

Felicitim pe organizatorii acestor întruniri pentru inițiativa de a aborda, la nivel interortodox, probleme privind impactul pe care-l au atât conviețuirea între popoare și oameni de religii diferite, cât și prozelitismul unor culte distructive, care este foarte dăunător vieții morale și sociale.

Credința Bisericii Ortodoxe a fost formulată de Părinții Bisericii adunați în sinoade ecumenice, aceștia fiind arhiepiscopi ai comunităților eclesiale din Orient și Occident. **Sfinții Părinți au avut conștiința responsabilității pentru păstrarea dreptei credințe, ca bază a dobândirii mântuirii, adică a unirii eterne a omului cu Dumnezeu. Totodată, dreapta credință este normă sau criteriu pentru păstrarea unității Bisericii.**

Din mărturiile patristice se poate observa că ereziile și cultele distructive fac propagandă religioasă prin doctrine seducătoare din punct de vedere rațional și sentimental. Acestea încearcă să realizeze o adaptare reduționistă a adevărului revelat la capacitatea de înțelegere rațională limitată a omului păcătos. Operând o simplificare reduționistă sau o amputare a adevărului de credință sau a misterului

revelat de Dumnezeu, acestea au atras uneori un număr important de adepți, ca de pildă erezia ariană.

Din istoria Bisericii putem constata că atitudinea Sfinților Părinți față de cei ce s-au abătut de la dreapta credință este, pe de o parte, foarte fermă și fără compromisuri în privința adevărului de credință, iar pe de altă parte, părintească sau pastorală privind comuniunea eclesială sau unitatea Bisericii. Astfel, ei au urmat îndemnul Mântuitorului de a căuta oaia cea pierdută și de-a se bucura de întoarcerea acesteia lângă celelalte oi. Totuși, reconcilierea s-a făcut numai pe baza unității de credință.

Astăzi, când se constată relativizarea credinței și a moralei creștine, misiunea Bisericii este de a apăra credința ortodoxă și valorile morale creștine permanente, într-o societate în rapidă schimbare. Prioritatea misionară a Bisericii trebuie să fie comunitățile noastre ortodoxe afectate de emigrație și imigrație, de prozelitism eterodox și de influențe religioase străine credinței creștine, de secularizare și sărăcie, de criza morală și economică, de alți factori negativi.

În acest sens, este nevoie de noi metode de pastorație și comunicare, pe lângă

cele tradiționale, de creativitate și de conlucrare mai intensă a clericilor și mirenilor. Trebuie cultivate mai mult conștiința misionară a mirenilor și responsabilitatea pastorală a clerului prin activități și programe care pot depăși rutina și formalismul și pot forma comunități vii și dinamice, adevărate familii spirituale luminate de iubirea milostivă a Preasfintei Treimi.

Mijloacele media ca radio, televiziune, internet, cotidian etc. pot facilita comunicarea eclesială la nivel național, astfel încât viața Bisericii să fie trăită ca într-o singură familie spirituală, chiar și într-o societate pluralistă și secularizată.

Ne exprimăm speranța că, în cadrul întrunirii de la Novi Sad, veți ajunge la concluzii care vor fi utile misionarilor clerici și laici ortodocși din toată lumea și ne rugăm Domnului Hristos, „Păstorul cel Bun” (Ioan 10, 11), să ne lumineze și să ne întărească în apărarea dreptei credințe și în cultivarea iubirii fraterne care izvorăște din aceasta.

Cu binecuvântare și dragoste în Hristos, Domnul nostru,

† Daniel
Patriarhul României

Lideri religioși europeni în dezbateri la Bruxelles

Mai mult de 20 de înalți reprezentanți ai Bisericilor și comunităților religioase din întreaga Europă s-au întâlnit joi, 12 iulie, la Bruxelles, pentru a lua parte la întâlnirea anuală cu liderii Uniunii Europene, sub mottoul „Solidaritatea între generații: definirea unui cadru pentru societatea de mâine în Europa“.

Reuniunea a fost convocată de José Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene, și co-prezidată de Herman Van Rompuy, președinte al Consiliului European, și László Surján, vicepreședinte al Parlamentului European. Liderii religioși din Europa au dezbătut solidaritatea între generații și alte provocări demografice importante pentru Europa, cum ar fi combaterea șomajului, încurajarea îmbătrânirii active, reconcilierea muncii și a vieții private. Președintele Barroso i-a încurajat pe liderii confesiunilor religioase să se angajeze într-un dialog public și să arate

contribuțiile specifice pe care bisericile și comunitățile religioase le pot aduce pentru a explica nevoia de solidaritate, se arată în comunicatul de presă emis de Comisia Europeană.

La rândul său, președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, a subliniat faptul că religiile sunt, în general, preocupate de cultivarea relațiilor de comuniune între oameni, ceea ce poate fi extrem de valoros în sporirea solidarității între oameni, atât la nivel instituțional, prin organizarea unui sistem eficient de protecție socială, cât și la nivel interpersonal, prin întărirea, de exemplu, a relațiilor familiale.

Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată la această întâlnire de către Înaltpreasfințitul Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal pentru relația cu organizațiile creștine internaționale și instituțiile Uniunii Europene. „Pe lângă temă, s-au abordat și alte aspecte adiacente, cum ar fi migrația, șomajul, activitatea pensionarilor, a tinerilor fără locuri de muncă, din punct de vedere creștin, și nu numai. S-a subliniat nece-

sitatea ca religiile lumii să se implice într-un dialog public cât mai intens, pentru a aduce contribuțiile specifice în explicarea nevoii de solidaritate între generații. E important să spunem că noi, ortodocșii și într-o oarecare măsură și catolicii, am subliniat faptul că bătrânii și tinerii, împreună, suntem chemați la responsabilitatea de a păstra și de a contribui la conservarea și dezvoltarea lumii în care trăim. S-a subliniat foarte mult faptul că toate crizele economice, cu izvorul lor ascuns, moral, ne arată șubrezenia unui sistem care favorizează doar capitalul și câștigul ca valoare în sine, iar lăcomia și lipsa de principii morale sunt acelea care deteriorează foarte mult frumusețea societății. Pornind de la modelul bisericesc autentic, apostolic al comuniunii și al solidarității, noi putem deschide căi de dialog, de comunicare și de colaborare între generații“, a declarat pentru Radio Trinitas Înaltpreasfințitul Mitropolit Nifon.

Aceasta a fost a opta întâlnire de acest fel, cea dintâi având loc în 2005, tot la inițiativa președintelui Comisiei Europene, José Manuel Barroso. **(Cristian Bostan)**

Frumusețea Ortodoxiei a reunit tineri din mai multe țări la Mănăstirea Neamț

Mai mulți tineri ortodocși din Grecia, Liban, Germania, Franța, Finlanda, Rusia, Bielorusia s-au întâlnit timp de o săptămână la Seminarul Teologic Liceal Ortodox de la Mănăstirea Neamț. Prezența acestora a fost prilejuită de festivalul cu tema „Profeți pentru timpul nostru”, organizat în perioada 11-18 august de Federația Mondială a Tinerilor Ortodocși - Syndesmos. Programul întâlnirii a cuprins conferințe, discuții, pelerinaje și seri culturale, fiecare zi începând și sfâr-

șindu-se în rugăciune. Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a răspuns întrebărilor tineri-

lor, oferindu-le mai multe informații despre perioada de reînnoire a Bisericii Ortodoxe Române după Revoluția din 1989, iar Înaltpreasfințitul Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, a vorbit despre profeții Vechiului Testament. La întâlnire au mai fost prezenți pictorul și sculptorul francez de origine rusă Alexis Obolenski, care a vorbit tinerilor despre profeții Rusiei, precum și părintele Peter Sonntag, un preot ortodox de origine germană, care a vorbit despre Sfântul Nicolae al Japoniei. (C. Ciofu)

Patriarhul Ecumenic în mijlocul românilor din Turcia

In fiecare an, în ziua de 26 iulie, creștinii ortodocși români și greci din Turcia se închină Sfintei Mucenițe Paraschevi în Biserica Pikridion din Constantinopol, un frumos și vechi lăcaș de cult bizantin, rectitorit de Sfântul Domnitor Martir Constantin Brâncoveanu în anul 1692. Acest moment s-a bucurat și anul acesta de prezența Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, însoțit de Înaltpreasfințitul Mitropolit Athenagoras al Mexicului și al Americii Latine, de noul ales Episcop de Scopelos Pangratis, Episcop-vicar al Înaltpreasfințitului Mitropolit Athenagoras al Mexicului și al Americii Latine și de Excelența Sa Nicolaos Mathioudakis, Consul General al Greciei la Istanbul. După Sfânta Liturghie, Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, s-a adresat celor prezenți, subliniind semnificația sărbătorii și, de asemenea, a adresat salutări Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. (Gh. C. Popa)

Al XX-lea Congres de spiritualitate ortodoxă la Mănăstirea Bose din Italia

In perioada 5-8 septembrie 2012, Mănăstirea Bose din Italia a organizat cel de al XX-lea Congres de spiritualitate ortodoxă având ca temă „Omul, păzitorul creației”, la care s-au întrunit peste 200 de participanți din țări creștine, precum Grecia, Rusia, Serbia, România etc.

Din partea Bisericii Ortodoxe Române, la această întrunire a participat Înaltpreasfințitul Serafim, Mitropolitul ortodox român al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, care, în cadrul unui atelier de lucru, a susținut referatul cu tema „Ascèse ressource ancienne pour un monde nouveau” („Asceza, resursă veche pentru o lume nouă”).

Menționăm că la acest eveniment s-au transmis mesaje din partea tuturor patriarhilor ortodocși, precum și din partea Sanctității Sale Papa Benedict al XVI-lea. Totodată, la congres au fost invitați să conferențieze și personalități precum Mitropolitul Ioannis Zizioulas și Mitropolitul Gheorghe Khodr al Muntelui Liban. Pe lângă latura cultural-teologică a congresului, participanții au cunoscut și comunitatea Mănăstirii Bose, care organizează în fiecare an astfel de întruniri de spiritualitate creștină.

Congresul Abaților Benedictini

In perioada 17-27 septembrie 2012, la Abația Sant Anselmo din Roma, Italia, a avut loc Congresul Abaților Benedictini, Biserica Ortodoxă Română fiind reprezentată la acest eveniment de către Protosinghelul Atanasie, Vicar-administrativ al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei. Cu acest prilej, părintele Atanasie a susținut și un referat despre „*Legăturile dintre monahismul oriental și cel occidental*“, precum și o alocuțiune despre „*Realitățile monahale din Biserica Ortodoxă Română din țară și străinătate*“.

La acest congres a participat Arhim. Zaharia Zaharou, reprezentant al Patriarhiei Ecumenice, iar pr. Abate Notker Wolf a fost reales pentru încă un mandat ca Abate General al Ordinului Benedictin.

În cadrul audienței generale a tuturor participanților Congresului la Vatican, din 19 septembrie 2012, Sanctitatea Sa Papa Benedict al XVI-lea a adresat un mesaj celor prezenți.

A treia ședință a Conferinței Permanente „Religii, cultură și integrare“

Joi, 27 septembrie 2012, la inițiativa Ministerului pentru Cooperare Internațională și Integrare al Guvernului Italiei, s-a desfășurat cea de-a treia ședință a Conferinței Permanente „*Religii, cultură și integrare*“. La eveniment au participat ministrul pentru cooperare internațională și integrare, domnul Andreea Riccardi, precum și ministrul sănătății din Italia. Din partea Bisericii Ortodoxe Române a fost prezent Preasfințitul Siluan al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei.

În cadrul întâlnirii s-a subliniat importanța continuării procesului de integrare a emigranților în societatea italiană.

Preasfințitul Episcop Siluan a subliniat rolul pe care îl are prezența preotului în spitale și pe lângă clinicile din teritoriu, arătând că implicarea activă a acestora în instituțiile menționate dă posibilitatea identificării și soluționării problemelor pe care credincioșii români le întâmpină. Totodată, Preasfinția Sa și-a exprimat disponibilitatea de a sprijini autoritățile statului italian în problemele de bioetică, precum și disponibilitatea pentru asigurarea asistenței spirituale pentru copiii bolnavi, respectiv a părinților care vin din România în diferite clinici și spitale din Italia. (Grupaj realizat de pr. Alexandru Mortici - inspector eparhial - Sectorul Comunități externe)

Agenda de lucru a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Iulie 2012

DUMINICĂ, 1 IULIE

■ Înconjurat de un sobor de 15 ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, preoți și diaconi, în prezența a mii de credincioși, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a oficiat slujba de sfințire a catedralei cu hramul „*Duminica Tuturor Sfinților*” din orașul Negrești-Oaș, județul Satu Mare. După slujba de sfințire, a rostit un cuvânt de învățătură în care a arătat importanța construirii unei biserici pentru viața credincioșilor. Apoi, Preafericirea Sa a săvârșit Sfânta Liturghie pe un podium special amenajat lângă biserica nou-sfințită, înconjurat de soborul de ierarhi, preoți și diaconi. În cuvântul de învățătură rostit după citirea Sfintei Evanghelii, a explicat înțelesurile duhovnicești ale acesteia. A continuat cu un cuvânt intitulat „*Demnitatea se câștigă prin hărnicie și dărnicie*” în care vorbit despre „*bogăția de sensuri spirituale a sfințirii unei biserici ortodoxe*”.

La finalul Sfintei Liturghii, a acordat *ordine sau diplome de onoare* persoanelor care au contribuit în mod deosebit la construcția bisericii nou-sfințite. Pentru biserică a oferit un *set de sfinte vase, o cruce de binecuvântare* și mai multe cărți de cult.

În încheiere, Preafericitului Părinte Patriarh Daniel i-a fost acordat titlul de *cetățean de onoare* al orașului Negrești-Oaș, de către doamna primar Fedorca Aurelia.

LUNI, 2 IULIE

■ A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Daniil, Episcopul ortodox român al Daciei Felix, și pe Preasfințitul Părinte Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal.

MARȚI, 3 IULIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, la care au participat și părinții protopopi din Arhiepiscopia Bucureștilor, în Sala *Conventus* a Palatului Patriarhiei.

MIERCURI, 4 IULIE

■ A primit în audiență, la Palatul Patriarhiei, delegația Conferinței Episcopale din regiunea Umbria, Italia, condusă de Excelența Sa Vincenzo Paglia, Arhiepiscop de Terni, Narni și Amelia și președinte al Consiliului Pontifical pentru Familie.

■ A transmis un mesaj intitulat „*Memorialul durerii transfigurat în Jurnal al fericirii*”, care a fost citit de Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, în cadrul sesiunii științifice de comunicări, organizată de Academia Română, Mănăstirea *Rohia* și Fundația „*Nicolae Steinhardt*”, cu ocazia Centenarului „*Nicolae Steinhardt (1912-2012)*”, în Aula Academiei Române.

JOI, 5 IULIE

■ A participat la slujba de *Te Deum* pentru deschiderea lucrărilor Sfântului Sinod, în Catedrala patriarhală.

■ A prezidat ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în Sala *Sfântului Sinod* a Reședinței patriarhale.

VINERI, 6 IULIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

DUMINICĂ, 8 IULIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în altarul de vară din curtea interioară a Reședinței patriarhale.

JOI, 12 IULIE

■ A transmis un mesaj de binecuvântare, cu ocazia organizării la Mănăstirea *Țigănești* a simpozionului cu titlul „*Mănăstirea Țigănești - 200 de ani de istorie și spiritualitate*”.

LUNI, 16 IULIE

■ A primit în audiență pe PCuv. protos. David Petrovici, starețul Mănăstirii „*Înălțarea Sfintei Cruci*” - Caraiman, Bușteni, și exarh pentru zona de munte Prahova..

MARȚI, 17 IULIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A primit în audiență pe PC pr. prof. univ. dr. Viorel Ioniță de la Geneva.

MIERCURI, 18 IULIE

■ A primit în audiență pe doamna Ecaterina Andronescu, ministrul

educației, cercetării, tineretului și sportului.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, și pe Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae, Arhiepiscopul ortodox român al celor două Americi.

JOI, 19 IULIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

VINERI, 20 IULIE

■ A oficiat slujba de sfințire a paraclisului cu hramurile „*Schimbarea la Față a Domnului*” și „*Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul*” din clopotnița Mănăstirii „*Înălțarea Sfintei Cruci*” - Caraiman, Bușteni.

În continuare, a săvârșit Sfânta Liturghie pe scena amenajată în curtea mănăstirii.

După Sfânta Liturghie, a oficiat slujba de sfințire a Centrului social-pastoral „*Sfânta Cruce*” al Mănăstirii Caraiman.

■ A transmis un mesaj de binecuvântare, intitulat „*Mănăstirea Agapia, frumusețea unei ctitorii înnoite*”, cu prilejul resfințirii bisericii mari a Mănăstirii Agapia din județul Neamț.

DUMINICĂ, 22 IULIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea „*Înălțarea Sfintei Cruci*” - Caraiman, Bușteni, împreună cu Preasfințitul Părinte Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal, și Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

■ Preafericitul Părinte Patriarh Daniel la data de 22 iulie își aniversează ziua de naștere. Cu această ocazie, la finalul Sfintei Liturghii săvârșite la Mănăstirea Caraiman, a fost oficiat un *Polihroniu*, iar Preasfințitul Părinte Episcop Ciprian Câmpineanul a rostit un cuvânt aniversar.

LUNI, 23 IULIE

■ A efectuat o vizită de lucru la sediul Protoieriei Câmpina. Aici a fost întâmpinat de părintele protopop Costică Dumitru împreună cu un sobor de preoți din protoierie.

■ A urmat apoi vizita la Mănăstirea Turnu din Arhiepiscopia Bucureștilor, unde a fost întâmpinat de părintele protosinghel Valentin Mătu, starețul mănăstirii, și de părintele protopop de Ploiești, Ștefan Mușat, alături de care s-a aflat obștea mănăstirii prahovene.

■ În continuare, Patriarhul României a vizitat sediul Protoieriei Ploiești. Părintele protopop Ștefan Mușat și mai mulți preoți ai protoieriei l-au întâmpinat pe Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, conform tradiției, cu pâine și sare.

MARȚI, 24 IULIE

■ A vizitat sediul Protoieriei Urlați, aici fiind întâmpinat de părintele protopop Valentin Cazan și mai mulți preoți din cadrul protoieriei. Cu acest prilej, în sala de conferințe a protoieriei, Patriarhul României a discutat cu preoții prezenți despre problemele întâmpinate de ei în cadrul misiunii desfășurate în cadrul parohiilor.

■ Apoi, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vizitat mănăstirile *Jercălăi*, *Ceptura* și *Cheia* din județul Prahova.

MIERCURI, 25 IULIE

■ În cursul celei de-a treia zi a vizitelor de lucru în Arhiepiscopia Bucureștilor, județul Prahova, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vizitat mănăstirile *Suzana* și *Zamfira*. De asemenea, Preafericirea Sa a vizitat sediul Protoieriei *Vălenii de Munte*, biserica din incinta sediului protoieriei și șantierul viitorului Centru social-pastoral „*Sfântul Prooroc*

Daniel”, unde vor funcționa: noul sediu al protoieriei, Grădinița *Myra* cu program prelungit, precum și locuințe pentru preoții pensionari.

JOI, 26 IULIE

■ Aflat în vizită de lucru la Mănăstirea *Ghigiu* din județul Prahova, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a luat act de multele activități care se desfășoară la această mănăstire.

VINERI, 27 IULIE

■ A participat la Sfânta Liturghie la Mănăstirea *Sfânta Maria* - Techirghiol, stavropighie patriarhală, și a ținut cuvânt de învățătură cu ocazia hramului - *Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon*. La finalul Sfintei Liturghii, a sfințit o icoană a Sfântului Pantelimon realizată în tehnica *mozaic*.

DUMINICĂ, 29 IULIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură în Paraclisul istoric „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*” din Reședința patriarhală.

LUNI, 30 IULIE

■ A primit în audiență pe preacuviosul părinte arhimandrit Ieronim Crețu, superiorul *Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte* (Ierusalim, Iordan și Ierihon).

■ A primit în audiență pe PC pr. asist. univ. dr. Silviu Tudose, de la Facultatea de Teologie „*Justinian Patriarhul*” din București.

■ A primit în audiență pe domnul Mihai Scutaru, Târgu Neamț.

MARȚI, 31 IULIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

August 2012

MIERCURI, 1 AUGUST

■ A primit în audiență pe: Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, Preasfințitul Părinte Mihail, al Episcopiei Ortodoxe Române a Australiei și Noii Zeelande, și PCuv. arhim. Qais Sadiq, preot slujitor al Comunității ortodoxe arabe din București și președintele *Centrului de Studii Ecumenice* din Aman, Iordania.

■ A participat la slujba *Paraclisului Maicii Domnului*, la Catedrala patriarhală, și a ținut cuvânt de învățătură.

JOI, 2 AUGUST

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

VINERI, 3 AUGUST

■ A primit în audiență pe doamna Carmen Iftime, director general al *Direcției Generale de Relații Internaționale și Europene*, din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

DUMINICĂ, 5 AUGUST

■ A participat la sărbătoarea hramului Parohiei „*Sfântul Ioan Iacob Hozevitul și Sfântul Ierarh Alexandru*” din București și a ținut cuvânt de învățătură.

LUNI, 6 AUGUST

■ A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala patriarhală și a ținut cuvânt de învățătură cu prilejul sărbătorii *Schimbării la Față* a Domnului.

În cadrul Sfintei Liturghii a hirotonit întru diacon pe tânărul Siluan Eloi, pe seama Catedralei patriarhale.

La finalul Sfintei Liturghii, a hirotesit întru *protosinghel* pe ieromonahul Ioachim Bejenariu, șef Serviciu Colportaj al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

MARȚI, 7 AUGUST

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal.

SÂMBĂTĂ, 11 AUGUST

■ A transmis un mesaj de binecuvântare, intitulat: „*Sfântul Ierarh Nifon - promotor al culturii creștine românești*“, participanților la manifestările dedicate Sfântului Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești, organizate de Arhiepiscopia Târgoviștei.

DUMINICĂ, 12 AUGUST

■ A participat la Sfânta Liturghie în Paraclisul „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*“ al Reședinței patriarhale și a ținut cuvânt de învățătură.

■ Cu prilejul aniversării a 500 de ani de la sfințirea bisericii Mănăstirii armenie *Hagigadar* (Suceava) a transmis tuturor participanților la eveniment mesajul intitulat: „*Un moment solemn și un eveniment misionar – 500 de ani de la sfințirea Mănăstirii armenie Hagigadar*“.

LUNI, 13 AUGUST

■ A primit, la Palatul Patriarhiei, o delegație a Bisericii Armenie condusă de Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicosul și Patriarhul Suprem al Tuturor Armenilor, delegație aflată într-o vizită în România cu ocazia manifestărilor prilejuite de sărbătorirea a 500 de ani de la înființarea Mănăstirii armenie *Hagigadar* din județul Suceava.

La întrevedere au participat ierarhi armeni din Rusia, Franța și America, precum și Preasfințitul Părinte Datev Hagopian, Întâistătorul Arhiepiscopiei Armenie din România, Excelența Sa domnul Hamlet Gasparian, Ambasadorul Republicii Armenia la București, domnul Varujan Vosganian, președintele Uniunii Armenilor din România, și alte personalități.

Din partea Patriarhiei Române au fost prezenți Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, precum și Preasfințitul Părinte Ciprian Câmpineanul, Episcop-vicar patriarhal.

MARȚI, 14 AUGUST

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A transmis un mesaj de condoleanțe intitulat: „*Un preot harnic și mult-răbdător - Părintele Valentin Colibă (1964-2012)*“ la înmormântarea părintelui Valentin Colibă, preot slujitor la Parohia „*Sfântul Ioan Botezătorul*“ - Ferentari, Protopopiatul I Capitală.

MIERCURI, 15 AUGUST

■ Cu prilejul sărbătorii *Adormirii Maicii Domnului*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel s-a aflat la Mănăstirea *Țigănești* din județul Ilfov, care și-a sărbătorit hramul și împlinirea a 200 de ani de la sfinți-

rea bisericii mănăstirii.

În cursul dimineții, a sfințit altarul de vară al mănăstirii, apoi a săvârșit Sfânta Liturghie, împreună cu Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, înconjuțați de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși.

După citirea Sfintei Evanghelii, Patriarhul României a ținut cuvânt de învățătură în care a explicat importanța cinstirii Maicii Domnului pentru viața Bisericii.

La finalul Sfintei Liturghii, l-a hirotesit *protosinghel* pe părintele ieromonah Calinic Andrei, duhovnicul Mănăstirii *Țigănești*.

Maicii starețe, stavrofora Eufimia Popa, i-a acordat *Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena*“, pentru efortul depus la realizarea lucrărilor de înfrumusețare a mănăstirii. De asemenea, Preafericirea Sa a oferit mai multe *ordine, distincții și diplome* persoanelor care au susținut activitatea mănăstirii.

Din partea obștii monahale a Mănăstirii *Țigănești*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit o icoană ce reprezintă *Adormirea Maicii Domnului*.

JOI, 16 AUGUST

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A adresat un mesaj de condoleanțe Bisericii Ortodoxe Etiopiene la trecerea la Domnul a Patriarhului Abune Paulos, Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Etiopiene.

DUMINICĂ, 19 AUGUST

■ A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala patriarhală și a ținut cuvânt de învățătură.

În cadrul Sfintei Liturghii, a hirotonit întru diacon pe tânărul Constantin Hurjui.

■ Cu prilejul *Duminicii românilor migranți* a transmis un mesaj intitulat: „*Binecuvântare pentru ortodocșii români din străinătate*“.

LUNI, 20 AUGUST

■ A primit în audiență pe dl ing. Nicolae Noica, membru onorific în Adunarea Națională Bisericească, și pe dl Virgil Nicolae, teolog masterand la Strasbourg.

MARȚI, 21 AUGUST

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

DUMINICĂ, 26 AUGUST

■ A săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala patriarhală și a ținut cuvânt de învățătură.

În cadrul Sfintei Liturghii, a hirotonit întru diacon pe tânărul Constantin-Cosmin Brânzea, director desfacere în cadrul Tipografiei Cărilor Bisericești - Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă al Patriarhiei Române.

LUNI, 27 AUGUST

■ A primit în audiență pe:

- doamna Ileana Toma, autoarea romanului creștin „*Marele Capadocian*“ publicat la editura *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei;

- PC pr. prof. univ. dr. Viorel Ioniță de la Geneva și domnul Adrian Gherman din Ladispoli, Italia.

MARȚI, 28 AUGUST

■ A primit în audiență pe domnul Mircea Dumitru, rectorul Universității din București.

MIERCURI, 29 AUGUST

■ A participat la Sfânta Liturghie în Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ al Reședinței patriarhale și a ținut cuvânt de învățătură.

JOI, 30 AUGUST

■ A primit în audiență pe Excelența Sa domnul Stelian Stoian, Ambasadorul României pe lângă Consiliul Europei de la Strasbourg, împreună soția sa, doamna Mariana Stoian, consul al României la Strasbourg.

■ A primit în audiență pe PC pr. George Chișcă, protopopul Comunității ortodoxe românești din Montreal, Canada.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

VINERI, 31 AUGUST

■ A primit în audiență pe PC pr. Ioan Bârgăoanu, parohul bisericii Mănăstirii Cașin, Bacău.

Septembrie 2012

DUMINICĂ, 2 SEPTEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie în Paraclisul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ al Reședinței patriarhale și a ținut cuvânt de învățătură.

MARȚI, 4 SEPTEMBRIE

■ A primit la Reședința patriarhală pe părinții protopopi din Arhiepiscopia Bucureștilor.

■ A primit în audiență pe PC diac. dr. Sorin Mihalache, asistent universitar la facultățile de teologie ortodoxă din București și Iași.

MIERCURI, 5 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe E.S. domnul Teofil Bauer, Ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Ucrainei în România.

■ A transmis un mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a doamnei doctor Ana Cornelia Achimescu, soția preacucernicului părinte profesor Nicolae Achimescu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București.

JOI, 6 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal; PC pr. prof. univ. dr. Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București; PC pr. prof. univ. dr. Ioan Tulcan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea“ din Arad; PC pr. lect. dr. Sorin Șelaru, directorul Reprezentanței Patriarhiei Române pe lângă Instituțiile europene de la Bruxelles; și pe domnul conf. univ. dr. Cristinel Ioja de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea“ din Arad.

SĂMBĂȚĂ, 8 SEPTEMBRIE

■ În ziua sărbătorii Nașterii Maicii Domnului, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a participat la Sfânta Liturghie, oficiată de Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, în biserica

Mănăstirii Antim din București. La finalul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa a ținut un cuvânt de învățătură în care a vorbit despre importanța sărbătorii din această zi, continuând apoi cu un cuvânt, intitulat: „Un mărturisitor al Ortodoxiei și un duhovnic înțelept - părintele arhimandrit Sofian Boghiu (1912-2002)“, în care a evocat personalitatea părintelui arhimandrit Sofian Boghiu, cu prilejul împlinirii a 10 ani de la trecerea sa la cele veșnice.

DUMINICĂ, 9 SEPTEMBRIE

■ În *Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci*, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a oficiat slujba de târnosire a bisericii cu hramurile „Sfinții Ioachim și Ana“ și „Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica“ din orașul Mizil, Protopopiatul Urlați, județul Prahova. Cu acest prilej, Preafericirea Sa a adresat celor prezenți un cuvânt în care a evidențiat necesitatea construirii unei biserici în mijlocul unei comunități, arătând că „sfințirea unui lăcaș de rugăciune este în același timp și sfințirea credincioșilor care formează comunitatea văzută a Bisericii în rugăciune“.

După slujba de sfințire, Patriarhul României a săvârșit Sfânta Liturghie pe o scenă amenajată în vecinătatea bisericii nou-sfințite.

În cuvântul de învățătură din cadrul Sfintei Liturghii, rostit după citirea Sfintei Evanghelii (Matei 3, 13-17), a arătat că Sfânta Cruce este semnul iubirii smerite și jertfelnice, dar și al Învierii, de aceea ea este prezentă întotdeauna în viața Bisericii.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a hirotesit întru iconom stavrofor pe părintele paroh Florin Alin Sandu și a acordat diplome de merit pentru ctitorii, binefăcătorii și ajutătorii care au contribuit la construirea și înfrumusețarea bisericii nou-sfințite, iar credincioșilor le-a oferit iconițe cu chipul Sfinților Părinți Ioachim și Ana. Pentru biserică, a dăruit o *cruce de binecuvântare* confecționată în Atelierele Patriarhiei Române și mai multe cărți de folos liturgic, duhovnicesc și pastoral. În semn de recunoștință, părintele paroh i-a dăruit Patriarhului României, din partea credincioșilor, o icoană reprezentând pe Sfinții Părinți Ioachim și Ana.

MARȚI, 11 SEPTEMBRIE

■ A transmis un mesaj de binecuvântare, intitulat: „Misiunea Bisericii în educația religioasă-morală a copiilor și tinerilor“, participanților la al V-lea Congres național „Hristos împărtășit copiilor“, organizat de Patriarhia Română în colaborare cu Organizația World Vision, în perioada 11-13 septembrie 2012, la Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci“ - Caraiman, Bușteni.

MIERCURI, 12 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului; Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal; Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.

JOI, 13 SEPTEMBRIE

■ A participat la încheierea lucrărilor Congresului național „Hristos împărtășit copiilor“, care a avut loc la Centrul social-cultural „Sfânta Cruce“ de la Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci“ - Caraiman, Bușteni, în perioada 11-13 septembrie 2012. La acest eveniment s-au întrunit peste 40 de inspectori de cateheză din întreaga țară, împreună cu reprezentanți ai Sectorului teologic-educational al Patriarhiei Române. Scopul congresului a fost de a analiza impactul pe care proiectele catehetice l-au avut în rândul școlărilor și preșcolărilor, dar și perspectivele pentru următorii ani.

Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat felicitări

și mulțumiri tuturor celor implicați în educația și catehizarea copiilor și tinerilor, arătând că această lucrare este „o investiție pe termen mediu, lung și etern, pentru că noi, prin educație, vrem să formăm oameni, cetățeni ai patriei pământeste, dar și buni creștini, viitori cetățeni ai Patriei cerești. Lucrarea catehetică din proiectul național «Hristos împărtășit copiilor», din programele «Alege școala!» și «Copilul învață iubirea lui Hristos» este o continuare și completare a lucrării pastorale a Bisericii Ortodoxe Române...».

La final, Preafericirea Sa a vizitat expoziția cu lucrările realizate de copii pe parcursul verii în cadrul taberelor „Alege școala!” de la Mănăstirea Caraiman.

■ A transmis un mesaj de binecuvântare, intitulat: „*Timpul vieții conștiente - măsură a devenirii*”, cu ocazia ediției a V-a a Simpozionului național privind dialogul dintre Teologie, Filosofie și Știință, cu tema „*Viața și conștiința - în orizontul temporalității - abordări teologice, filosofice și științifice*”, organizat la Centrul cultural-pastoral „Sfântul Daniil Sihastrul” de la Mănăstirea Durău din județul Neamț, în perioada 13-16 septembrie 2012.

VINERI, 14 SEPTEMBRIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie și a ținut cuvânt de învățătură la Mănăstirea „*Înălțarea Sfintei Cruci*” - Caraiman, cu ocazia hramului. La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a hirotesit într-un protosinghel pe preacuviosul ieromonah Gherontie Puiu, ctitor al Mănăstirii Caraiman.

DUMINICĂ, 16 SEPTEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie în Paraclisul „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*” al Reședinței patriarhale și a ținut cuvânt de învățătură.

LUNI, 17 SEPTEMBRIE

■ A adresat un mesaj de binecuvântare elevilor, părinților și profesoriilor, cu ocazia începerii anului școlar 2012-2013. Titlul mesajului a fost: „*Cooperarea dintre Familie, Școală și Biserică în actul educațional*”.

MARȚI, 18 SEPTEMBRIE

■ A prezidat, în Sala *Conventus* a Palatului Patriarhiei, ședința de lucru a *Comisiei pentru Statut și Regulamente* a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, pentru definitivarea proiectului noului *Regulament pentru organizarea și funcționarea Comisiei de pictură bisericească a Patriarhiei Române*.

■ A primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, preoții participanți la *Cursurile pentru obținerea gradelor profesionale în preoție*, organizate de Facultatea de Teologie Ortodoxă „*Justinian Patriarhul*” din București, în perioada 3-20 septembrie 2012.

MIERCURI, 19 SEPTEMBRIE

■ A primit, la Reședința patriarhală, în vizită de prezentare pe Excelența Sa Munther S. Qabb'ah, noul Ambasador al Regatului Hașemit al Iordaniei în România.

JOI, 20 SEPTEMBRIE

■ S-a întâlnit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, cu absolvenții promoției 1992 ai Facultății de Teologie Ortodoxă „*Justinian Patriarhul*” din București, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la absolvire. Promoția 1992 a Facultății de Teologie Ortodoxă din București a fost îndrumată de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, între anii 1988 și 1990, înainte ca Preafericirea Sa să fie ales Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și apoi Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

SÂMBĂTĂ, 22 SEPTEMBRIE

■ A ținut cuvânt de învățătură în biserica parohiei *Apărătorii Patriei I*, Protopopiatul III Capitală, cu ocazia prăznuirii celui de-al treilea hram al bisericii, „*Sfântul Ierarh Teodosie de la Brazi*”.

DUMINICĂ, 23 SEPTEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie în Paraclisul „*Sfântul Mare Mucenic Gheorghe*” al Reședinței patriarhale și a ținut cuvânt de învățătură.

LUNI, 24 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, Înaltpreasfințitul Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Preasfințitul Părinte Visarion, Episcopul Tulcii, și Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord.

MARȚI, 25 SEPTEMBRIE

■ A prezidat Sinaxa stareților și starețelor din cuprinsul Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei. Tema sinaxei a fost: „*Misiunea monahismului în viața Bisericii azi*”. La lucrările sinaxei au participat ierarhii din eparhiile Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, părinții exarhi de la centrele eparhiale, stareții și starețele așezămintelor monahale. Patriarhul României a deschis lucrările sinaxei cu un cuvânt intitulat: „*Monahismul între idealul de sfințenie și ispita secularizării - Misiunea mănăstirilor azi*”.

MIERCURI, 26 SEPTEMBRIE

■ În ziua de pomenire a *Sfântului Voievod Neogoe Basarab*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a resfințit o biserică ctitorie a sfântului voievod, și anume biserica Mănăstirii *Snagov*, recent consolidată și restaurată. Preafericirea Sa a fost înconjurat de un sobor de ierarhi, membri ai Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, și Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord.

În cuvântul de învățătură rostit după slujba de sfințire, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a evidențiat moștenirea istorică, spirituală și culturală a Sfântului Voievod Neogoe Basarab, ctitor al așezământului, din vremea căruia se păstrează actuala biserică.

La final, Preafericirea Sa l-a hirotesit protosinghel pe ieromonahul Varahiil Bănățeanu, starețul mănăstirii. Apoi a oferit un semn de recunoștință, de mulțumire și de felicitare celor care au sprijinit, de-a lungul anilor, activitatea mănăstirii.

VINERI, 28 SEPTEMBRIE

■ A participat, în Catedrala patriarhală, la slujba de *Te Deum* pentru deschiderea lucrărilor Sfântului Sinod.

■ A prezidat ședința de lucru a Sfântului Sinod în Sala *Sfântului Sinod* din Reședința patriarhală.

■ A primit în audiență pe doamna Ecaterina Andronescu, ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului.

■ A primit, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei, o delegație a participanților la *al VII-lea Congres Romtransplant* și la *Examenul pentru Diploma Europeană de Transplant*.

În deschiderea întâlnirii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit cuvântul intitulat „*Cooperare spirituală și medicală pentru vindecare*”, în care a subliniat necesitatea unității dintre spiritual și medical.

În cadrul întâlnirii, Patriarhul României a oferit *Crucea patriarhală*, cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Române, domnului prof. dr. Irinel

Popescu și domnului prof. dr. Mihai Lucan, ca semn de apreciere în slujirea aproapelui.

SÂMBĂȚĂ, 29 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Sfântului Sinod în Sala *Sfântului Sinod* din Reședința patriarhală.

■ Înconjurat de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, a sfințit icoana *Izvorul Tămăduirii*, lucrată în tehnica mozaic, din parcul *Grădina Maicii Domnului* al Reședinței patriarhale.

■ A oficiat slujba de sfințire a *Tipografiei Cărților Bisericești* a Patriarhiei Române, în urma amplelor lucrări de renovare și dotare.

■ A sfințit un nou și cel mai mare magazin de obiecte bisericești al Arhiepiscopiei Bucureștilor, *Galeriile „Cuvântul Vieții”*.

■ A participat, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei, la concertul extraordinar dedicat împlinirii a cinci ani de patriarhat ai Preafericirii Sale.

DUMINICĂ, 30 SEPTEMBRIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala patriarhală, la împlinirea a cinci ani de la întronizarea ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Alături de Preafericirea Sa au slujit mai mulți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

După Sfânta Liturghie, în prezența Patriarhului României, a fost oficiată în Catedrala patriarhală slujba de *Te Deum*, ca mulțumire și recunoștință adusă lui Dumnezeu pentru împlinirile din viața Bisericii Ortodoxe

Române în cei cinci ani de slujire patriarhală a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Slujba a fost săvârșită de Preasfințitul Părinte Ciprian, Episcop-vicar patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La sfârșitul slujbei de *Te Deum*, Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, a adresat un cuvânt celor prezenți intitulat *„5 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel al României”*, în care a subliniat realizările Bisericii Ortodoxe Române în acești cinci ani de arhipăstorie a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

La finalul evenimentelor din Catedrala patriarhală, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de mulțumire intitulat *„Rodire întru comuniune și conlucrare”*.

Sărbătoarea împlinirii celor cinci ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel a continuat prin prezentarea mesajelor oficiale de felicitare în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.

Apoi, în Aula Magna *Teoctist Patriarhul* a Palatului Patriarhiei, a avut loc prezentarea filmului documentar *„Continuitate și înnoire”*, realizat de Televiziunea *TRINITAS* a Patriarhiei Române, și prezentarea celor două albume aniversare: *„5 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel al României”*, apărut la Editura Basilica a Patriarhiei Române, și albumul *„Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, 5 ani de slujire ca Arhiepiscop al Bucureștilor și Mitropolit al Munteniei și Dobrogei”*, apărut la Editura *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei.

La final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel le-a adresat mulțumiri tuturor celor prezenți.

“Ajutorul tău pentru Catedrala Mântuirii Neamului”

Cont BCR (ROL):
RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (EURO):
RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (USD):
RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110
Sucursala sector 4, București